

DE STER

90STE JAARGANG

NUMMER 3

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

MAART 1990

DE STER

MAART 1990

ARTIKELEN

2

BOODSCHAP
VAN HET
EERSTE PRESIDIUM

**EEN GROTE VERANDERING
IN ONS HART**

PRESIDENT
EZRA TAFT BENSON

9

IK MAG HET NIET OPGEVEN
NANCY PALACIOS

18

**HET EVANGELIE EENVOUDIG
HOUDEN**

OUDERLING GLEN L. RUDD

32

OMA'S GESCHIEDENIS
DOUGLAS T. EREKSON

34

BLINDHEID BEGRIPPEN
LAURIE WILSON THORNTON

41

IK BESEFTE DAT IK ZONG
BETTY JAN MURPHY

FOTOGRAFIE VOOR
DE OMSLAG: TIM BARRETT.
ZIE 'NOOIT TE JONG',
BLZ. 10.

VOOR DE JONGEREN

10

NOOIT TE JONG
KATHY KLEEKAMP

42

VRAAGEN ANTWOORD
ONREINE GEDACHTEN

46

**DE DONKERE WOLKEN VAN
WANHOOP VERWIJDEREN**
JOHN B. FISH

RUBRIEKEN

1

INGEZONDEN BRIEVEN

8

ZHV
HUISBEZOEKBOODSCHAP
HEM THUIS INDACHTIG ZIJN

25

ONDERZOEK
**CAFÉÏNE – DE SUBTIELE
VERSLAVING**
CLIFFORD J. STRATTON

28

LEIDRAAD VOOR HET GEZIN
KINDEREN LEREN BIDDEN

DE KINDERSTER

2

VERHALEN UIT HET
BOEK VAN MORMON
DE KOPEREN PLATEN

7

VEEL PLEZIER!
EEN EVANGELIEQUIZ
MELLONIE GROHMAN

SCHEURPLAATJES
RUTH IMAN

8

MIJN VRIEND RICHIE
SANDY TANNER EN
BRITTANY SCOTT

10

PARTICIPATIEPERIODE
**IK WOON IN EEN
MOOIE WERELD**
LAUREL ROHLFING

12

**CAROLINE EN MARY
ELIZABETH ROLLINS**
KELLENE RICKS

14

**ONZE PROFETEN WERDEN
BUITEN GEDOOPT**
WILLIAM G. HARTLEY

16

**GODS LIEFDE
VOOR ZIJN KINDEREN**
OUDERLING
M. RUSSELL BALLARD

DE WIL VAN DE HEER

Ik vind dat wij door de *Liahona* (Spaanstalig) geleid, geïnformeerd, en gemotiveerd worden en dat we door het lezen ervan een gevoel van broederschap, vriendschap en liefde krijgen. Soms rollen de tranen over mijn wangen wanneer ik de levensverhalen lees van onze broeders en zusters hier en in andere delen van de wereld.

Door de *Liahona* krijg ik de woorden en de wil van de Heer thuis in de vorm van de boodschap van het Eerste Presidium. In die maandelijkse boodschap lees ik wat de Heer in deze tijd van mij en mijn gezin verwacht.

Ik word er ook door gewaarschaard voor de wereldse gevaren waarvan we blootstaan. Maar door de wijze raad van de algemene autoriteiten in deze tijd te volgen, krijgen we innerlijke rust en kracht.

Dit tijdschrift is bijzonder geliefd bij onze kinderen. Ze vinden het een leuk tijdschrift en ze leren er eeuwig beginselen uit. Hoewel ze het gekreukt en gevlekt achterlaten, ben ik er toch blij om, want dat betekent dat ze het gebruiken en dat ze de boodschap in zich opnemen.

We gebruiken het tijdschrift ook in onze gezinsavond; we bespreken de artikelen die de wereldwijde groei van het evangelie behandelen en genieten daarvan.

Voor mijn gezin is de *Liahona* een geweldige blad dat, samen met de Schriften en mijn patriarchale zegen, als de ijzeren roede is die ons naar de boom des levens leidt. Door dit tijdschrift komen we te weten hoe we moeten leven en veiliger vooruitgang kunnen maken.

Dat is het getuigenis dat mijn geliefde vrouw, mijn zes mooie kinderen en ik van dit tijdschrift geven.

Carlos Velasquez Solis
Wijk Visto Hermosa
Ring Santiago Chili de Abril V

HUISBEZOEK

Ik ben blij met deze gelegenheid om u te vertellen wat ik van de *Nordstjarnan* (Zweedstalig) vind. Ik heb namelijk veel aan dat tijdschrift gehad, zowel in mijn gezin als in mijn kerkroepingen.

Ik ben erg dankbaar voor de boodschappen van het Eerste Presidium en voor alle artikelen over verschillende onderwerpen, zoals huwelijk en gezinsrelaties. Maar ik ben vooral dankbaar voor de huisbezoekboodschap. Die heeft een

enorme uitwerking gehad op mijn huisbezoek en ik weet dat veel andere zusters er net zo over denken. Daar ik jarenlang ZHV-president ben geweest, heb ik veel waardevolle dingen voor de moeite die gedaan wordt om het onderwijsniveau thuis en in de kerk te verhogen.

De boodschappen van het Eerste Presidium hebben mijn getuigenis versterkt, en omdat die boodschappen Schriftuur zijn, doe ik mijn best om gehoor te geven aan alle aansporingen die erin staan.

Verder vind ik het fijn dat de verslagen van de algemene conferenties zo snel na de conferentie gepubliceerd worden.

Gertie Ullstrom
Zondagsschoolleerkracht
Zweden

VRIEND VAN DE HEILIGEN

Al dertien jaar lees ik de *Songdo Wi Bot* (*Vriend van de heiligen* in het Koreaans) en, zonder te onderdrijven, vind ik dat dat tijdschrift de interessantste uitgave ter wereld is. Hoewel we ver van elkaar wonen en verschillende omgevingen hebben, geeft het lezen over de ervaringen die wij heiligen der laatste dagen hebben, toch een onderlinge band.

Ik zou graag meer willen lezen over de algemene autoriteiten. Tenslotte kunnen we hen alleen door dit tijdschrift leren kennen.

Lee, In Sun
Wijk Hua Gok
Ring Seoul Korea Kang Seo

UNIEKE BOODSCHAP

Sinds 1955 ben ik lid van de kerk, en ik ben tevens kunstenaar. Daarom bewonder ik het snelle stijgen van uw 'ster' [*De Ster*]. Die kan nu wederom met de beste maandbladen, nog afgezien van het feit dat het met kop en schouders boven de anderen uitsteekt wegens de unieke boodschap. Gefeliciteerd met de kwaliteit van de illustrators - druk alstublieft hun naam wat duidelijker af, want die interesseert ons!

Een suggestie: Maak alstublieft meer gebruik van kleurenreproducties van werken van de grote meesters. De werken van de Deense meester Carl Bloch zijn geweldig, maar ik zou ook graag werken zien van Rembrandt, Rafäel, Van Dijk en Delacroix.

Nora Jansen-Meyer
Waddinxveen
Nederland

Maart 1990 90ste jaargang Nummer 3
Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jesus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
De in deze publicatie afgedrukte artikelen werden overgenomen uit de tijdschriften *Essigun*, *New Era* en *Friend*.

Eerste Presidium:
Ezra Taft Benson,
Gordon B. Hinckley,
Thomas S. Monson

Raad der Twalf:
Howard W. Hunter, Boyd K. Packard,
Marvin J. Ashton, L. Tom Perry,
David B. Haight, James E. Faust,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson,
Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard,
Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott

Adviseurs:
Rex D. Pinegar, Gene M. Cook, William R. Bradford, Francis M. Gibbons, Jeffrey R. Holland

Redacteur: Rex D. Pinegar
Director of Church Magazines:
Thomas L. Peterson

International Magazines:
Zakelijk redacteur: Brian K. Kelly
Adjunct-redacteur: David Mitchell
Assistent-redacteur: Ann Laemmlen
Assistent-redacteur: De Kinderen:
DeAnne Walker
Art-director: M. Masato Kawasaki
Vormgeving: Sharrt Cook

DE STER

Vertaling, nieuwsredactie en administratie:
Nieuwsredacteur: J. P. van Oudheusden
Assistent: M. P. Jongkeus
Kerkelijk Vertaalbureau
Postbus 224
NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 0 (031) 3402-40260

Uitgever:
Kerke Jesu Christi der Heiligen der
Laatste Tage, Industriestrasse 21,
Postfach 1549, D-6382 Friedriehsdorf 1
Telefoon: 0 61 7271 03 34

© 1990 by Corporation of the President of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden
De tijdschriften van De Kerk van Jesus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoaans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thais; en eens per kwartaal in het IJslands.

Informatie voor abonnees in de V. S.:
DE STER (ISSN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price \$10.00 a year. \$1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North

Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Jaarabonnement:
Nederland: f 30,00
België: Bfr. 520,00
USA/Canada: US \$ 10,00

Andere landen (per zeepost):
cheque in tegenwaarde van f 32,00

Het abonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij twee maanden voor vervaldatum schriftelijk is opgezegd. Opgave van een nieuw abonnement te richten aan de administratie; wachst met betalen tot u een acceptieopdringt.

Versijnt twaalf maal per jaar
Printed by Friedriehsdorf Printing Center, Federal Republic of Germany
PBMA 9003 DU

EEN GROTE VERANDERING IN ONS HART

PRESIDENT
EZRA TAFT BENSON

Geloof in de Heer Jezus Christus is het fundament van een oprechte en zinvolle bekering. Als we er werkelijk naar streven de zonde 'weg te doen', moeten we eerst denken aan Hem die de oorzaak is van ons eeuwige heil.

Over het algemeen betekent *lidmaatschap in de kerk* dat iemands naam officieel is opgenomen in het ledenregister van de kerk. Volgens die definitie zijn er meer dan zes miljoen leden van de kerk. Maar de Heer heeft een heel andere definitie gegeven van lidmaatschap in zijn koninkrijk. In 1828 heeft Hij bij monde van de profeet Joseph Smith het volgende gezegd: 'Zie, dit is Mijn leer - een ieder, die zich bekeert en tot Mij komt, *is van Mijn kerk*' (LV 10:67; cursivering toegevoegd). In de ogen van Hem wiens kerk dit is, zit er meer vast aan lidmaatschap in de kerk dan alleen ingeschreven zijn.

Daarom wil ik enkele belangrijke beginselen uiteenzetten die wij moeten begrijpen en toepassen om ons waarlijk te bekeren en tot de Heer te komen.

Eén van Satans meest gebruikte misleidingsmethoden is de veronderstelling dat de geboden van God bedoeld zijn om onze vrijheid en geluk te beperken. Vooral jonge mensen vinden soms dat de normen van de Heer lijken op hekken en kettingen die hen weerhouden van de bezigheden die in het leven het aangenaamst lijken. Maar het tegendeel is waar. Het evangelieplan is *het* aangewezen plan om de mens tot volheid van vreugde te brengen. De evangeliebeginselen zijn de stappen en richtlijnen die ertoe zullen bijdragen dat wij waar geluk en vreugde krijgen.

Het begrip hiervan deed de psalmist uitroepen: 'Hoe lief heb ik uw wet! (. . .) Uw gebod maakte mij wijzer dan mijn vijanden. (. . .) Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad. (. . .) Uw getuigenissen heb ik voor altoos ten erve ontvangen, want zij zijn de blijdschap mijns harten' (Ps. 119:97-98, 105, 111).

Als we ons echt willen bekeren en tot Hem komen zodat we een lid van zijn kerk kunnen worden genoemd, moeten we allereerst tot het besef komen van deze eeuwige waarheid - dat het evangelieplan *het* aangewezen plan is voor ons geluk. *Goddeloosheid*

bracht nimmer geluk, en zal dat ook nooit brengen. Het over-treden van Gods wetten heeft uitsluitend ellende, [geestelijke] slavernij en duisternis tot gevolg.

Ten tweede is het belangrijk dat wij het verband zien tussen bekering en het beginsel geloof. Bekering is het tweede fundamentele beginsel van het evangelie. Het eerste beginsel is dat wij geloof moeten hebben in de Heer Jezus Christus. Waarom? Waarom moet geloof in de Heer aan ware bekering voorafgaan?

Om op deze vraag een antwoord te kunnen vinden, moeten we eerst een belangrijk aspect van het zoenoffer van de Meester begrijpen. Lehi onderwees dat 'niemand in de tegenwoordigheid Gods kan wonen dan alleen door de verdiensten, de barmhartigheid en de genade van de Heilige Messias' (2 Ne. 2:8). Zelfs de meest rechtschapen en rechtvaardige mensen kunnen niet alleen door hun verdiensten hun eigen heil bewerkstelligen. De apostel Paulus heeft dat bevestigd: 'Want allen hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods' (Rom. 3:23).

Zonder het volmaakte zondeloze leven van de Heiland, dat Hij voor ons bereidwillig neerlegde, zou er geen vergeving van zonden mogelijk zijn.

Daarom houdt bekering meer in dan alleen een gedragsverandering. Veel mensen in de wereld geven blijk van grote zelfbeheersing en zelfdiscipline door slechte gewoonten opzij te zetten en de zwakheden van het vlees te overwinnen. Maar onderwijl denken ze niet aan de Meester, en soms verwerpen ze Hem zelfs openlijk. Een dergelijke gedragsverandering, zelfs al is het een verandering ten goede, is geen werkelijke bekering.

Geloof in de Heer Jezus Christus is het fundament van een oprechte en zinvolle bekering. Als we er werkelijk naar streven de zonde 'weg te doen', moeten we eerst denken aan Hem die de oorzaak is van ons eeuwig heil.

Ten derde is het belangrijk te begrijpen dat onze bekering niet slechts een verandering in ons handelen vereist, maar ook in ons hart, als wij tenminste ware leden van de kerk willen zijn.

Aan het eind van de toespraak die koning Benjamin in het land Zarahemla hield, riep het volk eensgezind dat zij zijn woorden geloofden. Zij wisten zeker dat zijn beloften aangaande de verlossing juist waren. Ze zeiden ook hoe ze dat wisten:

'De Geest van de Heer, de Almachtige, [heeft] een grote verandering in ons, of in ons hart (...) teweeggebracht, [en let nu goed op] zodat wij geen lust meer hebben om het kwade te doen, maar wel om voortdurend het goede te doen' (Mos. 5:2).

Wanneer wij deze grote verandering hebben ondergaan, een verandering die alleen door geloof in Jezus Christus en door de werking van de Geest in ons wordt teweeggebracht, lijkt het of wij een nieuw mens zijn geworden. Daarom wordt die verandering vergeleken met een wedergeboorte. Duizenden onder u hebben deze verandering gevoeld.

U hebt een zondig leven verzaakt, vaak ernstige zonden, en door het bloed van Christus op uw leven in te laten werken, bent u rein geworden. U voelt geen neiging meer om weer in uw oude gewoonten te vervallen. U bent werkelijk een nieuw mens. Dat is wat er bedoeld wordt met een verandering in ons hart.

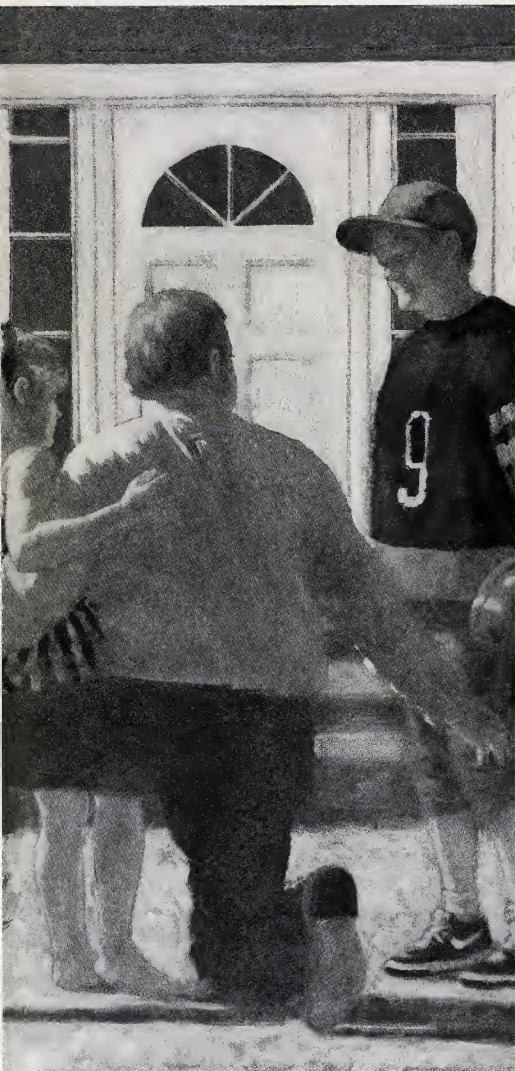
Ten vierde wil ik nadruk leggen op wat in de Schriften 'droefheid naar Gods wil' wordt genoemd. Het is niet ongebruikelijk om in de wereld mensen tegen te komen die berouw voelen over wat zij verkeerd doen. Soms komt dit doordat hun gedrag de oorzaak is van verdriet en ellende voor hun geliefden. Soms komt dit doordat zij worden betrapt en gestraft voor wat zij gedaan hebben. Maar dergelijke wereldse gevoelens zijn geen 'droefheid naar Gods wil'.

Er wordt op twee plaatsen in de Schriften duidelijk gesproken over de droefheid naar Gods wil. In de laatste dagen van de Nephitische natie heeft Mormon het volgende over zijn volk gezegd: 'Hun droefheid was niet tot bekering wegens de goedheid Gods; maar het was meer de droefheid van de verdoemden, want de Here wilde hen niet altijd toestaan vermaak in zonde te vinden.

'En zij kwamen niet tot Jezus met een gebroken hart en een verslagen geest, maar zij vervloekten God, en wensten te sterfen' (Morm. 2:13-14).

Op het oostelijk halfrond had de apostel Paulus onder de mensen in Korinte gewerkt. Toen hem berichten bereikt hadden dat er ernstige problemen onder de heiligen ontstaan waren, waaronder onzedelijkheid (zie 1 Kor. 5:1), vermaande Paulus hen hevig in een brief. De mensen reageerden in de juiste geest en blijkbaar werden de problemen opgelost, want in zijn tweede brief aan hen heeft hij geschreven: 'Thans verblijdt het mij, niet dat gij bedroefd zijt geworden, maar dat de

droefheid u tot inkeer heeft gebracht: want gij zijt bedroefd geworden naar Gods wil. (. . .)

‘Want de droefheid naar Gods wil brengt onberouwelijke inkeer tot heil, maar de droefheid der wereld brengt de dood’ (2 Kor. 7:9-10).

In beide teksten wordt de droefheid naar Gods wil omschreven als een droefheid die ons tot bekering brengt.

De droefheid naar Gods wil is een gave van de Geest. Het is een diepgaand besef dat ons gedrag onze Vader en God heeft mishaald. Het is een duidelijk bewustzijn van het feit dat ons gedrag mede-oorzaak was van het lijden van de Heiland, die zonder zonde was en de grootste was onder de mensen. Mede door onze zonden heeft Hij uit iedere porie gebleed. Dat is de echte mentale en geestelijke zielesmart, in de Schriften ‘een gebroken hart en een verslagen geest’ genoemd, die een absolute vereiste is voor een ware bekering.

Het volgende beginsel dat ik wil behandelen is dit: Niemand wil liever dat wij ons leven veranderen dan de Vader en de Heiland. In het boek Openbaring staat een duidelijke, diepzinnige uitnodiging door de Heiland. Hij zegt: ‘ . . . Ik sta aan de deur en Ik klop. Indien iemand naar mijn stem hoort en de deur opent, Ik zal bij hem binnenkomen . . . ’ (Op. 3:20). Let erop dat Hij niet zegt: ‘Ik sta aan de deur en wacht tot u klopt.’ Hij roept ons, wenkt ons, en vraagt ons gewoon ons hart open te stellen en Hem binnen te laten.

In Moroni’s verhandeling over geloof wordt dat beginsel nog duidelijker onderwezen. De Heer had tegen hem gezegd: ‘Als de mensen tot Mij komen, zal ik hun hun zwakheid tonen. Ik geef de mensen zwakheid, opdat zij nederig mogen zijn; en Mijn genade is voldoende voor allen’. Het doet er niet toe wat onze zwakheden zijn of waarin wij tekortschieten. Door zijn gaven en machten kan alles overwonnen worden.

Moroni heeft geschreven wat de Heer verder heeft gezegd: ‘Mijn genade is voldoende voor allen, die zich voor Mij vernederen; want indien zij zich voor Mij vernederen, en geloof in Mij hebben, *zal Ik zwakke dingen sterk voor hen doen worden* (Ether 12:27; cursivering toegevoegd).

Wat een grote belofte van de Heer! De oorzaak van onze moeilijkheden kan veranderd, aangepast en omgevormd worden tot een bron van kracht. Die belofte wordt, vaak in andere bewoordingen, in veel andere teksten herhaald. In Jesaja staat: ‘Hij geeft de moede kracht en de machteloze geeft hij sterkte’

(Jes. 40:29). De Heer heeft tegen Paulus gezegd: 'Mijn genade is u genoeg, want de kracht openbaart zich eerst ten volle in zwakheid' (2 Kor. 12:9). In de Leer en Verbonden lezen we: 'Hij, die beeft onder Mijn macht, zal sterk worden gemaakt en vruchten van lof en wijsheid voortbrengen' (LV 52:17; zie ook 1 Ne. 17:3; 2 Ne. 3:13; LV 1:28; 133:58-59).

Broeders en zusters, wij moeten onze zonden voor de Heer brengen om ons nederig en vol droefenis of berouw te bekeren. Wij moeten Hem smeken om de kracht om die zonden te overwinnen. Wij hebben vaste beloften gekregen. Hij zal ons te hulp komen. Wij zullen de macht vinden om ons leven te veranderen.

Het zesde en laatste aspect van het bekeringsproces dat ik wil behandelen, is dat we in ons streven naar meer goddelijkheid niet ontmoedigd moeten raken en de hoop verliezen. Worden als Christus is iets waar we een leven lang over doen en de vooruitgang die we in dit opzicht maken is vaak langzaam en nauwelijks merkbaar. In de Schriften staan opmerkelijke voorbeelden van mensen wier leven bijna in een ogenblik een drastische verandering onderging: Alma junior, Paulus op de weg naar Damascus, Enos die tot diep in de nacht bad, koning Lamoni. Dergelijke verbazingwekkende voorbeelden van de macht om zelfs hen te veranderen die ernstig verstrikt zijn geraakt in zonde, geeft het vertrouwen dat de verzoening zelfs zijn uitwerking heeft op hen die zich in een wanhopige situatie bevinden.

Maar we moeten voorzichtig zijn bij het behandelen van deze voorbeelden. Hoewel het waargebeurde en duidelijke voorbeelden zijn, zijn ze eigenlijk uitzonderingen die de regel bevestigen. Tegenover Paulus, Enos en koning Lamoni staan honderden, duizenden mensen die op een veel minder spectaculaire, vaak onmerkbare wijze de weg tot bekering vinden. Dagelijks komen ze iets dichter tot God, waarbij ze niet of nauwelijks beseffen dat ze een goddelijk leven aan het opbouwen zijn. Ze leiden in stilte een leven vol deugzaamheid, dienstbetoon en toewijding. Zij zijn als de Lamanieten, van wie de Heer heeft gezegd dat zij '... met vuur en de Heilige Geest werden gedoopt, en zij wisten het niet' (3 Ne. 9:20; cursivering toegevoegd).

We moeten de hoop niet opgeven. Hoop geeft de ziel van de mens steun. Satan zou willen dat we die steun opzij zetten. Op die manier kan hij ons ontmoedigen en het doen opgeven. Maar we moeten de hoop niet opgeven. De Heer is tevreden met alle moeite die we doen, de dagelijkse moeite om meer te worden als Hij. We mogen weliswaar inzien dat we nog een lange afstand af te leggen hebben op de weg naar vervolmaking, maar we moeten de hoop niet opgeven.

Daarom, mijn geliefde broeders en zusters, moeten we deze

zes beginselen in gedachten houden in ons streven om tot de ware leden van de kerk van Christus te worden gerekend - leden in de betekenis die Hij gebruikt, leden die zich bekeerd hebben en tot Hem zijn gekomen. Allereerst is het evangelie het plan van de Heer voor ons geluk, en bekering is er om ons vreugde te geven. Ten tweede is ware bekering gebaseerd op en vloeit voort uit geloof in de Heer Jezus Christus. Er is geen andere manier. Ten derde is er voor ware bekering een verandering in ons hart nodig en niet slechts een verandering in ons gedrag. Ten vierde maakt het voelen van berouw over onze zonden of een bedroefdheid naar Gods wil deel uit van die grote verandering in ons hart. Dit is wat bedoeld wordt met een gebroken hart en een verslagen geest. Ten vijfde zijn de gaven van God voldoende om ons te helpen elke zonde en zwakheid te overwinnen, als we Hem maar om hulp vragen. Tot slot moeten we onthouden dat bekering meestal niet gepaard gaat met een spectaculaire of drastische verandering, maar dat het eigenlijk een stap-voor-stap, gestaag en voortdurend proces is met goddelijkheid als einddoel.

Als we ernaar streven deze beginselen in ons leven op dagelijkse basis toe te passen, zullen we er inderdaad voor in aanmerking komen leden van de kerk van Jezus Christus genoemd te worden. Als ware leden kunnen we aanspraak maken op zijn belofte: 'Een ieder, die van Mijn kerk is, en in Mijn kerk tot het einde toe volhardt, zal Ik op Mijn rots vesten, en de poorten der hel zullen hem niet overweldigen' (LV 10:69).

Het is mijn gebed dat wij allen die belofte mogen verdienen.

□

SUGGESTIES VOOR HUISONDERWIJZERS

1. Lid zijn van de kerk is meer dan in het ledenregister voorkomen. De Heer noemt hen die zich bekeren en tot Hem komen 'Mijn kerk'.
2. De evangeliebeginselen zijn de ware richtlijnen die we moeten volgen om tot Christus te komen en werkelijk gelukkig te worden.
3. Geloof in de Heer is het fundament waarop zinvolle bekering wordt gebouwd.
4. Bekering houdt niet alleen een verandering in ons gedrag in, maar ook een verandering in ons hart.

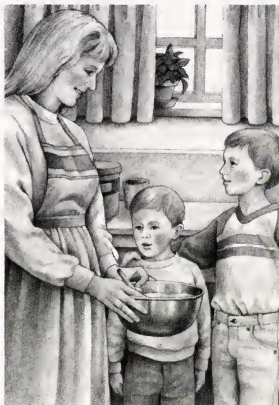
HEM THUIS INDACHTIG ZIJN

Doel: '... vestigt een huis, ja, een huis des gebeds, een huis van vasten, een huis des geloofs, een huis van wetenschap, een huis van heerlijkheid, een huis van orde, een huis van God' (LV 88:119).

Een jonge moeder met twee zontjes had het druk met een deeltijd baan thuis en een veeleisende roeping in de kerk. 'Het leek wel alsof er helemaal geen tijd overbleef voor mijn kinderen,' vertelde ze eens. Ze was zo dikwijls verdiept in haar werk, dat haar zontjes de gekste streken moesten verzinnen om haar aandacht te krijgen. Ze had ook vaak weinig geduld met hen.

Om daar verandering in te brengen, besloot ze iedere ochtend een vaste tijd met haar jongetjes door te brengen. Naarmate zij met hen bad, zong en van allerlei leuke dingen deed, groeide haar waardering voor haar beide kinderen en ging ze echt genieten van de tijd die zij samen doorbrachten. Het verbaasde haar wat een klein beetje liefde en aandacht allemaal teweeg kon brengen.

Deze moeder had een van de 'geheimen' ontdekt om van haar woning een toevluchtsoord te maken om aan de wereld en de wereldse zorgen te kunnen ontsnappen. De heiligen in de beginperiode van de kerk kregen de opdracht van de tempel die zij aan het bouwen waren 'een huis des gebeds, (...) een huis van wetenschap, (...) een huis van God' te maken (zie LV 88:119). Zo moesten wij ook van ons eigen huis een veilige haven van liefde maken, waar wij en de andere gezinsleden vooruitgang kunnen maken en kunnen leren onszelf te be-

ILLUSTRATOR: BETH WHITTAKER

heersen, elkaar te dienen, te begrijpen en te vergeven.

'Thuis,' zo heeft president Benson gezegd, 'betekent liefde, begrip, vertrouwen, een hartelijke ontvangst en het gevoel erbij te horen' (zie *De Ster*, april 1982, blz. 211-212).

Natuurlijk bestaat niet ieder thuis uit ouders met kinderen. Er zijn ongehuwde zusters die alleen, of samen met een studiegenote of een familielid wonen. Er zijn zusters zonder kinderen en er zijn zusters met kinderen die al het huis uit zijn. Maar wie er ook bij ons thuis woont – ook al zijn wij dat alleen – het moet voor ons een toevluchtsoord zijn waar wij de Geest van de Heer kunnen voelen en waar wij ons kunnen oefenen in het naleven van de beginselen van het evangelie.

Hoe kunnen wij van ons huis 'een huis van God' maken, waar wij Christus indachtig zijn en waar wij in zijn voetstappen volgen? Wij kunnen verschillende dingen doen:

- Door persoonlijk en gezinsgebed en door schriftstudie nodigen wij een geest van liefde bij ons thuis uit.

- Een afbeelding van Christus herinnert de gezinsleden aan zijn voorbeeld en zal ons aansporen om ons leven meer op dat van Christus te laten lijken.

- Gepaste muziek kan de Geest bij ons thuis uitnodigen en ons kalmeren en inspireren wanneer wij het moeilijk hebben.

- Een wijdingsgebed dat bij het betrekken van het huis wordt opgezonden, kan de Geest uitnodigen om daar aanwezig te zijn en een erbidige sfeer opwekken.

Daarnaast kunnen wij eraan werken een positieve omgeving te scheppen waarin kinderen zich aanvaard en bemind voelen en waarin zij het evangelie kunnen leren kennen. □

Suggesties voor huisbezoeksters

1. Bespreek hoe wij de Heer thuis indachtig kunnen zijn.

2. U of de zuster die u bezoekt, zou kunnen vertellen over iets wat u of zij heeft gedaan om thuis een positieve sfeer te scheppen.

(Zie *Hulpboek voor de gezinsavond* [PBHT5197DU], blz. 113-120, 224-225, 254-255, 259-260, 271-297, 301-354 voor verdere ideeën.)

IK MAG HET NIET OPGEVEN

NANCY PALACIOS

Mijn man, Alvaro, liep zijn eerste marathon toen hij nog op de middelbare school in Colombia zat. Tot zijn grote verbazing won hij die wedstrijd!

Daarna besloot hij om zich serieus met hardlopen te gaan bezighouden. Maar daar had hij loopschoenen voor nodig, en die waren erg duur. Zijn ouders konden met veel moeite hun gezin met acht kinderen onderhouden, en hij durfde bijna niet om die schoenen te vragen. Maar toen zij begrepen dat hij vastbesloten was om te gaan hardlopen, kochten ze de schoenen toch voor hem.

Alvaro werd opgenomen in het schoolteam en trainde iedere dag. Maar toen de eerste wedstrijd naderde, waren zijn schoenen al bijna verstenen. Twee weken voor de wedstrijd zaten de zolen helemaal los. Alvaro wilde zijn ouders niet om een nieuw paar schoenen vragen, dus naaide hij ze met naald en draad weer aan elkaar.

Alvaro ging met de genaaide schoenen door met trainen voor de wedstrijd. Tot zijn ontsteltenis begonnen de stiksels los te laten, en twee dagen voor de wedstrijd vielen de schoenen weer uit elkaar. Hij wist dat er meer voor nodig was dan naald en draad om ze te repareren, en na er lang over te hebben nagedacht, naaide hij ze met ijzerdraad weer aan elkaar.

Op de dag van de wedstrijd had Alvaro een goede start en bleef gemakkelijk bij de kopgroep. Met nog een paar ronden te gaan, versnelde hij en nam de koppositie over. Op dat moment lieten de stiksels van de zolen los en prikten in zijn voet. Ondanks de pijn van het ijzerdraad dat in zijn huid stak, zei hij tegen zichzelf: 'Ik mag het niet opgeven.'

En dat deed hij ook niet. Vastberaden finishte hij als eerste –

maar met een voet die op verschillende plaatsen openlag en bloedde.

Nu, jaren later, put ik kracht uit de vastberadenheid van mijn man. Hij staat altijd vroeg op, traint in sneeuwstormen en komt na een lange loop uitgeput thuis. Als mijn problemen me zo nu en dan boven het hoofd dreigen te groeien, denk ik eraan hoe mijn man met zijn bloedende voet over de finish kwam.

Als Alvaro tegenwoordig een marathon loopt, wacht ik bij de finish en ben ik laaiend enthousiast. Ik hoop dat ik in mijn eigen leven dezelfde vastberadenheid mag verkrijgen en dat ik een veel grotere wedstrijd mag winnen – de 'marathon' van het leven. □

FOTOGRAFIE: CRAIG MOYER

NOOIT TE JONG

KATHY KLEEKAMP

Deze 15-jarige bekeerling, een jongen uit Kampuchea die in de Verenigde Staten woont, bewijst dat leeftijd geen barrière hoeft te zijn bij zendingswerk.

Het huis op nummer 50 in de Rock Street in Lowell (Massachusetts) zou het huis kunnen zijn van elk van de duizenden Zuidoostaziatische gezinnen die zich in deze stad met honderdduizend inwoners hebben gevestigd. Maar in dat huis woont Chea Touch, een 15-jarige Kampucheaanse jongen die zich drie jaar geleden heeft laten dopen. Deze opmerkelijke jongeman, die nu deel uit maakt van de Gemeente Lowell, is de oorzaak van de doop van vele Aziatische vrienden.

‘Het is mijn ouders, mijn zusjes en mij niet meegevallen in dit nieuwe land. Er is veel dat wij niet begrijpen, het is een harde dobber. De zendingen laten zien dat ze om ons geven en dat ze willen dat wij gelukkig zijn’, zegt Chea. Hij voegt eraan toe: ‘Ik heb altijd geweten dat ik een Hemelse Vader heb die van mij houdt. Het is heerlijk om meer over Hem te leren en te weten wat ik moet doen om bij Hem te kunnen terugkeren. Ik wil dat mijn vrienden de waarheid weten, zodat ook zij gelukkig kunnen zijn.’

Chea's verhaal begint in 1987 als er twee zendingen, Paul Gooch en Garrett Black, van het Zendingsgebied Boston Massachusetts in Lowell te werk worden gesteld. Daar er al een paar jaar geen zendingen in Lowell waren geweest, voelden deze twee dat het gepast was onze Hemelse Vader om een bijzondere gunst te vragen. Op dat moment waren er maar twee Kampucheaanse gezinnen in dat gebied die lid van de kerk waren.

Op 11 april 1987 schrijft ouderling Gooch in zijn dagboek: ‘Op deze mooie, heldere lentedag zijn ouderling Black en ik naar de top van Fort Hill gegaan, een heuvel van waar we op de stad konden neerzien. Wij baden dat Lowell een toevluchts-

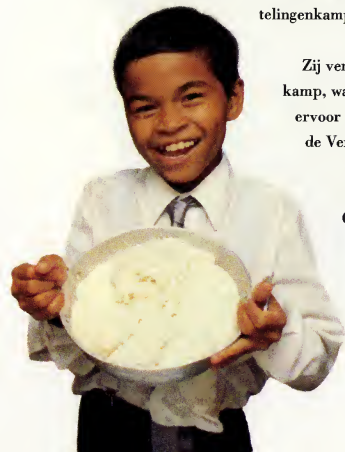
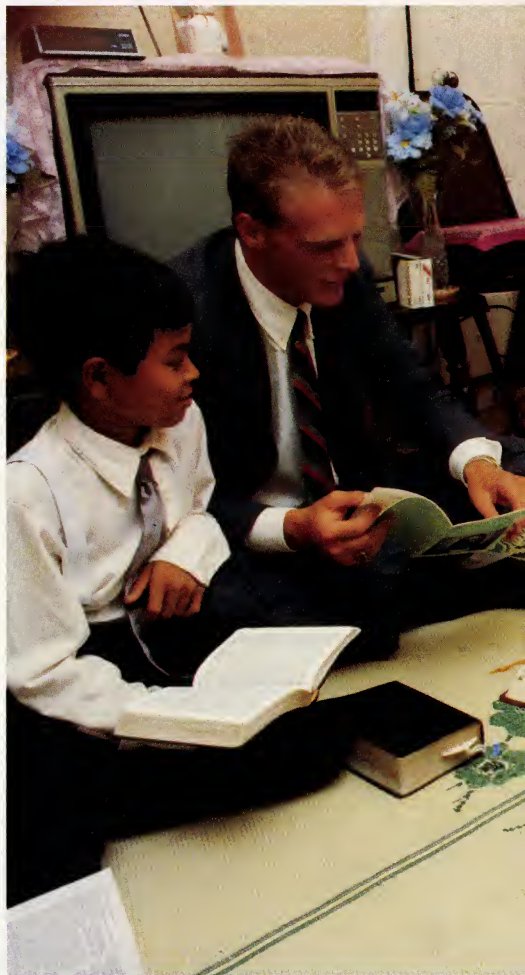
FOTOGRAFIE: TIM BARRETT

oord zal worden voor de Aziaten, waar zij in vrede en veiligheid zullen kunnen wonen en waar de Geest in hun midden zal kunnen verblijven.' Beide ouderlingen voelden zich geïnspireerd. Ouderling Gooch vervolgt: 'Wij baden dat Lowell de plaats zal zijn waar de Aziaten Jezus kunnen leren kennen als hun Heiland.'

De zendingen maakten toevallig kennis met Chea. Zij waren eigenlijk op weg naar een ander gezin, maar klopten op de verkeerde deur. Chea was de enige in het gezin die Engels sprak. Tijdens hun gesprek vertelde hij hun dat hij van Jezus hield en op zoek was naar een kerk. Hij liet hen beloven dat zij hem de volgende zondag mee naar de kerk zouden nemen. Ouderling Gooch herinnert zich: 'Ik was onder de indruk van Chea. Hij was heel volwassen voor zijn leeftijd. Het was alsof ik een 25-jarige hoorde spreken.' Chea's ouders zeiden de zendingen dat hun zoon uit zichzelf verschillende christelijke kerken had bezocht, maar 'zich in geen van de kerken op zijn gemak had gevoeld'.

Chea's volwassenheid vloeit zonder twijfel voort uit wat hij in zijn jonge leven al heeft meegemaakt. Zoals veel Kampucheanen die asiel hebben gekregen in de Verenigde Staten, hebben Chea en de andere gezinsleden zich door vele moeilijkheden heen geslagen. Hij was vier en zijn zusje Soph tien toen zij in 1979 met hun ouders uit Kampuchea vluchtten en het vluchtelingenkamp Kavidan in Thailand wisten te bereiken.

Zij verbleven tot 1984 in dat kamp, waarna hulporganisaties ervoor zorgden dat zij zich in de Verenigde Staten konden vestigen. Sindsdien wonen zij in Lowell. Chea heeft er nog twee

CHEA NAM DE
ZENDELINGEN MEE
NAAR SAVETH VONG
EN HAAR DRIE
KINDEREN, DIE IN
KAMPUCHEA

TERNAUWERNOOD
AAN EXECUTIE
ONTKOMEN WAREN.
ZE WILDEN GRAAG
OVER HET
EVANGELIE LEREN.

'ELKE KEER ALS
IK MET DE
ZENDELINGEN
MEEGA, LEER IK WAT
NIEUWS', ZEGT
CHEA. 'IK VIND HET
FIJN OM TE LEREN
HOE IK NAAR MIJN

HEMELSE VADER
KAN TERUGKEREN.'
HIJ VINDT HET FIJN
OM TE DOEN EN
BESCHOUWT HET
NIET ALS EEN
OPOFFERING.

zusjes bij gekregen: Lundi, die acht is, en Dani, die zes is. Na de zendelingenlessen te hebben gevolgd en de avondmaalsdienst te hebben bijgewoond, wist Chea dat hij had gevonden wat hij had gezocht. 'De mensen zijn zo aardig. Ik heb het gevoel dat ik erbij hoor. Nu ik meer over de Schriften leer en in het Boek van Mormon lees, voel ik dat mijn Hemelse Vader van mij houdt.' Chea zingt graag en zegt daarover: 'Muziek maakt me blij.' Hoewel zijn ouders de zendelingenlessen hebben gevolgd, de kerkdiensten vaak hebben bijgewoond, en Chea volledig steunen, zijn zij nog niet tot de kerk togetreden. (Chea's vader heeft als boeddhistische monnik bepaalde geloften gedaan die hij, zo zegt hij, schendt als hij zich bij een ander geloof aansluit.)

Na zijn doop werden Chea en de zendelingen hele goede vrienden. 'Chea kwam bijna elke dag naar onze flat', herinnert ouderling Gooch zich. 'Hij gaf ons dan namen van vrienden en familieleden die hij ons vroeg te bezoeken. Hij gaf ons zoveel namen dat we soms tijd te kort kwamen!'

Chea glimlacht als hij spreekt over de eerste die hij aan de zendelingen doorgaf. 'Sothom Chea zat in mijn klas. Eerst was ik bang van hem. Ik dacht dat hij mij niet mocht. Ik heb hem toen gevraagd of hij mijn vrienden, ouderling Black en ouderling Gooch, wilde ontmoeten. Toen Sothom ja zei, verraste dat mij wel, maar ik was wel heel erg blij. Elke keer als Sothom les kreeg van de zendelingen was Chea er ook bij. Hij zegt: 'Ik vond het leuk om tijdens de lessen als tolk op te treden. Ik heb er zoveel door geleerd. Ik voelde de Heilige Geest. Daar komt bij dat ik het nog leuk vond ook.'

Zowel jong als oud heeft baat gehad bij Chea's verlangen om anderen te laten delen in zijn pas verworven kennis. Zijn buurvrouw Sophon Heng, moeder van vier kinderen, en haar moeder Hong Heng werden gedoopt als gevolg van Chea's ijver. Sophon herinnert zich: 'Chea was zo aardig voor ons. Hij vroeg ons of wij twee mannen wilden ontmoeten die ons zouden onderwijzen en gelukkig maken. Toen we daarmee instemden, zijn Chea en de zendelingen elke week naar ons huis toegekomen om ons het evangelie te onderwijzen.'

NA DE ZENDELINGEN-
LESSEN TE HEBBEN
GEVOLGD EN DE
AVONDMAALS-
DIENST TE HEBBEN
BIJGEWOOND, WIST
CHEA DAT HIJ HAD
GEVONDEN WAT HIJ
HAD GEZOCHT. 'DE
MENSEN ZIJN ZO

AARDIG. IK HEB HET
GEVOEL DAT IK
ERBIJ HOOR. NU IK
MEER OVER DE
SCHRIFTEN LEER EN
IN HET BOEK VAN
MORMON LEES, VOEL
IK DAT MIJN
HEMELSE VADER
VAN MIJ HOUDT.'

Chea ervaart het niet als een offer maar als een grote zegen om anderen te laten delen in de boodschap van onze Hemelse Vader. 'Elke keer als ik met de zendingen meega, leer ik wat nieuws. Ik vind het fijn om te leren hoe ik naar mijn Hemelse Vader kan terugkeren – wat ik moet doen en wat ik moet laten.'

Irene Danjou, Chea's voormalige jeugdwerkpresidente, herinnert zich: 'Hij bracht elke zondag een andere vriend mee naar de kerk. Hij stelde ze aan me voor, spelde hun naam, zei me hun leeftijd en bleef bij ze totdat ze zich op hun gemak voelden. Daarna ging hij naar zijn eigen klas. Dat heeft hij een jaar lang elke week gedaan!'

Ouderling Gooch heeft in zijn dagboek een voorbeeld van de toewijding en het enthousiasme van deze jonge zending opgetekend: 'Ik was tussen de middag thuis om een presentatie voor de zoneconferentie voor te bereiden. Om de een of andere reden wilde het gewoon niet lukken. De telefoon ging. Het was Chea. Hij vroeg of ouderling Black en ik de familie Vong konden opzoeken, een Kampucheaans gezin dat al een jaar in Lowell woonde. Hij zei dat zij baden en vasten om een kerk te vinden waar zij naar toe zouden kunnen gaan.'

Saveth Vong en haar drie kinderen, Chetena, Chendra en Tola waren op het nippertje ontsnapt aan executie. Haar echtgenoot, een piloot bij de Kampucheaanse strijdkrachten, was gevangengenomen. Saveth en haar kinderen wisten drie dagen voor de dag van hun executie, te ontsnappen.

Chea glimlacht als hij terugdenkt aan het eerste bezoek dat hij met de zendingen bij de Vongs aflegde: 'Iedereen was zo benieuwd naar wat we te zeggen hadden. Ze hadden veel vragen. De Geest was sterk aanwezig.' Hoewel de familie een Kampucheaans Boek van Mormon had, had zij hulp nodig met de evangeliebeginselen. Chea vervulde een sleutelpositie: hij was tolk voor de zendingen en verwoordde zijn eigen gevoelens over de kerk. Ouderling Gooch schrijft verder in zijn dagboek: 'Dag aan dag liep Chea bij Saveth aan om haar uit te leggen wat wij hadden onderwezen. Hij leek de boodschap van het evangelie nooit beu te worden.'

En Chea's beloning voor deze hulpvaardigheid was een ster-

ker getuigenis. Hij herinnert zich: 'Ik weet nog dat ik 3 Nephi 27:7 las: "Wat gij daarom ook zult doen, zult gij in Mijn naam doen; daarom zult gij de kerk bij Mijn naam noemen; en gij zult de Vader in Mijn naam aanroepen, opdat Hij de kerk om Mij-nentwil zal zegenen" en bij mezelf dacht: hoe komt het dat deze tekst me nooit eerder is opgevallen? Hij is zo vanzelfsprekend. De ware kerk van onze Hemelse Vader moet naar zijn Zoon genoemd worden!'

Deze tekst bevestigde ook wat Chea in zijn hart al wist – als hij in de naam van Jezus tot zijn Hemelse Vader bad en om hulp vroeg bij de verspreiding van de evangelieboodschap, hij gezegend zou worden.

Toen de familie Vong besloot om zich te laten dopen, was Chea in de wolken. Ouderling Gooch herinnert zich die avond: 'Toen we naar huis reden, vroeg Chea aan ouderling Black en mij of wij bij het park konden stoppen om onze Hemelse Vader te danken. Om de beurt spraken wij in gebed onze dank en blijdschap uit. Toen we klaar waren, klom Chea op mijn schou- ders. Na een ogenblik waarin niet gesproken werd, keek Chea omlaag, toverde een gulle glimlach tevoorschijn en zei: 'De Heilige Geest is met ons, hè Gooch?'

'Zeg dat wel, Chea.'

'Ik weet het, want ik heb 'm gevoeld.'

De familie Vong werd een week later gedoopt.

Chea vist graag, speelt basketbal en vermaakt zich ook met videospelletjes. Zoals andere Kampucheaanse jongeren in Amerika probeert hij zijn ouders de nieuwe taal te leren en hen wegwijs te maken in de nieuwe cultuur. De volwassenen werken vele uren om de eindjes aan elkaar te kunnen knopen en hebben niet veel tijd om de Engelse taal onder de knie te krijgen. De jeugd leert die taal daarentegen splendorwijs en neemt die mee naar huis. Chea heeft het daarbij in het bijzonder getroffen. Behalve zijn gewone schoollessen, heeft hij bijlessen op een particuliere school. De directrice van dit centrum, Joan O'Brien, zegt dat Chea uniek is: 'Ik denk dat hij een leider in de Kampucheaanse gemeenschap zal worden. Hij is als een spons die maar water blijft opnemen.' □

HET EVANGELIE EENVOUDIG HOUDEN

OUDERLING GLEN L. RUDD
VAN HET TWEEDE QUORUM DER ZEVENTIG

Bijna elk beginsel en elke leerstelling van de kerk kan eenvoudig worden gemaakt als we daar moeite voor willen doen. Het is beslist mogelijk om op eenvoudige wijze een goed, rechtschapen leven te leiden.

Vele jaren geleden was ik op zending in Nieuw-Zeeland. Op de dag dat ik daar aankwam, maakte ik voor het eerst kennis met president Matthew Cowley. In de loop van de volgende twee jaar werden we goede vrienden en tijdens het laatste gedeelte van mijn zending woonde ik in het zendingshuis en reisde ik samen met president Cowley door Nieuw-Zeeland.

Hij was een uitstekend leermeester en een bijzonder interessant persoon. Iedereen luisterde graag naar zijn verhalen. En hoewel hij al meer dan 36 jaar geleden is overleden, zijn er overal in de kerk nog veel mensen geïnteresseerd in de geloofsversterkende verhalen die hij vertelde.

President Cowley probeerde eenvoudig te zijn in zijn onderwijs. Hij zei zelfs vaak dat hij geen onderwerpen kon bespreken

die verder gingen dan de eerste beginselen van het evangelie. Hij heeft zijn hele leven geprobeerd uit te leggen dat er niets moeilijks aan de kerk is. 'Het evangelie van Jezus Christus is eenvoudigweg geweldig en geweldig eenvoudig', heeft hij gezegd. De meeste kerkleiders die ik heb gekend hebben dat ook onderwezen. Ik ben ervan overtuigd dat iemands begrip van iets groter wordt wanneer het onomwonden en eenvoudig besproken of onderwezen wordt.

President Cowley was een eenvoudig man. Sommigen konden zijn eenvoud niet bevatten, raakten erdoor in de war en vonden het moeilijk om hem te begrijpen. Ik heb vijftien jaar lang nauwe omgang met hem mogen hebben. Na zijn dood stelden sommige mensen mij vragen over hem. Iemand zei: 'Ik be-

SAMEN BIDDEN,
DAT IS WAARSCHIJNLIJK
DE BESTE GELEGENHEID VOOR EEN MOEDER
EN VADER OM HUN KINDEREN
TE ONDERWIJZEN.

grijp maar niet hoe broeder Cowley alles kon doen wat hij heeft gedaan.' Het antwoord daarop is dat broeder Cowley rechtstreeks naar de Heer ging, Hem vertelde wat hij wilde, en een antwoord kreeg. Daar was niets moeilijks aan; broeder Cowley deed het gewoon.

Toen ik op zending president Cowley's reisgezel was, gaf hij mij de opdracht om altijd een tas met wat schone kleding klaar te hebben staan. Hij zei: 'Wanneer ik zeg "We gaan weg", dan pak je je tas, start de auto en stelt geen vragen.'

Als dat gebeurde, greep ik mijn tas en ging naar de auto. Als jonge, enthousiaste zending vroeg ik me vaak af waarheen we gingen; maar ik vroeg het niet.

Toen we eens een aantal kilometers hadden gereden, vroeg hij: 'Zou je willen weten waar we heen gaan?'

'Jazeker', zei ik.

Toen zei hij: 'Ik ook! Ik weet ook niet precies waar we heen gaan, maar we rijden gewoon door; en wanneer de Heer zegt dat we moeten afslaan, slaan we af, zodat we daarheen zullen gaan waar Hij ons wil hebben.'

Als de Maori's in het Zendingsgebied Nieuw-Zeeland hulp nodig hadden, baden ze of president Cowley kon komen. Op een dag reed hij naar het postkantoor in een verafgelegen stad in Nieuw-Zeeland. Er stonden twee zusters bij het postkantoor te wachten. Toen hij uit de auto stapte, zei de ene zuster tegen de ander: 'Zie je wel, ik zei toch dat hij gauw zou komen.'

President Cowley zei: 'Wat is hier aan de hand?'

Een van de zusters zei: 'We hebben uw hulp nodig en hebben erom gebeden. We wisten dat u zou komen, en omdat u altijd eerst naar het postkantoor gaat, besloten we hier op u te wachten.'

Zo eenvoudig was het. De mensen vertelden de Heer wat ze wilden, en op de een of andere manier werd president Cowley

er door de Geest naar toe geleid. Hij was niet ongeorganiseerd, maar ik heb nooit iemand gekend die minder plande en meer bereikte, gewoon door te doen waartoe hij zich door de Geest gedreven voelde.

Op een dag waren president Cowley en ik op reis. We kwamen bij het huis van broeder Stewart Meha, een geweldig fijne Maori. Hij presideerde zijn gezin als een waar vader en leider. President Cowley en broeder Meha zaten de hele middag op de veranda en bespraken de kerk en andere interessante onderwerpen.

Toen het tijd was voor de avondmaaltijd, ging broeder Meha op de veranda staan en riep zijn gezinsleden in het Maori toe: 'Haere Mai Ki Te Kai', en daarna: 'Haere Mai Ki Te Karakia', wat betekende: 'Kom naar binnen om te eten, kom naar binnen om te bidden'.

Al gauw kwamen overal gezinsleden vandaan. We kwamen bijeen in de grote voorkamer van zijn huis. De neubelen waren schaars en iedereen maakte een grote kring.

President Cowley zat aan de linkerzijde van broeder Meha en ik zat naast president Cowley. Aan de rechterzijde van broeder Meha zat een jongetje van een jaar of acht. De kring bestond verder uit de andere kinderen, met enkele volwassenen ertussen.

Broeder Meha zei tegen het jongetje rechts van hem: 'Begin jij maar.' Ik boog mijn hoofd, in afwachting van het gebed dat het jongetje zou uitspreken. Maar in plaats van te bidden, citeerde hij een tekst, nadat hij eerst de verwijzing had gegeven. Toen citeerde het kind naast hem ook een tekst en de verwijzing. Nadat ongeveer vier teksten waren aangehaald, besefte ik dat we de kring rond gingen om iedereen een kans te geven een andere tekst te citeren. Een van de kinderen begon een tekst te citeren die al gebruikt was, maar dat werd gauw rechtgezet.

EIGENLIJK HOEVEN WE, OM ONS TE
BEKEREN, ALLEEN MAAR OP TE HOUDEN
MET WAT WE VERKEERD DOEN EN DAN
ZOVEEL MOGELIJK RECHT TE ZETTEN
VAN DE PROBLEMEN DIE WE
VEROORZAAKT HEBBEN.

Uiteindelijk was de beurt aan mij en daarna aan president Cowley. En vervolgens sprak broeder Meha een gebed uit.

Dat vond ik een prachtig voorbeeld van een gezinsgebed en van een manier om kinderen de Schriften te leren! Samen bidden, dat is waarschijnlijk de beste gelegenheid voor een moeder en vader om hun kinderen te onderwijzen. Het gebed is eenvoudig en moet dat ook blijven. Een gebed hoeft niet lang of moeilijk te zijn; het hoeft alleen maar eenvoudig en oprecht te zijn. Als we met de Heer willen praten, doen we dat door middel van het gebed. Als we in geloof luisteren, zullen we zijn antwoord horen. We kunnen ook de Schriften onderzoeken, want daarin worden ons de eenvoudige antwoorden gegeven die we nodig hebben.

Nu ik wil iets zeggen over *geloof*. Geloof is het eerste beginsel van het evangelie. Het is een gave van onze Hemelse Vader. Niemand lijkt voldoende geloof te hebben; bij de meesten onder ons lijkt het geloof op en neer te gaan. We hebben allemaal een beetje meer nodig. Geloof houdt eenvoudigweg in te weten dat de Heer bestaat en dat Hij zich houdt aan zijn beloften aan hen die in nederigheid tot Hem komen.

Toen ik bijvoorbeeld zo'n twintig jaar geleden het zendingsgebied Florida presideerde, kreeg ik een brief van zuster Flavia Salazar Gómez uit Santiago (Dominicaanse Republiek). Ze was afkomstig uit Mexico, waar ze op twaalfjarige leeftijd lid was geworden. Later was ze getrouwd en met haar man naar zijn geboorteland verhuisd. Ze dacht dat ze de enige heilige der laatste dagen was onder de vijf miljoen mensen in de Dominicaanse Republiek. Ze schreef dat ze een baby van een jaar had die geen naam en zegen had gekregen van de priesterschap. Ze voegde daar aan toe dat ze kanker had en dat de artsen verwachtten dat ze niet lang meer zou leven. En ze gaf blijk van eenvoudig geloof toen ze vroeg of er een priesterschapsdrager

naar Santiago kon komen om haar en de baby een zegen te geven.

Kort na ontvangst van haar brief, was ik in de gelegenheid om daar naartoe te vliegen. Ik ging naar een actief HLD-gezin waarvan ik wist dat het in de Dominicaanse hoofdstad Santo Domingo woonde, Dale Valentine en zijn vrouw en kinderen. Broeder Valentine en ik reden naar Santiago, toen ik besefte dat we het adres van Flavia niet bij ons hadden. Ik droeg broeder Valentine op de drukke stad in te rijden en linksaf te slaan. Daarna zei ik dat hij rechtsaf moest slaan en in de richting van het centrum moest rijden. Nadat we enkele straten voorbij waren gereden, zei ik tegen broeder Valentine: 'Neem de volgende zijstraat rechts; als we de bocht om zijn, zult u een lege parkeerplaats zien.' Hij deed wat ik had gezegd, en we vonden inderdaad een lege parkeerplaats, wat in het drukke verkeer hoogst ongebruikelijk was. 'Wat doen we nu?', vroeg hij.

Ik zei: 'Laten we maar eens wat mensen vragen of ze haar kennen.'

Broeder Valentine ging naar een man die voor een woning stond en vroeg of hij ene Flavia Salazar Gómez kende.

Verbaasd zei de man: 'Jazeker, dat is mijn vrouw.'

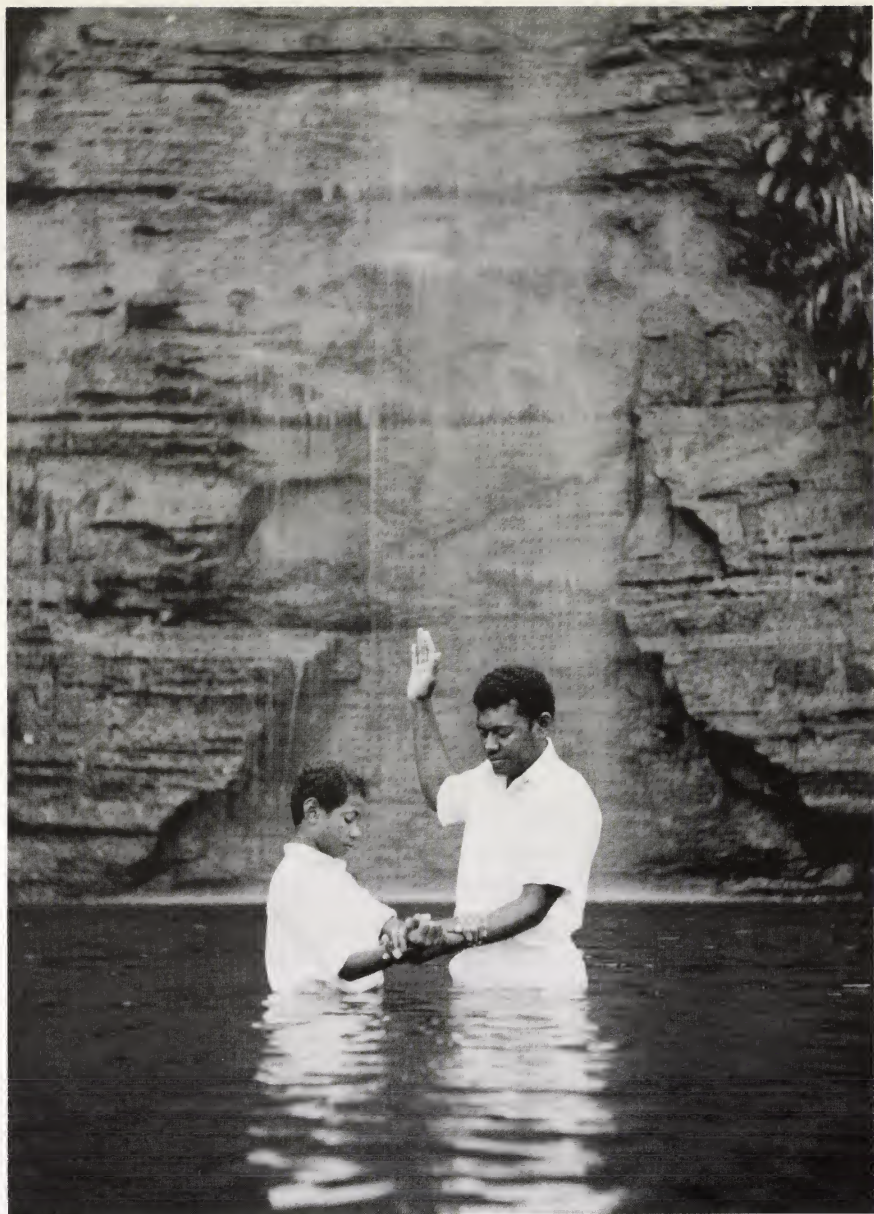
We gingen naar binnen en spraken met Flavia. In de twee jaar na haar vertrek uit Mexico, en ondanks een gebrek aan contact met de kerk, had ze zich trouw aan het woord van wijsheid gehouden en elke dag gebeden.

We gaven de baby een zegen. En toen voelde ik dat Flavia een zegen moest krijgen waarin haar genezing van haar kanker werd beloofd.

Een half jaar later was ik in de gelegenheid om Flavia en haar man weer te zien. Ze was geheel gezond; volgens de artsen was ze volledig genezen.

Toen deze lieflijke jonge moeder een priesterschapszegen

DOOP EN BEVESTIGING
ZIJN NET ZO EENVOUDIG ALS GEBED,
GELOOF EN BEKERING. DE DOOP
HOUDT GEWOON IN TE DOEN
WAT DE HEILAND ONS HEFT
OPGEDRAGEN.

nodig had, had ze haar geloof uitgeoefend en had een zendingspresident die ze niet kende een brief geschreven. De zendingspresident had gedaan wat de Heer hem ingaf om in haar behoefte te voorzien. Zo eenvoudig was het.

Sommigen zullen twifelen aan dergelijke ingevingen, maar dit komt regelmatig voor. Bijna iedere priesterschap-leider kan u, als hij er even over nadenkt, vertellen hoe hij door geloof ertoe gebracht is om iets te doen wat hij zelf niet gepland had.

Bekering is bijna net zo eenvoudig als gebed en geloof. Eigenlijk hoeven we, om ons te bekeren, alleen maar op te houden met wat we verkeerd doen en daarna zo goed mogelijk de problemen die we hebben veroorzaakt, recht te zetten. Daarna moeten we de Heer crover vertellen, en soms moeten we het nog aan de bisschop of de gemeentepresident vertellen; maar het kan allemaal op een eenvoudige, praktische manier worden gedaan.

President Cowley had een interessant verhaal over bekering.

In een klein Maoridorpje aan de oostkust van Nieuw-Zeeland woonde een man die Syd heette. Destijds was daar een grote gemeente van de kerk met ongeveer vierhonderd leden. President Cowley kwam eens op een zaterdagmiddag na een acht uur durende reis in dit dorp aan en ging rechtstreeks naar zijn oude vriend Syd.

Toen Syd nog een jongeman was, was hij een uitnemend sportman. Hij had in de Verenigde Staten voortgezet en een universitair onderwijs gevolgd. Na terugkomst in Nieuw-Zeeland had hij gemerkt dat hij de enige zeventig was in de wijde omtrek en dat hij niet tot enig quorum behoorde. Hij was min of meer inactief geworden en had zich niet meer aan het woord van wijsheid gehouden, maar diep in zijn hart wist hij nog dat het evangelie waar was.

President Cowley bezocht Syd als zendingspresident en als vriend. Hij trof hem aan in een schommelstoel op zijn veranda, waar hij een grote sigaar aan het roken was. Syd deed zijn sigaar niet weg toen president Cowley naast hem ging zitten om een praatje te maken.

Toen ze een tijdje samen hadden gepraat en gelachen, werd president Cowley ernstig en zei: 'Syd, ik wil graag dat je morgen naar de kerk komt. Ik ga de gemeentepresident ontheffen en een nieuwe aanstellen.'

Syd zei: 'Ik ben lang niet in de kerk geweest. Waarom vertel je me niet gewoon wie de nieuwe gemeentepresident wordt, dan hoef ik me morgen niet netjes aan te kleden om naar de kerk te gaan.'

President Cowley zei: 'Goed, ik zal je vertellen wie het wordt: jij!'

Syd trok zijn sigaar uit zijn mond, keek ernaar en zei: 'President, bedoel je mij en mijn sigaar?'

President Cowley zei: 'Nee, Syd – alleen jij. Je sigaar hebben we niet nodig.'

Toen gooidde Syd de sigaar op de grond voor de veranda. Hij dacht even na, wendde zich toen tot president Cowley en zei nederig: 'President, ik zal het woord van wijsheid niet meer overtreden. Ik ben een volledige-tiendebetaler. Ik zal gemeentepresident worden en ik zal het waardig zijn. Ik zal er morgen zijn en ik beloof je dat ik de beste gemeentepresident in het hele land zal zijn. Je zult je geen zorgen meer hoeven maken over mij en of ik het evangelie wel naleef.'

Syd was de daaropvolgende jaren een van de sterkste en beste leiders in de zending. Zijn zoon werd de eerste bisschop in de wijk toen er een ring georganiseerd werd. Onlangs werd zijn kleinzoon uit zijn functie van bisschop ontheven. Tegenwoordig is de hele familie van Syd actief en sterk in de kerk en is één van de beste HLD-families in Nieuw-Zeeland. Waarom? Omdat de oude Syd wist hoe hij zich moest bekeren. Hij bekeerde zich onmiddellijk. Toen hij tot bekering geroepen werd, maakte hij een eind aan zijn wereldse gewoonten. Hij werd en bleef tot aan zijn dood een getrouwe heilige der laatste dagen.

In de meeste gevallen is er niet meer nodig voor een bekering. Ziet u hoe eenvoudig dat was? President Cowley heeft Syd nooit gevraagd zich te bekeren. Hij gaf hem een gelegenheid om de kerk te dienen in een priesterschapsoeping. Syd wist dat als hij die roeping aanvaardde, hij niet meer kon zondigen. Daarom stopte hij onmiddellijk. Het was meteen over – zondermeer. De Heer aanvaardde zijn bekering en Syd werd een groot leider.

De doop en de bevestiging zijn net zo eenvoudig als gebed, geloof en bekering. De doop houdt gewoon in te doen wat de Heiland ons heeft opgedragen – ons door onderdompeling door een priesterschapdrager te laten dopen en door handoplegging de Heilige Geest te ontvangen. Ook deze verordeningen hoeven niet moeilijk te zijn.

Bijna elk beginsel en elke leerstelling van de kerk kan eenvoudig worden gemaakt als we daar moeite voor willen doen. Het is beslist mogelijk om op eenvoudige wijze een goed, rechtschapen leven te leiden.

Onze Hemelse Vader verhoort gebeden; bid dus!

Hij zal ons geloof geven; vraag Hem er dus om!

Hij zal ons helpen om te bekeren; bekeer u dus zonodig!

Op de eenvoudigste wijze die ik ken, geef ik u mijn bescheiden getuigenis dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en het hoofd van deze kerk. Tegenwoordig hebben wij een groot man die ons presideert – president Ezra Taft Benson. Hij is de profet van de Heer. Mogen wij hem allen steunen en de volgelingen van Christus zijn die wij behoren te zijn. □

Van het gebiedspresidium

Het verband zien

Ouderling Spencer J. Condie, eerste raadgever in het presidium Gebied Europa

Op 17 april 1978 maakte de wereldgezondheidsorganisatie iets uitermate belangrijks bekend. Het laatste geval van kinderpokken was zes maanden daarvoor gemeld in Somalië (Afrika). De gevreesde plaag was nagenoeg uitgeroeid. (Donald A. Henderson, M.D., 'Smallpox—Epitaph for a Killer?' National Geographic, december 1978, blz. 796-805).

Twee eeuwen vóór deze bekendmaking had een jonge, Britse plattelandsdokter, Edward Jenner genaamd, zich in deze wijdverspreide ziekte verdiept, waaraan in de 18de eeuw zoveel Europeanen waren bezweken. Op zekere dag nam Jenner iets waar wat van groot belang bleek te zijn. Jonge melkmeiden die een lichte vorm van koepokken hadden opgelopen bleken immuun voor kinderpokken te zijn.

Op 14 mei 1796 verwijderde hij wat vocht uit een koepokblaasje bij het jonge melkmeisje Sarah Nelmes en entte daarmee het acht-

jarige jongetje James Phipps in. De jonge James kreeg alleen een lichte koorts en een paar blaasjes. Zes weken later werd James weer ingeënt, maar dit keer met de levensgevaarlijke kinderpokkenstof. Gelukkig werd hij niet geïnfecteerd — hij was immuun voor kinderpokken! Een doorbraak van onvoorstelbare omvang, en hoewel het nog twee eeuwen zou duren, was kinderpokken gedomd te verdwijnen.

Of ontdekkingen nu plaatsvinden in het bad van Archimedes of onder de appelboom van Newton, de meeste wetenschappelijke doorbraken vloeien voort uit het zien van het verband. Eeuwenlang kregen melkmeisjes koepokken, maar bleven, in tegenstelling tot de rest van de bevolking immuun voor de kinderpokken. Maar er was een Edward Jenner voor nodig om het verband te zien tussen de immuniserende eigenschappen van de ongevaarlijke ziekte koepokken en de bescherming die zij kon geven tegen een levensgevaarlijke ziekte.

Een kwart eeuw na het wereldschokkend verband dat Jenner zag, zag een jongen een nog groter verband toen hij in de lente van 1820 in de Bijbel las. Hij was een jongen die niet slechts in de Schriften las; hij had de neiging zich aan de Schriften te

vergasten, die te bestuderen en ze in zijn hart te overdenken. Op zekere dag las hij een tekst in het boek Jakobus:

'Indien echter iemand van u in wijsheid te kort schiet, dan bidde hij God daarom, die aan allen geeft, eenvoudigweg en zonder verwijt; en zij zal hem gegeven worden.'

'Maar hij moet bidden in geloof, in geen enkel opzicht twijfelende, want wie twijfelt, gelijk op een golf der zee, die door de wind aangedreven en opgejaagd wordt' (Jak. 1:5-6).

Joseph beschreef zijn reactie als volgt: 'Nog nooit had een tekst uit de Schriften een mensenhart sterker getroffen, dan deze, toen, het mijne. Hij leek wel met grote kracht in iedere vezel van mijn hart door te dringen. (...) Uiteindelijk kwam ik tot de gevolgtrekking dat ik in het duister en de verwarring moest blijven verkeren, als ik de weg die Jakobus wees niet bewandelde: wijsheid van God begeren' (JG-G 12-13).

Josephs geïnspireerde vermogen om dit verband te zien, bracht hem naar het gewijde bos. En daarna werd hij het werktuig in de handen van God om hedendaagse Schriftuur voort te brengen, de ware kerk van Jezus Christus en de volheid van het evangelie te herstellen, en de macht om eeu-

wige verordeningen te verichten, die ons in staat stellen in de tegenwoordigheid van een liefdevolle Hemelse Vader terug te keren. Joseph Smith's verband deed niet alleen de aarde schudden, het opende de hemelen!

Zij die de Schriften een warm hart toedragen en ze als gids voor hun dagelijks leven gebruiken, zien het verband tussen het vertrouwen, de vrede, en de rechtvaardigheid van Koning David toen hij die inspirerende 23ste psalm schreef. Ook zullen zij het verband zien tussen zijn volslagen wanhoop, die hij in psalm 51 verwoordde, en zijn ontmoeting met Batseba. Zij beseffen dat goddeloosheid nooit geluk heeft betekend (zie Alma 41:10). Er zijn vele gelukkige mensen die het verband zien tussen zaaien en oogsten. Of we nu spreken over een goede baan, goede cijfers op school, vriendschap sluiten, op zending gaan, of trouwen in de tempel, de oogst in de herfst hangt af van de soort zaden die wij in de lente planten.

Aan het eind van zijn aardse bediening onderwees de Heiland zijn discipelen: 'Wat bij mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God' (Luc. 18:27). Als het voor de mens mogelijk is de mens te immuniseren voor de kinderpokken, dan is het zeker mogelijk dat het evan-

gelie zal 'voortgaan naar de eindend der aarde' (LV 65:2). En als het, met Gods hulp, mogelijk is de hele aarde te vervullen, dan is het voor zijn Geest ook mogelijk iemands lege leven te vullen, om iemands kwijnende hart te helen, en om een eenzame ziel te troosten.

Gelukkige mensen beseffen dat 'wanneer wij enige zegen van God ontvangen, [het is] door gehoorzaam-

heid aan die wet, waarop deze is gegrond.' (LV 130:21). Dezen zijn het die zichzelf blijmoedig verliezen in het dienen van anderen, en zichzelf daarbij vinden (zie Matt. 10:39). Zij gebruiken de Schriften en de raad van de levende profeten als hun script voor het eeuwig leven. Zij weten wie zij zijn, waar ze naar toe gaan en wie hun Raadgever is. Zij hebben het verband gezien! ■

Van de gebiedsvertegenwoordigsters van de algemene besturen

De dienstprojecten van de jonge vrouwen – belangrijker dan ooit

Helene Ringger

'Als een ieder die het goed gaat, iemand die het niet goed gaat zou bijspringen - zou dat de grootste omwenteling in de geschiedenis van de wereld zijn.'

Onlangs hield een voormalige jonge vrouw een toespraak in een avondmaalsdienst. De jonge zuster, die nu werkzaam was als secretaresse van de jonge-vrouwen, keek terug op haar jaren als jonge vrouw. Zij herinnerde zich vooral een bepaald dienstproject. Zij vertelde hoe schoorvoetend zij gehoor had gegeven aan het verzoek van de JV-

leidster om met haar vriendinnen de ramen te gaan zemen bij een oudere zuster.

Maar ondanks hun tegenzin gingen ze op weg met emmers, zemen en andere schoonmaakmiddelen. Aanvankelijk wilde het werk niet vlotten, maar hoe schoner de ramen werden, des te blijer werden de meisjes. Ongetwijfeld droeg ook de versnapering, die zij van de vrouw kregen toen zij klaar waren met het werk, bij tot hun blijheid. Het was een feest. De jonge vrouwen en hun adviseuses hadden alle profijt gehad van hun sa-

menwerking.

Het zemen van de ramen bij de oudere vrouw werd een traditie. De JV-leidsters hebben nooit tegen de jonge vrouwen hoeven zeggen dat ze het op hun kalender moesten zetten. De vriendschap tussen de jonge vrouwen en de oudere vrouw bleef niet beperkt tot het jaarlijkse ramen zemen. De jonge vrouwen bezochten haar twee of drie zondagen in het jaar - vaak was zij niet in staat naar de kerk te komen - om bij haar thuis hun JV-klas te houden. Haar echtgenoot, een niet-lid, zong en bad ook mee en vertelde soms iets over zichzelf. En aldus kwam er een wederzijdse blijde en voldoendegevende band tot stand.

Jonge mensen zijn zeer ontvankelijk voor zulke gevoelens, die een grote rol spelen in hun leven. Daarom is het belangrijk dat de jonge vrouwen de gelegenheid geboden wordt zulke gevoelens te ontwikkelen. Die zullen ze later in hun leven nodig hebben, in het bijzonder als huisbezoekster.

Broeder Lowell L. Bennion, die vele lesboeken voor de kerk geschreven heeft, een uitzonderlijk leeraar is en een ware volgelinge van Christus, heeft het volgende gezegd over het dienen van onze medemens:

'De Hebreeuwse profeten hebben mij -in weergalozes bewoordingen- onderwezen, dat ik mij, boven alles, moet bezig houden met wat er met andere mensen gebeurt. In de tijd van Amos deed Israël veel in de naam van de godsdienst, zij heiligden,

bijvoorbeeld, de sabbat, offerden, baden, eerden hun vaders: Abraham, Isaak en Jakob. Maar zij waren iets vergeten - God geeft om mensen. Amos zei: "Wee de zorgelozen op Sion", die de harp bespelen, wijn in plengvaten drinken, die nederliggen op ivoren bedden als Gods uitverkorenen, maar die zich "om de verbreking van Jozef (...) niet bekommert" (zie Amos 6:1-6). Zij bekommerden zich niet om de weduwen, de wezen en de armen ... Micha, een van de profeten, gaf een zeer goede omschrijving van godsdienst toen hij de volgende vraag stelde en die zelf beantwoordde: "Zal de Here welgevallen hebben aan duizenden rammen, aan tienduizenden oliebeken? Zal ik mijn eerstgeborenen geven voor mijn overtreding, de vrucht van mijn schoot voor de zonde mijner ziel? Hij heeft u bekendgemaakt, o mens, wat goed is en wat de Here van u vraagt: niet anders dan recht te doen en getrouwheid lief te hebben, en ootmoedig te wandelen met uw God" (Micha 6:7-8). Micha definieert godsdienst als de relatie van mens tot mens (om Gods geboden te onderhouden en dienstbaar te zijn) en tussen de mens en God (om zich voor God te vernederen).

Christus begon zijn bediening met het citeren van Jesaja: "De Geest des Heren is op Mij, omdat Hij Mij gezalfd heeft om aan armen het evangelie te brengen; Hij heeft mij gezondend om de gebroken van harte te genezen" (naar de King James-bijbel, Luc. 4:18).

Christus hield zich zijn hele leven strikt aan zijn zending, want Hij deed goed aan alle mensen, zo zelfs dat zondaren "plachten tot Hem te komen" (zie Luc. 15:1). Hij zocht hen op die Hem nodig hadden, stilde hun honger en leste hun dorst.'

Wanneer wij gedoopt worden, sluiten wij een verbond met de Heer, maar jammer genoeg zijn we ons niet altijd bewust van de reikwijdte van het verbond en hoe zeer het verband houdt met de dienst aan onze medemens. Alma heeft gezegd: 'Ziet, hier zijn de wateren van Mormon (want zo werden ze genoemd), en nu, als gij verlangend zijt om in de kudde van God te komen en Zijn volk te worden genoemd, en gewillig zijt elkanders lasten te dragen, zodat ze licht mogen zijn; ja, en gewillig zijt met de treurende te treuren; ja, en hen te vertroosten, die vertroosting nodig hebben, en om te allen tijde als getuigen van God te staan, in alle dingen en in alle plaatsen, waar gij u ook moogt bevinden (...). Nu, ik zeg u, indien dit het verlangen van uw hart is, wat hebt gij er dan op tegen om in de naam des Heren te worden gedoopt, als een getuigenis voor Hem, dat gij met Hem een verbond hebt gesloten, dat gij Hem wilt dienen en zijn geboden onderhouden, opdat Hij Zijn Geest overvloediger over u moge uitstorten?' (Mos. 18:8-10.)

Wij hebben de geweldige maar moeilijke taak om de jeugd hulp te bieden bij het naleven van hun doopverbonden en hen te herinneren

aan de woorden van Benjamin: 'Wanneer gij in de dienst van uw naasten zijt, gij louter in de dienst van uw God zijt' (Mos. 2:17).

Mogen wij door ons voor-

beeld deze jonge mensen de hulp bieden en het verlangen schenken om te willen dienen. Moge onze Helse Vader ons in deze taak zegenen. ■

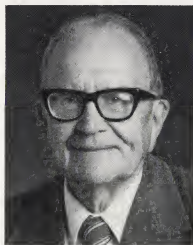
In memoriam

Ouderling Theodore M. Burton

Op woensdag 27 december 1989 is in Salt Lake City ouderling Theodore M. Burton, emeritus lid van het Eerste Quorum der Zeventig, begraven. Hij stierf op 22 december op 82-jarige leeftijd in een ziekenhuis in Salt Lake City.

Ouderling Burton heeft als jongeman een voltijd-zending vervuld in het Zwitsers-Duitse zendingsgebied (1927-1930). Hij was in die periode werkzaam als president van de Gemeente Bern, en van de Gemeente Altona en het District Sleswijk-Holstein. Europa en de Europese leden kregen een bijzonder plaatsje in zijn hart toebedeeld.

Vier jaar later, na zijn doctoraal in organische scheikunde aan de Universiteit of Utah te hebben behaald, keerde hij naar Europa terug (1934-1937) als medewerker van het Ministerie van Financiën van de Verenigde Staten in Wenen

en Bertlijn.

Nadat hij vlak vóór de Tweede Wereldoorlog was teruggekeerd in de Verenigde Staten begon hij aan de Purdue University in Indiana aan zijn proefschrift te werken. Een blindedarmontsteking stak echter een spaak in het wiel. Er ontstonden complicaties, zijn leven kwam in gevaar. Hij ontving twee zegens, één van ouderling Harold B. Lee, toen lid van de Raad der Twaalf, die hem volledig herstel beloofde. (Hij promoveerde uiteindelijk in 1951.) Ondertussen begon hij een loopbaan in het onderwijs. Hij doceerde scheikunde, natuurkunde en wiskunde aan het College of Eastern Utah, en daarna als hoogleraar organische scheikunde aan de Utah State University.

In deze tijd was hij actieve en volgens werkzaam als bisschop, hogeraadlid en groepsleider hogepriester. In 1957 werd hij weer

naar zijn geliefde Europa gestuurd, dit keer als president van het Westduitse zendingsgebied. Na zijn terugkeer in Utah, werd hij gesteund als assistent van de Twaalf. In 1962 stak hij weer de Atlantische Oceaan over. Hij zou twee jaar werkzaam zijn als de president van de Europese zending. Later werkte hij als overziener van het gebied Europa.

In oktober van 1976 werd ouderling Burton lid van het Eerste Quorum der Zeventig, en in de oktoberconferentie van 1989 werd hem het emeritaat verleend.

Behalve zijn zendings-taken heeft ouderling Burton verschillende andere bestuurlijke kerktaken vervuld, zo was hij zes jaar directeur van de Geologisch Society van de kerk.

Ouderling Burton laat zijn vrouw achter, Minnie Susan Preece, met wie hij in 1933 in de Salt Lake-tempel in het huwelijk trad, alsmede zijn zoon dr. Robert P. Burton, hoogleraar computerwetenschappen aan de Brigham Young University.

Ouderling Burtons ervaringen in Europa maakten hem bewust van het wereldwijde karakter van de kerk. Nadat hij was gesteund als algemene autoriteit zei hij: 'Ik ben er trots op tot een kerk te behoren die een internationaal karakter heeft, met liefde voor alle mensen, ongeacht welke taal zij spreken, welke huidskleur zij hebben of in welk land zij wonen.' De liefde die ouderling Burton had voor de mensen 'ongeacht welke taal zij spreken' zal lang in herinnering blijven. ■

Termen in de tempel

Poul Stolp

Hoewel er op het gebied van familiegeschiedenis en tempelwerk de laatste jaren minder termen veranderd zijn dan op andere gebieden, lijkt de terminologische verwarving op dit gebied juist groter te zijn.

Dit komt onder andere doordat de Engelse, Duitse, Franse en Nederlandse termen waarmee onze leden in de tempel in Friedrichsdorf geconfronteerd worden, niet parallel lopen, en ook doordat de afdeling familiegeschiedenis in Salt Lake City nog steeds verouderde Nederlandse termen van vóór 1985 in de computer heeft zitten.

Wat zijn nu de juiste termen en waar vind je die? In de familiehistorische publicaties van de afgelopen twee jaar! (Bijvoorbeeld, *Kom tot Christus door de verordeningen en verbonden van de tempel*.) In dit artikel wil ik over een paar termen wat informatie geven.

Inzenderdossier, bezoekerdossier

Als u namen inzendt voor tempelwerk, dan kunt u op het desbetreffende formulier aangeven of u de namen in het *inzenderdossier* of in het *bezoekerdossier* wilt laten plaatsen.

In het *inzenderdossier* komen de namen van ver-

wanten voor wie u als *inzender* plaatsvervangend het tempelwerk wilt verrichten, of voor wie u een plaatsvervanger aanwijst (uw huwelijkspartner, bij voorbeeld). In het *bezoekerdossier* komen de namen van overledenen voor wie u de tempelplaatsvervangers, namelijk willekeurige *tempelbezoekers*, laat aanwijzen.

Nu even een vergelijking met de andere talen die in de tempel in Friedrichsdorf gebruikt worden:

Nederlands -
inzenderdossier
bezoekerdossier

Engels -
family file
temple file

Duits -
Familienmappe
Tempelmappe

Frans -
classeur des familles
classeur du temple

Onder invloed van zowel het Engels als het Duits zijn in het verleden de termen 'gezinsmap' (inzenderdossier) en 'tempelmap' (bezoekerdossier) ontstaan. Deze termen dekken al jarenlang de lading niet meer. Vroeger ging men ervan uit dat *familieorganisaties* (het woord 'gezin' was dus in ieder geval al verkeerdt gekozen) namen instuurden. De lezers die al

wat langer lid zijn zullen zich nog wel herinneren dat je vroeger op de inzenderformulieren de 'familievertegenwoordiger' moest aangeven. Door de vereenvoudigingen op het gebied van familiegeschiedenis en tempelwerk gaat men nu van individuele inzenders uit. De namen in het inzenderdossier in de tempels zijn gerangschikt naar inzender, niet naar familie.

Tempeldienst, begiftiging

Iedereen die naar de tempel is geweest, weet dat de *begiftiging* in het Engels *endowment* wordt genoemd. Vroeger (1955) gold de aanwijzing dat dit woord niet vertaald mocht worden, en daarom kom je het nog wel eens in het Nederlands tegen. Vorig jaar is op aanraden van de presidente broeders officieel en definitief voor de Nederlandse term gekozen. In vele andere talen is ook voor de eigen term gekozen, bijvoorbeeld:

dotation (Frans)
investidura (Spaans en Portugees)
investitura (Italiaans)
begavelse (Deens en Noors)
begåvning (Zweeds)
begiftiging (Afrikaans)

Het Engelse woord *session*, soms *endowment session*, wordt in het Nederlands prima weergegeven door *tempeldienst* of kortweg *dienst*. 'Hoe laat begint de volgende dienst?' zou je zonder kans op misverstanden aan een medetaalgebruiker kunnen vragen. Daar de Engelstaligen *session* en de Duitstaligen *Session* zeggen, is het kwalijke woord 'sesjen' het Nederlands binnengeslopen. Ook hoor je de woorden 'sessie' of 'zitting' bezigen, maar die hebben een enigszins andere betekenis in het algemeen, beschaafd Nederlands. In het algemeen is de Nederlander niet trots op zijn taal: waar hij een vreemd woord kan invoeren zal hij het niet laten. De Belg is wat dit betreft een beter voorvechter van zijn taal.

Garment/kleed

Zelfs voor het typisch moorse woord *garment*, wat 'kledingstuk', 'kleed', of 'gewaad' (in de Bijbel ook 'mantel') betekent, is een van deze Nederlandse termen gekozen, namelijk *kleed*. Zowel het Engelse als het Nederlandse woord duiden een kledingstuk aan, in algemene zin. De specifieke betekenis die het woord in de tempel heeft, wordt daar dan ook steeds

door middel van een nadere bepaling aangegeven. Buiten de tempel komt in het Engels steeds meer de term *temple garment* in gebruik.

Net als het woord *endowment* mocht het woord *garment* oorspronkelijk (1955) niet vertaald worden. Nu wordt er van hogerhand aangeraden dit wel te doen. Er is namelijk gebleken dat vele leden die geen Engels kennen, het Engelse woord *garment* als een magisch woord zijn gaan opvatten en het een mystiek aureool toe schrijven. Daartoe wordt het ook verbasterd: 'karmen'. Bij onderzoekers en pasgedoopte leden wekt zo'n woord de indruk dat het 'tempelgebeuren' hoogst mysterieus is.

In het Frans, waar het puzisme bloeit, probeert men het woord *garment* uit te roeien: het officiële woord is *vêtement*, en in de dagelijkse omgang is het *sous-vêtement du temple*, resp. *kleed* en *tempelonderkleed*. Verschillende andere talen hebben ook hun eigen woord (Zweeds, Deens, Noors, Fins, Italiaans, Afrikaans), allemaal met de betekenis 'kleed', maar andere blijven liever bij de ingeburgerde Engelse term (Duits, Spaans, Portugees).

Wat het Nederlands betreft is er besloten de Engelse en de Nederlandse term naast elkaar te gebruiken en

af te wachten welke term het uiteindelijk gaat winnen. De officiële vertaling van *garment* luidt *kleed*, maar het ingeburgerde Engelse woord *garment* wordt eveneens erkend.

Wat zijn nu de beweegredenen van de presiderende broeders om de vertaalorganisatie van de kerk aan te raden woorden uit de eigen taal te gebruiken? Dit is de strekking van de uitleg die ik heb gekregen:

Het evangelie is er voor alle mensen, ongeacht ras of taal. De kerk moet een internationale kerk worden om het evangelie overal te verspreiden. De indruk mag niet ontstaan dat het evangelie in het Engels meer waard is dan in een andere taal. Ieder zal de volheid van het evangelie in *zijn eigen taal* horen (Leer en Verbonden 90:11, nadruk toegevoegd).

Het Engels moge dan wereldtaal No. 1 zijn, maar daarom is het niet automatisch een superieure taal. Tweeduizend jaar geleden meenden de bekeerde joden ten onrechte dat een heiden eerst joods moest worden om christen te kunnen worden. Nu ontstaat bij sommigen wel eens het gevoel dat je eerst moet veramerikaniseren om goed Mormons te worden. Ligt ons doel eigenlijk niet veel hoger? ■

Ontwikkeling van talenten leidt tot expositie

Kea Onstein
Hoofd public communications
Wijk Haarlem

Van 2 tot en met 30 januari 1990 heeft zuster Henriëtte van der Heyden-Jonkman uit Lisse in de Openbare Bibliotheek te Noordwijkerhout geëxposeerd met bronzen beeldjes, samen

sels te maken. Het werken met was vereiste weer nieuwe technieken, die haar werden bijgebracht door Frans van der Veld, een bekend beeldend kunstenaar in de bollenstreek.

In Lisse wordt jaarlijks tijdens de harddraverijen een feestweek georganiseerd en in deze week wor-

Henriëtte van der Heyden aan het boetseren in was.

met mevrouw Gré van Eysden-Zijta (aquarellen).

Het is niet de eerste keer dat Henriëtte aan een expositie heeft meegedaan en ook naar deze ging veel belangstelling uit.

Ongeveer 10 jaar geleden is zij met boetseren begonnen, eigenlijk alleen om wat contacten op te doen in haar nieuwe woonomgeving en om een beetje creatief bezig te zijn. Zij deed het met veel plezier en al gauw bleek, dat ze daar talent in had.

Enige jaren geleden is ze van het boetseren met klei overgestapt op het werken met was, met het doel om van deze wasbeelden afgiet-

ten amateurs van de plaats in de gelegenheid gesteld om van hun talenten blijk te geven. Henriëtte heeft hieraan gebruik gemaakt en toen al een aantal van haar werken tentoongesteld. Ze vindt het heerlijk om zich aan deze hobby te wijden en ze kan er volledig in opgaan.

Helaas kan ze nog niet zoveel tijd aan haar hobby's besteden als ze zelf wel zou willen. 'Maar het is heerlijk om te weten,' zo zegt ze, 'dat je talenten hebt waar je zelf erg veel plezier aan beleeft en waar je anderen ook vaak blij mee kunt maken.' ■

President en zuster Limburg openen zendingsgebied

Het evangelie in Suriname

Bert Niessink

John en Beverly Limburg - van juli 1977 tot juli 1980 verbleven ze in Nederland. Hij als president van het Zendingsgebied Amsterdam, zij als zendelinge immer aan zijn zijde. Tijdens zijn zendingsperiode kwam de tweede ring in Nederland, de Ring Utrecht, tot stand.

Sinds oktober 1988 verblijven zij als zendelingechtpaar in Suriname, door president Ezra Taft Benson geroepen om in het land Suriname het evangelie te verkondigen en de kerk te grondvesten. Broeder Limburg is nu werkzaam als gemeentepresident van de eerste gemeente in Suriname, de Gemeente Paramaribo.

De diensten vinden plaats in de voorkamer van het zendingshuis, die plaats biedt aan ongeveer 50 mensen. De gemeente heeft een opkomst van ongeveer 25 leden. Er is ook een gemeente in Lelydorp, een plaatsje dat ongeveer 40 kilometer ten zuiden van Paramaribo ligt. Deze gemeente komt samen in het huis van een lid. De diensten worden door bijna 50 mensen bijgewoond.

Broeder en zuster Limburg hebben ervoor gezorgd dat 'Music and the Spoken Word', een wekelijks programma

met muziek van het Tabernakelkoor en een inspirerende boodschap, nu wordt uitgezonden door een van de twee televisie-omroepen (STVS) die Suriname rijk is. Tevens heeft de kerk nu een half uur zendtijd op de radio bij de SRS (Surinaamsche Radio Stichting). In ruil daarvoor zorgde president Limburg ervoor dat de omroep een paar bandjes met recente Amerikaanse tophits ontving. Dit was geen probleem omdat zijn zoon Matt een platenzaak in Salt Lake City heeft en tevens discjockey is. Het radioprogramma van de kerk zal echter gewoon muziek van het Tabernakelkoor en de woorden van de plaatselijke leden uitzenden!

President Limburg beschrijft hieronder de ervaringen die zijn vrouw en hij hadden op de dag van de eerste avondmaalsdienst in Suriname, die op paaszondag, 26 maart 1989, in Paramaribo werd gehouden.

Ik was 's nachts een paar maal wakker geworden van de regen die met bakken uit de hemel op het golfplaten

dak neerkwam. Het regent volgens mij nergens zo hard als in Suriname tijdens het regenseizoen. Dan valt er meer dan 2 meter regen. Ik had me afgevraagd of er iemand naar onze avondmaalsdienst zou komen. Die stond voor vandaag, paaszondag, gepland, want daarvoor zouden we een doopdienst hebben voor drie Surinaamse bekeerlingen. De dopen zouden in het plaatselijke zwembad verricht worden.

Het regende pijpestelen toen ik een hindoestaans onderzoekersgezin ging ophalen. Singhs echtgenote, Alice, en hun vier dochters hadden ons aangeboden om ons deze dag te komen helpen. Het zal het eerste Hindoestaanse gezin zijn dat zich zal laten dopen. Daar bidden we om.

De Gemeente Paramaribo op de veranda van het zendingshuis, waarin zij vergaderen.

DE KINDERSTER

90STE JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

MAART 1990

DE KOPEREN PLATEN

Lehi zei tegen Nephi dat de Heer hem en zijn broers naar Jeruzalem wilde laten teruggaan. Ze moesten bij Laban de koperen platen gaan halen. (1 Nephi 3:1-3)

De koperen platen waren belangrijke verslagen. Zij bevatten de geschiedenis van de voorouders van Lehi en de woorden van God aan de profeten. (1 Nephi 3:4, 19-20)

Laman en Lemuel wilden niet terug om de koperen platen te gaan halen. Ze zeiden dat het te moeilijk was. Ze hadden geen geloof in de Heer. (1 Nephi 3:5)

Nephi wilde de Heer gehoorzamen. Hij wist dat de Heer hen zou helpen om de koperen platen van Laban te krijgen. (1 Nephi 3:6-8)

Laman, Lemuel, Sam en Nephi reisden terug naar Jeruzalem om de koperen platen te halen. (1 Nephi 3:9)

Laman ging naar het huis van Laban en vroeg om de platen. (1 Nephi 3:10-12)

Laban werd boos en wilde de platen niet aan Laman geven. Hij wilde Laman dood maken. (1 Nephi 3:13)

Laman rende weg en ontsnapte. Hij was bang en wilde teruggaan naar zijn vader in de wildernis. (1 Nephi 3:14)

Nephi zei dat hij niet terug zou gaan zonder de koperen platen. Hij vertelde zijn broers dat zij geloof in de Heer moesten hebben en dat ze de platen wel zouden krijgen. (1 Nephi 3:15-16)

Nephi en zijn broers gingen naar hun oude huis in Jeruzalem en haalden hun goud en zilver op om de platen te kopen. (1 Nephi 3:22-23)

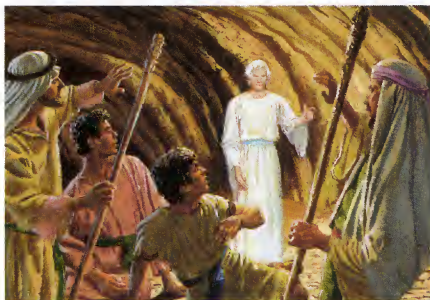
Ze lieten Laban al dat goud en zilver zien en zeiden dat ze het voor de platen wilden ruilen. Laban wilde het goud en zilver wel hebben, maar hij wilde de platen niet geven. (1 Nephi 3:24-25)

Laban zei tegen zijn dienstknechten dat zij de zoons van Lehi dood moesten maken. Nephi en zijn broers renden weg en verstopten zich in een grot. Laban hield hun goud en zilver. (1 Nephi 3:26–27)

Laman en Lemuel werden boos op Nephi. Zij sloegen Nephi en Sam met een stok. (1 Nephi 3:28)

Er verscheen een engel en die zei dat Laman en Lemuel moesten ophouden. Hij zei dat de Heer hun zou helpen om de platen te krijgen. Hij zei ook dat Nephi hun leider zou zijn. (1 Nephi 3:29–30)

Nephi vertelde zijn broers om geloof in de Heer te hebben en niet bang te zijn voor Laban en zijn dienstknechten. Nephi hielp hen om terug te gaan naar Jeruzalem. (1 Nephi 3:31; 4:1–4)

Die nacht verstopten Nephi en zijn broers zich buiten de muren, en Nephi sloop de stad binnen. Hij liep naar het huis van Laban. (1 Nephi 4:5)

Door de Heilige Geest wist hij wat hij moest doen. Toen Nephi bij het huis van Laban kwam, zag hij een man op de grond liggen. Het was Laban. Laban was dronken. (1 Nephi 4:6–8)

Nephi zag het zwaard van Laban en raapte het op. De Heilige Geest zei tegen Nephi dat hij Laban moest dood maken, maar dat wilde Nephi niet. (1 Nephi 4:9-10)

De Heilige Geest zei weer tegen Nephi dat hij Laban moest doden, want dan konden ze de platen meemen. De familie van Lehi had de platen nodig zodat zij het evangelie konden leren. (1 Nephi 4:11-13, 17)

Nephi luisterde naar de Heilige Geest. Hij maakte Laban dood en deed de kleren en wapenrusting van Laban aan. (1 Nephi 4:18-19)

Nephi ging naar het huis van Laban. Hij kwam bij Zoram, een dienstknecht van Laban. De stem van Nephi leek op de stem van Laban. (1 Nephi 4:20)

Hij zei tegen Zoram dat hij de koperen platen moest halen. Zoram dacht dat het Laban was, dus hij gaf hem de platen. Nephi zei dat Zoram met hem mee moest gaan. (1 Nephi 4:21-26)

Toen Laman, Lemuel en Sam Nephi aan zagen komen, dachten ze dat hij Laban was. Ze renden weg, maar Nephi riep hen. (1 Nephi 4:28-29)

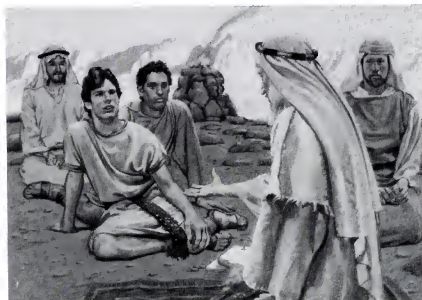
Zoram werd bang toen hij zag dat het Nephi was en niet Laban. Nephi pakte hem vast en vertelde hem dat zij hem niet dood zouden maken als hij met hun mee zou gaan. (1 Nephi 4:30-33)

Zoram wilde wel met hun mee de wildernis in gaan. Nephi en zijn broers namen Zoram en de koperen platen mee naar Lehi en Sariah. (1 Nephi 4:35, 38)

Ze gaven de koperen platen aan Lehi. Lehi en Sariah waren blij dat hun zoons weer veilig terug waren. Zij dankten God. (1 Nephi 5:1, 7-9)

Lehi las de koperen platen. Er stonden verhalen in van Adam en Eva en van de schepping van de wereld. Ook stonden er woorden van veel profeten in. (1 Nephi 5:10-11, 13)

Lehi en Nephi waren blij omdat ze naar de Heer hadden geluisterd en de koperen platen hadden gekregen. (1 Nephi 5:20)

Op de koperen platen stonden de geboden van God. De Heer wilde dat Lehi en zijn gezin de koperen platen zouden gebruiken om hun kinderen de geboden te onderwijzen. (1 Nephi 5:21-22)

VEEL PLEZIER!

EEN EVANGELIEQUIZ

MELLONIE GROHMAN

Lees de zinnen door over zendingswerk, het evangelie of het Boek van Mormon, en vul dan de ontbrekende woorden in.

1. De zending uit het Boek van Mormon die koning Noach het evangelie verkondigde, was _____.
2. Mensen die het evangelie aangevaarden, worden door onderdorpeling _____.
3. De kerk is georganiseerd door Jezus _____.
4. De zendingenlessen zijn lessen die de zendingen aan _____ geven.
5. Om als jongen zending te kunnen worden, moet je _____ zijn.
6. Dopen worden meestal verricht in een _____.
7. Drie afzonderlijke personen – de Vader, de Zoon en de Heilige Geest – heten samen de _____.
8. Degene die getuigt van de waarheid van de zendingenboodschap is de _____ Geest.
9. De goede manier om te dopen is door _____.
10. De man die Jezus doopte was _____ de Doper.
11. De profeten dragen alle _____ van het priesterschap.
12. Nieuwe zendingen worden getraind in het _____ voor zendingen.
13. De twee belangrijkste volken uit het Boek van Mormon zijn de Lamaniëten en de _____.

14. Wij worden aangemoedigd om de geboden te _____.
15. Door _____ kunnen we met onze Hemelse Vader praten.
16. Nieuwe leden leren al gauw dat priesterschapsgroepen verdeeld zijn in _____.
17. Voor de doop moeten onderzoekers zich _____ van hun zonden.
18. Elke keer dat we aan het _____ deelnemen, vernieuwen we ons doopverbond.
19. De kennis dat het evangelie waar is, noemen we een _____.
20. De zendingen onderwijzen dat Joseph Smith het Boek van Mormon vertaald heeft met gebruikmaking van de _____ en Tummim.
21. Lehi ontving een _____ van de boom des levens.
22. De zendingen leggen uit dat het noodzakelijk is de gezondheidswet te gehoorzamen die het woord van _____ heet.
23. De tweede president van de kerk, president _____, stuurde zendingen en kolonisten naar de westelijke Verenigde Staten.
24. '_____ (het nieuwe Jeruzalem) zal worden gebouwd op het Amerikaanse vasteland' (Art. 10).

ANTWOORDEN

(22) wijsheid, (23) Young, (24) Zion.
(19) getuigenis, (20) L'rtim, (21) visioen,
(17) b'kieren, (18) avondmaal,
(15) gebed, (16) quorum,
(12) Nephieten, (14) gehoorzamen,
(11) sleutel, (12) Optieldingsinstituut,
(9) onderdorpeling, (10) Johannes,
(6) doopvert, (7) Gotheid, (8) Heilige,
(4) onderzoekers, (5) onderling,
(2) doeloop, (3) Christus,
Een evangeliequiz: (1) Abnadi.

SCHEUR-PLAATJES

RUTH IMAN

Voor het maken van een scheurplaatje heb je nodig: verschillende kleuren stevig papier of dun karton, lijm, en wit papier.

INSTRUCTIES

1. Kies een eenvoudig plaatje om te maken.
2. Knip het papier of karton op een makkelijke afmeting; bijvoorbeeld ongeveer 10 bij 15 centimeter.
3. Scheur voorzichtig uit het gekleurde papier of karton de vormen die je nodig hebt voor je plaatje. De vormen hoeven niet volmaakt te zijn – dat is juist wat scheurplaatjes zo leuk maakt.
4. Lijm de vormen op het witte papier.

MIJN VRIEND RICHIE

SANDY TANNER EN BRITTANY SCOTT

Hallo, ik heet Brittany Scott. Ik wil jullie een verhaal vertellen over een bijzonder kind in onze jeugdwerkklas, Richie Tanner. Waarom is Richie zo bijzonder? Omdat hij geestelijk achterloopt; sommige mensen noemen het geestelijk gehandicapt. Hij ziet er uit als de meeste tienjarigen, maar hij gedraagt zich jonger – ongeveer als een vijfjarige. Hij praat nog niet erg duidelijk, en het duurt lang voordat hij iets leert.

Richie en ik zitten in de klas Helden B in de Wijk Salt Lake Monument Park 9 in de Ring Salt Lake Monument Park. Er zitten vier kinderen in die klas: Steven Jones, Michael Knudson, Richie en ik. Onze leerkracht heet Janet Fawcett. Ze is geweldig! Ze zegt altijd dat Richie zo goed zijn best doet als hij rustig naar de les luistert. Ze vraagt hem ook om een gebed uit te spreken of vragen te beantwoorden. Ze behandelt hem gewoon als iedereen en helpt hem om het evangelie te leren, net zoals ons.

Eerst lukte het Richie niet om het een hele les vol te houden, en het jeugdwerk heeft verschillende manieren geprobeerd om hem te helpen. Hij had eerst een eigen lerares, zuster Neva Clayton. Ze ging altijd bij Richie in onze klas zitten en ging met hem naar de gang als hij onrustig werd of op een andere manier de les verstoorde. Maar Richie kan nu net als de andere kinderen alleen in de klas zitten.

Ik heb Richie veel vooruitgang zien maken: hij praat beter, hij kan langer luisteren en hij zingt mee in de jeugdwerkprogramma's. Ik hoop dat hij een keer zelf een toespraakje kan houden.

De broers van Richie, Michael en Russell, en zijn zus, Anne, helpen hem om naar het jeugdwerk te komen. Hij vindt het jeugdwerk erg leuk en hij vindt het fijn om bij de andere jeugdwerk-kinderen te zijn, omdat zij hem laten weten dat hij erbij hoort. Richie hoort er echt bij en hij luistert altijd goed als andere kinderen een toespraakje houden.

Hij is een goed voorbeeld voor ons allemaal. Soms ben ik weleens een beetje jaloeus op Richie, omdat hij zo zacht, aardig, eerlijk, dankbaar en oprecht is. Richie laat zijn liefde op bijzondere manieren zien. Hij is mijn vriend! Ik hoop dat hij mij ook als een echte vriend ziet. Richie is een van de leukste jongens die ik ken! □

FOTOGRAFIE: WELDEN ANDERSEN

IK WOON IN EEN MOOIE WERELD

LAUREL ROHLFING

*Zie, Ik ben Jezus Christus, de Zoon van de Levende God,
Die de hemelen en de aarde schiep (LV 14:9).*

Onze Hemelse Vader en Jezus Christus hebben onze mooie wereld voor ons geschapen. De profheet Nephi heeft geschreven: 'Ziet, de Here heeft de aarde geschapen, opdat ze zou worden bewoond; en Hij heeft Zijn kinderen geschapen, opdat zij de aarde zouden bezitten' (1 Ne. 17:36).

Door onze vijf zintuigen kunnen we van onze wereld genieten. We kunnen van een mooie bloem genieten door ernaar te kijken, eraan te ruiken en haar aan te raken. We kunnen het mooie gezang van vogels horen en de donder van het onweer. We kunnen groenten proeven, en ander voedsel dat uit de aarde groeit.

INSTRUCTIES

Kijk naar de plaatjes van de dingen die onze Hemelse Vader en Jezus in onze mooie wereld hebben gemaakt, zodat wij ervan kunnen genieten. Trek een rondje om de zintuigen die je kunt gebruiken om van die dingen te genieten. Als je klaar bent, tel je hoe vaak je om elk zintuig een rondje hebt getrokken. Kleur daarna de plaatjes.

MIJN VIJF ZINTUIGEN

IK HEB TWEE OREN OM TE HOREN, EN HEUS,
IK HEB OOK EEN NEUS,
OM MEE TE RUIKEN
EN EEN TONG OM
VOOR PROEVEN TE GEBRUIKEN.

IK HEB OOK EEN HUID DIE MIJ BEDEKT,
OM TE VOELLEN, AAN TE RAKEN;
WAARMEE IK ALLES ONTDEK.
IK HEB TWEE OGEN, WAARMEE IK NOU
DE WERELD ZIE WAARVAN IK ZOVEEL HOU.

IDEËËN VOOR DE PARTICIPATIEPERIODE

1. Leer de kinderen het liedje 'Mijn Hemelse Vader is goed voor mij' (*Zing maar mee*, B-59) en maak daarbij gebruik van plaatjes.

2. Vraag vijf kinderen om zich te 'specialiseren' in één van de zintuigen. Doe dat door de andere uit te schakelen: blinddoek ze, laat ze hun neus dichtknippen of doe een

watje in hun oren. Laat de kinderen voorwerpen identificeren met gebruik van het gekozen zintuig.

3. Verdeel de kinderen in vijf groepjes en wijs elk groepje één van de vijf zintuigen toe. Laat de groepen zoveel mogelijk scheppingen van onze Hemelse Vader opschrijven die waar te nemen zijn met hun zintuig. Laat de groepen de opgeschreven scheppingen onderling vergelijken en doorstrepen wat de anderen opgeschreven hebben, waardoor de scheppingen overblijven die alleen maar met één zintuig zijn waar te nemen. Wijs erop dat we vaak meer dan één zintuig tegelijk gebruiken.

4. Maak voor de jongere kinderen een aanwijsspelletje van het gedichtje door hen met de vinger de genoemde lichaamsdelen aan te laten wijzen. De kinderen zouden op papier ogen, oren, vingers, een mond en een neus kunnen tekenen. □

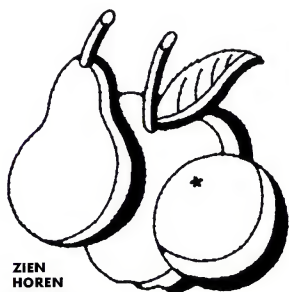
ZIEN
HOREN
RUIKEN
PROEVEN
VOELEN
AANRAKEN

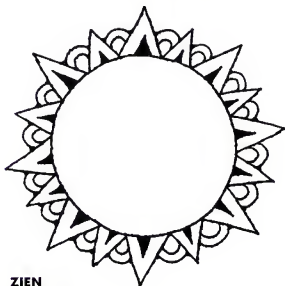
ZIEN
HOREN
RUIKEN
PROEVEN
VOELEN
AANRAKEN

ZIEN
HOREN
RUIKEN
PROEVEN
VOELEN
AANRAKEN

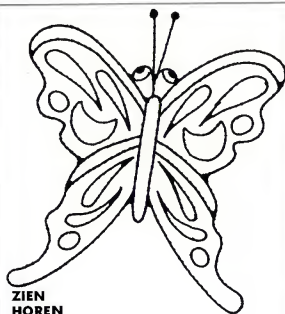
ZIEN
HOREN
RUIKEN
PROEVEN
VOELEN
AANRAKEN

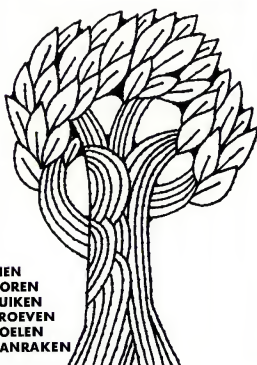
ZIEN
HOREN
RUIKEN
PROEVEN
VOELEN
AANRAKEN

ZIEN
HOREN
RUIKEN
PROEVEN
VOELEN
AANRAKEN

ZIEN
HOREN
RUIKEN
PROEVEN
VOELEN
AANRAKEN

ZIEN
HOREN
RUIKEN
PROEVEN
VOELEN
AANRAKEN

ZIEN
HOREN
RUIKEN
PROEVEN
VOELEN
AANRAKEN

CAROLINE EN MARY ELIZABETH ROLLINS

K E L L E N E R I C K S

Hoewel het een warme dag in juli was, lagen Mary Elizabeth Rollins en haar zus Caroline te rillen op een paar grote vellen papier. Ze hadden zich in het dichtbegroeide maisveld van ruim anderhalve meter hoog verstopt voor de boze mannen die hun achtervolgden. De meisjes hielden hun adem in en baden dat de mannen hun zoektocht zouden opgeven en weg zouden gaan.

Het was 1833 en er was veel onrust in Independence (Missouri). Er kwamen steeds meer bekeerlingen in het gebied, en de niet-leden wilden dat de heiligen Jackson County (Missouri) zouden verlaten. Maar de kleine gemeenschap groeide. Er stond zelfs een drukpers in het huis van broeder William Phelps, en de hele stad wist dat daar de openbaringen die door de profeet Joseph Smith waren ontvangen voor publikatie werden voorbereid en gedrukt.

Op een paar van die openbaringen lagen de meisjes nu. Een bende mannen was kwaad geworden over een artikel dat door broeder Phelps in de krant van de kerk was gedrukt. De 15 jaar oude Mary Elizabeth en de 13-jarige Caroline hadden gezien hoe de mannen het huis van broeder Phelps waren binnengedrongen en de drukpers en de gedrukte openbaringen vanaf de eerste verdieping uit het raam gooiden. Toen Mary Elizabeth de vellen papier op de grond zag vallen, wist ze wat ze moest doen. Ze wist dat die openbaringen en geboden van de Heer kwamen en dat het belangrijk was dat de heiligen ze zouden lezen.

Hoewel ze erg bang waren, raapten de meisjes zoveel mogelijk vellen papier op. Toen de benedeleden hun vanuit het raam zagen, en riepen dat ze daar mee moesten ophouden, renden de meisjes naar het maisveld, gingen op de vellen papier liggen en baden om bescherming.

Het leek wel uren te duren voordat de mannen besloten met zoeken op te houden, maar uiteindelijk gingen ze weg. Mary Elizabeth en Caroline wachtten nog een tijdje totdat ze de geschriften oppakten en uit hun schuilplaats kwamen.

De openbaringen werden aan broeder Phelps teruggegeven. Kort daarna werden deze bladzijden samen met andere bladzijden die waren gered ingebonden en werd er een boekje van gedrukt: *Het Boek der Geboden*. Twee jaar later werden uit deze zelfde geboden en openbaringen samen met andere openbaringen een boek samengesteld en gedrukt, nl. *de Leer en Verbonden*. Als Mary Elizabeth en Caroline in de *Leer en Verbonden* lazen, herinnerden ze nog de rol die zij hadden gespeeld in het voortkomen van deze heilige schrift. □

'Mijn Schriften zullen worden gegeven, zoals ik het heb vastgesteld, en ze dienen veilig te worden bewaard' (LV 42:56).

ONZE PROFETEN WERDEN BUITEN GEDOOPT

WILLIAM G. HARTLEY

Het klinkt misschien gek, maar niet een van de kerkpresidenten werd in een doopvont gedoopt!

Tegenwoordig worden de meeste dopelingen in mooie, schone en betegelde doopvonten gedoopt met warm en helder water. En kunnen ze zich in prettige kleedkamertjes omkleden.

Maar vroeger, en ook op sommige plaatsen tegenwoordig nog, moesten de mensen in beekjes, meren, zeeën, waterbakken en zwembaden gedoopt worden. Als er maar genoeg water is om de dopeling helemaal onder te dompelen.

Jezus werd in de rivier de Jordaan gedoopt. De profeet Alma doopte de mensen in de wateren van Mormon.

En onze hedendaagse profeten werden op verschillende plaatsen gedoopt:

Joseph Smith werd op 15 mei 1829 door Oliver Cowdery in de Susquehanna gedoopt, op aan-

wijzing van Johannes de Doper.

Brigham Young werd op 14 juni 1832 in zijn eigen molenkolk bij Mendon (New York) gedoopt.

John Taylor werd op 9 mei 1836 in Black Creek in Georgetown (Ontario) in Canada gedoopt.

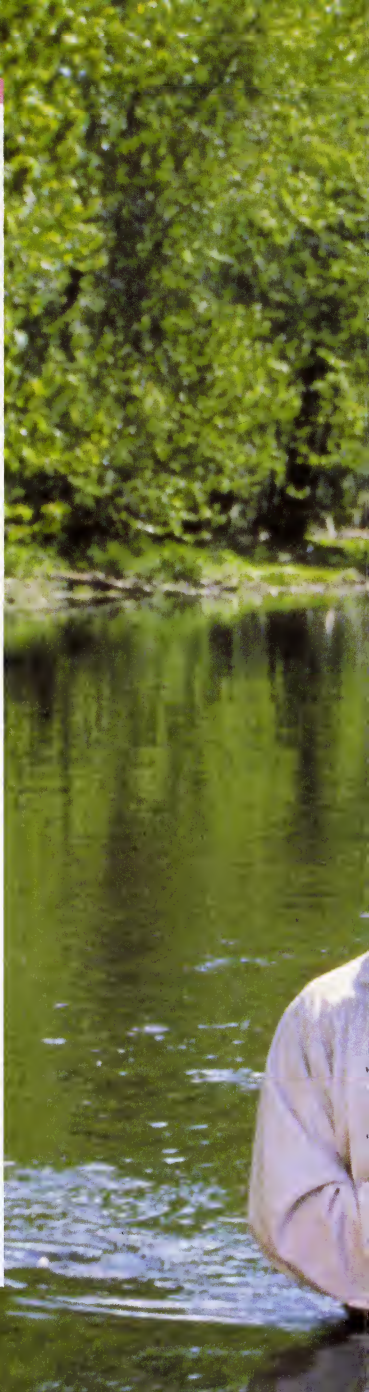
Wilford Woodruff werd op 31 december 1833 in een ijskoud beekje bij Richland (New York) gedoopt.

Lorenzo Snow werd op 3 juni 1836 in de rivier Chagrin, die door Kirtland (Ohio) loopt, gedoopt.

Joseph F. Smith (21 mei 1852) en *George Albert Smith* (6 juni 1878) werden als jongens in de City Creek gedoopt, die liep waar nu het hoofdkantoor van de kerk in Salt Lake City staat.

Heber J. Grant werd ook in de City Creek gedoopt (2 juni 1864) maar in een wagenbak. Dit was de bak van een huifkar die in de beek werd geplaatst en als doopvont werd gebruikt.

David O. McKay werd op 8 september 1881 in de Spring Creek in Huntsville (Utah) gedoopt.

Joseph Fielding Smith werd op 19 juli 1884 door zijn vader in Salt Lake City gedoopt, maar het is niet meer terug te vinden waar. Het was een warme zomerdag, dus waarschijnlijk is hij ook in de City Creek gedoopt.

Harold B. Lee werd op 9 juni 1907 in de Bybee Pond in Clifton (Idaho) gedoopt.

Spencer W. Kimball werd op 28 maart 1903 in Arizona gedoopt, in een kuip die werd gebruikt om geslachte varkens schoon te maken. De kuip werd ook als badkuip voor het gezin gebruikt. Het was groot genoeg voor één persoon, dus zijn vader moest naast de kuip staan. Sommige mensen vonden dat dit niet de juiste manier was. Om er zeker van te zijn dat Spencer juist gedoopt was, werd hij op twaalfjarige leeftijd nogmaals gedoopt, nu in het Union Canal.

Ezra Taft Benson werd op 4 augustus 1907 in de Logan River Canal bij zijn huis in Whitney (Idaho) gedoopt.

Van de dertien profeten werden er twee in een rivier gedoopt, een in een beek, zes in een kreek, twee in een bak, een in een kanaal, en een in een kuip en toen in een kanaal.

Na hun doop hebben ze alle dertien de Heilige Geest ontvangen. Daarna zijn ze hun doopverbond trouw gebleven, hebben ze Gods geboden onderhouden, en zijn ze na verloop van tijd de profeten van God op aarde geworden. □

Doopdatums vermeld voorzover bekend

GODS LIEFDE VOOR ZIJN KINDEREN

OUDERLING M. RUSSELL BALLARD
VAN HET QUORUM DER TWAALF APOSTELN

Om de Schepper werkelijk te eerbiedigen moeten we zijn scheppingen waarderen. We moeten tijd inruimen om met ons gezin het wonder van ontluikende knoppen, die veranderen in geurende bloesems, te beleven. Neem de tijd om op een heuvel te zitten en de rust van de avond op te zuigen, als de zon haar laatste gouden gloed over de horizon werpt. Neem de tijd om aan de rozen te ruiken.

Als we naar de bewijzen voor de schepping om ons heen kijken, van een zandkorrel tot de majestueuze planeten, dan gaan we beseffen dat *wij* Gods meest verheven schepping zijn; wij zijn naar zijn beeld geschapen.

God toonde zijn liefde voor ons door ons de leiding te geven die we nodig hebben om vooruitgang te maken en ons potentieel te verwezenlijken. Misschien zal een eenvoudig verhaal dit gegeven illustreren. Onlangs kocht een jongeman een computer, maar het

apparaat functioneerde niet zoals hij het wilde. Al gauw werd hij ontmoedigd. Zijn geduld raakte op en hij bedreigde het levenloze ding met pijnlijke vernietiging als het niet beter ging werken. Een wijze vader kwam tussenbeide en nam zijn zoon mee naar de winkel om een instructieboekje te halen.

Immers, wie zou meer over zo'n ingewikkelde computer afweten dan de persoon of firma die hem gemaakt had? Al gauw kon de jongen de computer optimaal gebruiken, doordat hij de richtlijnen volgde die in het instructieboekje stonden die de maker had samengesteld.

In ons leven gaat het net zo; Hij die het meeste over ons, ons potentieel en onze eeuwige mogelijkheden weet, heeft ons goddelijke raad en geboden gegeven in zijn handleidingen, de heilige Schriften. Als we deze richtlijnen begrijpen en opvolgen, krijgt ons leven inhoud en doel. We ondervinden dat onze Schepper van ons houdt en wil dat wij gelukkig zijn. □

(Overgenomen uit een toespraak van de aprilconferentie in 1988)

Zondagmiddag 17 december 1989: Enkele jonge leden in de straat bij het huis van Annie Wouters, waarin de Gemeente v Lelydorp bijeenkomt.

Toen we aankwamen bij het zendingshuis waren er al mensen. De familie Trunosemita (een gezin van Japans-Javaanse afkomst) was er al. De twee dochters, Eleni (14) en Maudi (12) zullen zich vandaag laten dopen. Truno, de vader, zegt dat hij zijn dochters spoedig in de wateren van de doop zal volgen. Hij en zijn vrouw, Ulva, hebben wat tijd nodig om zich los te maken van hun islamitische geloof. Hij is lid van het plaatselijke islamitische kerkbestuur. Ulva's vader is een van de leiders van de islam in Suriname. Truno wil het rustig aan doen om zijn schoonvader geen pijn te doen. Hij en zijn gezin volgen de zendingslessen nu drie maanden.

Even later kwam August Marengo binnen. Ook hij zal zich vandaag laten dopen. August is 53 jaar, makelaar en belastingconsulent van beroep. Hij ontving zijn opleiding in Nederland. Op zekere dag stond hij bij ons voor de deur in antwoord op

een advertentie die wij hadden geplaatst. Hij vroeg: 'Gelooft u in het opleggen der handen voor de gave van genezing?' Ik antwoordde: 'Ja', en nodigde hem uit voor de eerste zondagsschoolvergadering die in Suriname gehouden zou gaan worden. Hij kwam en ik heb hem een priesterschapszegen gegeven, waarin hem beloofd werd dat hij van zijn depressieve gevoelens verlost zou worden en de Heer hem zou helpen bij het oplossen van zijn financiële problemen als hij de

zendingslessen zou volgen, zich zou laten dopen en Christus zou aanvaarden. En nu, drie maanden later, stond hij op het punt om zich te laten dopen.

August heeft treffende advertenties gemaakt voor de kranten, en de bandopnames voor een radioprogramma bij een lokale radio-omroep, 'Apintie' genaamd. Hij heeft strooibiljetten gemaakt. Hij heeft de 'Artikelen des geloofs' in het Engels en Nederlands in de kranten geplaatst. Hij had uitgeroepen: 'Er is geen

kerk die zo "open" is over wat zij gelooft als de "onze". Hij heeft ons voorgesteld aan zijn vrienden en ons geholpen bij het onderwijzen van het evangelie. Voordat wij naar Suriname gingen, en vaak daarna, hebben wij onze Vader in de hemel gebeden of Hij ons iemand wilde zenden die ons kon assisteren bij het werk. En de Heer heeft onze gebeden beantwoord en ons August gegeven!

Vlak voordat wij met ons blokvergederschema wilden beginnen, kwamen er een Canadees en zijn vrouw binnen. Zij was lid van de kerk en zei dat ze een zalving wilde. Beiden waren in Suriname geboren. Zij vertelden dat ze 'Music and the Spoken Word' hadden gezien en de advertenties in de krant. Hij bood ons een Nederlands exemplaar van het Boek van Mormon en twee van de Leer en Verbonden aan. Hoewel hij geen lid van de kerk was, zou dat niet lang meer duren. Zij heetten John van Dijk en Irene van Dijk-Cluff. Zij had vreselijke pijn in haar nek. Ik nam hen apart, zalfde haar en zegende haar dat

De eerste vergadering van een thuisgroep: het gezin Trunosimita, samen met broeder en zuster Limburg. Op de voorgrond de avondmaalstafel.

De Gemeente Lelydorp tijdens de eerste avondmaalsdienst.

ze weer beter zou worden. Toen gingen we naar de kapel, want de zondagsschool stond op het uur van beginnen.

We begroetten Iwan Nathaniel en Philly Denswil, twee jonge zwarte onderzoekers, beiden rond de 25. Zij hadden al vier zendingelingen gehad. De week daarvoor had Philly gevraagd of hij een exemplaar van het Boek van Mormon en een van de Leer en Verbonden kon kopen of lenen. Daar was August Marengo bij aanwezig geweest, dat was tijdens de wekelijkse evangeliestudieklas op woensdag. Ons laatste exemplaar hadden we al een tijdje geleden uitgegeven en we wachtten op een nieuwe zending. Ik had Philly gezegd dat ik de boeken de volgende zondag zou hebben. August vroeg na afloop waar ik die van plan was vandaan te halen. Ik antwoordde: 'De Heer zal ervoor zorgen.' Ik gaf Philly de boeken die John van Dijk had meegebracht. John glimlachte en zei: 'Daar heb ik ze nou precies voor meegenomen', en Philly zei: 'Het is een wonder.'

We verwelkomden de

bezoekers en openden de vergadering. De zondagsschoolles ging over de verzoening. De Heilige Geest was aanwezig en getuigde tot zowel Hindoe, islamiet, creool, neger als Japanner, van wie de meesten weinig weten over Jezus Christus en de profeten.

Na de zondagsschoolvergadering gingen wij met een gehuurde bus naar het zwembad, dat we een maand geleden hadden afgehuurd. Het regende niet meer. Eerst heb ik August Marengo gedoopt, daarna Elini, vervolgens Maudi. Vlak na de doopplechtig-

heid begon het weer te regenen. Het kwam mij voor dat de hemelen behaagd waren, aangezien de zon tijdens de plechtigheid heel even doorbrak. Het was een prachtig begin.

De bus bracht ons weer terug naar onze kapel voor de eerste avondmaalsdienst in Suriname. Er waren 25 mensen aanwezig. Tijdens de dienst bevestigde ik alle drie de dopelingen als lid van de kerk, daarna werden zij door de andere leden - zuster Limburg, zuster Van Dijk en ik - gesteund als lid. Iedereen stak echter zijn hand omhoog. En iedereen

nam ook aan het avondmaal deel. Daarna gaven August Marengo, Eline Trunosemito, Beverly Limburg, John van Dijk en ik ons getuigenis. Het is voor Beverly en mij een hartverwarmende ervaring om met deze geweldige mensen te kunnen samenwerken. Wij houden van ze. Ik moet zeggen dat deze eerste bekeeringen in Suriname het evangelie aanvaard hebben omdat zij de geest van liefde voelden. Deze geest van liefde, die uitgaat van de Heilige Geest, overbrugt alle cultuur- en taalbarrières. Ik heb in een boek over Suriname gelezen: 'Nergens in de wereld leven zoveel rassen in vriendschap bij elkaar als in Suriname.' We hebben gezien dat al deze rassen graag over Christus horen en lezen. We kijken in dankbaarheid en liefde terug op onze zending in Suriname.

President en zuster Limburg beëindigen deze maand hun zending en zijn van plan naar Nederland te komen. ■

De Gemeente Paramaribo tijdens de eerste avondmaalsdienst op paasavond 1989.

Abonnementsadministratie *Ensign, New Era, Friend en Church News* in Nieuwegein

De afdeling International Magazines in Salt Lake City heeft per 1 januari 1990 de abonnementsadministratie van *Ensign, New Era, Friend en Church News* voor leden in Nederlandstalige gebieden overgeheveld naar Nieuwegein.

Abonnees dienen geen abonnementsgelden meer over te maken naar het kantoor in Salt Lake City. Zij zullen van het kantoor in Nieuwegein een acceptgirokaart ontvangen, waarmee zij hun abonnement voor 1990 kunnen voldoen. De verzending van de tijdschriften vindt vanuit Friedrichsdorf plaats.

Nieuwe abonnees op *De Ster, Ensign, New Era, Friend en Church News* kunnen zich schriftelijk of telefonisch opgeven bij het Kerkelijk vertaalbureau, Postbus 224, 3430 AE Nieuwegein, telefoon 03402-40260, telefax 03402-45883.

De abonnementsprijzen voor 1990 bedragen:

De Ster - NLG 30,—/BEF 520,—
Church News - NLG 30,—/BEF 520,—
Ensign - NLG 30,—/BEF 520,—

New Era - NLG 21,—/BEF 400,—
Friend - NLG 21,—/BEF 400,—

Nieuwe leiders

Wijk Amsterdam

Bisschop:
Kees de Bruijn
Opvolger van Melkert Oppermann
Gehuwd met Rineke van Thiel Berghuys
Van beroep systeemprogrammeur
Zijn raadgevers zijn Jaap Jansen
en Steven Scholte

Wijk Amersfoort

Bisschop:
Howard Marshall
Opvolger van Jan Peters
Gehuwd met Alida van de Haar
Van beroep specialist telecommunicatie
Zijn raadgevers zijn Frans de Visser
en Alexander Marshall

Marieke Schoute

Nog voordat ik mij liet dopen, wist ik dat ik op zending wilde gaan. Op dat moment was dat voor mij de kans om de Heer mijn dankbaarheid te tonen voor het evangelie dat mijn leven veranderd en verrijkt heeft.

Zo begonnen dus de voorbereidingen zowel stoffelijk als geestelijk. Mijn papieren gingen augustus 1988 de deur uit. Drie maanden later gleed die grote, witte envelop door de brievenbus, waarin stond dat ik naar het Zendingsgebied Londen-Zuid zou gaan.

Op 26 januari 1989 vertrok ik eerst naar het opleidingsinstituut voor zendingen bij de Londen-tempel.

Het zendingsgebied Londen-Zuid is een zending waar heel hard gewerkt wordt. Er worden hoge eisen gesteld aan de zendingen wat de studie, de geestelijke voorbereiding en het doorzettingsvermogen betreft. Tegelijk wordt er aandacht besteed aan onze persoonlijke vooruitgang.

Een zending is een soort leventie op zich. Er zijn vele hoogtepunten zoals er getuige van zijn dat iemand voor het eerst de Geest voelt en die herkent, of als mensen opeens inzichten verwerven waardoor ze belangrijke evangeliebeginselen gaan begrijpen en kunnen aanvaarden. Ook goede gesprekken met je collega zijn hoogtepunten, of gewoon 's ochtends wakker worden en de dankbaarheid voelen voor een nieuwe dag die weer talloze kansen belooft te brengen om te leren, te

De zendelingenpagina's

In de zendelingenpagina's dit keer een verslag van Marieke Schoute uit de Gemeente Leiden die een zending vervult in het Zendingsgebied Londen-Zuid, en een verslag van Serge Vandendriessche uit de Gemeente Gent die op zending is in het Zendinggebied Bristol.

Met de hele zending een dagje naar Londen. Marieke Schouten uiterst rechts op de foto. Haar collega staat links van haar.

groeien en het evangelie te vertellen aan mensen van wie je - zonder ze te kennen - zoveel bent gaan houden.

Er zijn natuurlijk ook dieptepunten: vermoeidheid, heimwee, collega's met wie het werk moeizaam gaat (en dat ligt natuurlijk altijd aan de collega ...), de tijden dat je naar je getuigenis zoekt, dat je je afvraagt wat je hier eigenlijk doet, en de grootste vijand: ontmoediging. Dan blijktna verloop van tijd, dat die dieptepunten eigenlijk ook hoogtepunten zijn, door het vele dat je eruit geleerd hebt.

De tijd die je hebt gekregen als zendelingen is heel beperkt en om voor je het

weet. Hoe je die tijd besteedt, bepaalt volgens mij voor een groot gedeelte je houding ten aanzien van de rest van je leven, tot in de eeuwigheid. Een zending vervullen is een tijd om jezelf heel grondig te leren kennen, oude slechte gewoonten af te leren en nieuwe goede aan te leren. Het is een tijd om oude wonden de kans te geven om te helen, omdat we nu de mantel van licht dragen. Dit kan dus een tijd zijn van enorme persoonlijke groei en ontwikkeling.

In dit gebied zijn mensen maar matig geïnteresseerd in het evangelie. Desondanks hebben we succes.

Ons doel is 'Real Growth', echte groei dus van Gods koninkrijk teweegbrengen, en die is er als we met de leden samenwerken.

Het feit dat de tempel in ons zendingsgebied staat helpt ons bij ons werk. We nemen vaak onderzoekers en minder-actieve leden mee naar het bezoekerscentrum, waar ze wat van de rust en vrede die rond de tempel heerst kunnen proeven. Dat helpt om hen de Geest te laten voelen en een getuigenis te laten ontwikkelen.

Ik weet heel, heel zeker dat God leeft en dat Jezus de Christus is. Hij is mijn Heiland en ik weet dat Hij van mij houdt. Het Boek van Mormon is het woord van God, geschreven door profeten van weleer voor onze tijd. Door dagelijks in het Boek van Mormon te lezen en Christus in alles te volgen, weet ik dat wij met het gezin waarvan wij deel uit maken terug kunnen keren bij onze Hemelse Vader. Op zending gaan is —na mij te laten dopen— de belangrijkste beslissing die ik ooit heb genomen. Hoe zwaar het soms ook kan zijn, het brengt onschatbare zegeningen en ervaringen met zich mee. Ikervaar het als een grote zegen om de Heer te kunnen vertegenwoordigen, als instrument te kunnen dienen om mensen het evangelie te brengen. De kerk is waar. Daar twijfel ik niet aan, en ik zal altijd blijven studeren, werken, bidden en knokken om mijn getuigenis vast te kunnen houden. Het is - met mijn tempelbegiftiging - de grootste schat die ik bezit.

In het zendingsveld

Valentin Arts - England Coventry Mission, 4 Copthall House, Station Square, Coventry, West Midland, Engeland CV1 2PP **Pieter Paul van Beek** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, Engeland LS18 5BJ **Lex de Bruijn** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, Engeland LS18 5BJ **Petra Chardon** - Canada Calgary Mission, 6940 Fisher Road S.E. Suite 122., Calgary, Alberta T2H OW3, Canada **Rodrigo Fuenzalida** - Zendingsgebied Amsterdam Nederland, Noordse Bosje 16, 1211 BG **HILVERSUM**, Nederland **Raymond Greef** - California Anaheim Mission, 760 North Euclid - suite 213, Anaheim, Californië 92801, USA **Nel de Hoog** - Zendingsgebied Amsterdam Nederland, Noordse Bosje 16, 1211 BG **HILVERSUM**, Nederland **Jim Jansen** - England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, Engeland CR4 4ED **Hans Jobst** - Canada Toronto Mission, 338 Queen Street - suite 214, Brampton, Ontario L6V 1C5, Canada **Jelmer de Jonge** - Mission Suisse de Genève, Chemin William-Barby 8, CH-1292 Chambesy (GE), Zwitserland **George en Gertje Kraanen** - Frankfurt-tempel, Talstraße 10, 6382 Friedrichsdorf 1, West-Duitsland **John en Petronella Lemmens** - Frankfurt-tempel, Talstraße 10, 6382 Friedrichsdorf 1, West-Duitsland **Ricardo Maxwell** - England London Mission, 64-68 Exhibition Road, London, Engeland SW7 2PA **John Muntinga** - England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol, Engeland BS9 3BH **Alexandra Onstein** - England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol, Engeland BS9 3BH **Mel Oppermann** - North Carolina Charlotte Mission, 6407 Idlewild, suite 533, Charlotte, North Carolina 28212, U.S.A. **Remy van der Put** - Mission Française de Paris, 23, Rue du Onze Novembre, 78110 Le Vesinet, Frankrijk **Steven van Rangelrooy** - England London Mission, 64-68 Exhibition Road, London, Engeland SW7 2PA **Marcus van Rooij** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire Engeland LS18 5BJ **Marijke Rutten** - England London Mission, 64-68 Exhibition Road, London, Engeland SW7 2PA **Marieke Schoute** - England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, Engeland CR4 4ED **Serge Vandendriessche** - England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol, Engeland BS9 3BH **Katinka Varenkamp** - England Coventry Mission, 4 Copthall House, Stationsquare, Coventry, West Midland, Engeland CV1 2PP **Hans Veenstra** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire Engeland LS18 5BJ **Kenneth Vernes** - Salt Lake City Utah Mission, 7938 South 3500 East, Salt Lake City, Utah 84121, U.S.A. **Jan Vlonk** - England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperly, Altrincham, Cheshire, Engeland WA15 7UP **Monique van der Vooren** - Zürich-Mission, Schweiz, Pilatusstrasse 11, CH 8032 Zürich, Zwitserland **Lucas en Adele Vreeken** - Waldstraße 42, 6365 Rosbach-Rodheim 3, West-Duitsland

Nieuwe zendelingen

Alexandra Onstein uit de Wijk Haarlem is op 18 januari j.l. vertrokken naar het Zendingsgebied Bristol Engeland.

Zuster Nel de Hoog uit de Gemeente Leiden heeft zich op 18 januari j.l. gemeld bij het Zendingsgebied Amsterdam Nederland.

Indien er een adres ontbreekt cq. verkeerd vermeld staat, neem dan a.u.b. contact op met het Kerkelijk vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE Nieuwegein, Nederland.

CAFEÏNE - DE SUBTIELE VERSLAVING

CLIFFORD J. STRATTON

Koffie en de cafeïne die erin zit, spelen in de Verenigde Staten een aanzienlijke rol bij een groot aantal ziekten, variërend van doodsoorzaak nummer één, hart- en vaatziekten, tot de meest gehoorde lichamelijke klacht, namelijk chronische vermoeidheid. (Goullart, 1984 [zie voor bronnen de noten aan het eind van het artikel].)

Natuurlijk zijn de Verenigde Staten niet de enige natie die grote hoeveelheden koffie of andere dranken waarin cafeïne zit, consumeert. De navolgende resultaten van onderzoeken die in de VS zijn verricht, zijn representatief voor de hele wereld.

Medische onderzoekers vermoeden al lang dat koffiedrinken hart- en vaatziekten in de hand werkt. Het is echter moeilijk daar overtuigend bewijs voor aan te dragen. In vele onderzoeken werd koffiedrinken onderzocht voordat er sprake was van hartproblemen. In andere onderzoeken werden andere factoren zoals roken, leeftijd en het cholesterolgehalte

in het bloed onvoldoende in overweging genomen. Men kon niet vaststellen of de hartziekte hoofdzakelijk het gevolg was van koffiedrinken.

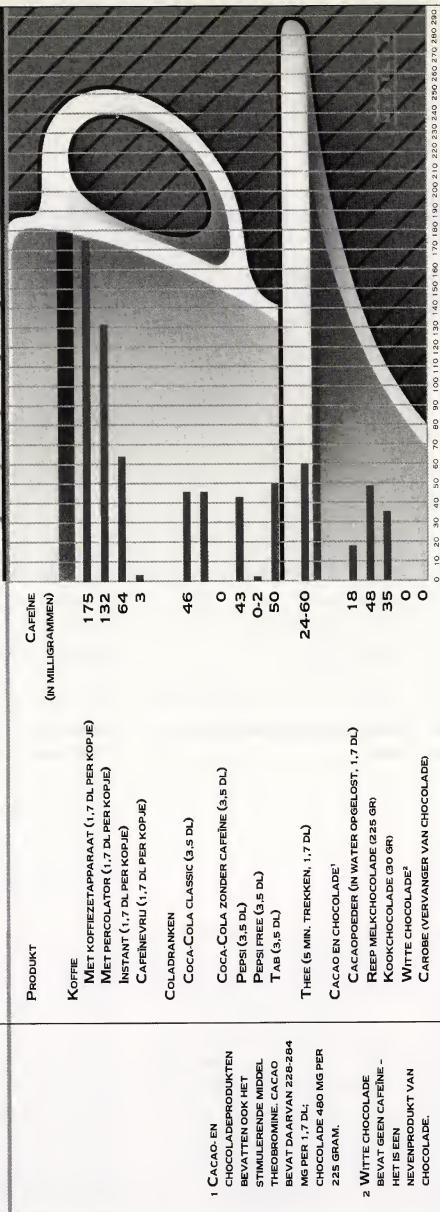
Sinds 1980 hebben verschillende onderzoekers echter belangrijke medische rapporten gepubliceerd, waarin naar voren komt dat het chronisch gebruik van cafeïne zeer riskant is. Zo hebben

onderzoekers aan het National Center for Health Statistics en Johns Hopkins Medical School recentelijk de resultaten gepubliceerd van een onderzoek dat 30 jaar in beslag nam, die het nauwe verband tussen koffiedrinken en hartziekten bevestigden (LaCroix e.a., 1986).

Dokter Caroline Bedell Thomas begon het onderzoek in 1946. Zij en andere doktoren hielden 30 jaar lang medische verslagen bij van 1040 artsen met betrekking tot koffiedrinken, bloeddruk, cholesterolgehalte en roken. Na 30 jaar bleek dat 10,7 procent van de deelnemers die vijf of meer kopjes koffie per dag dronk een hartziekte had tegen 1,6 procent onder de deelnemers die geen koffie dronken. Nadat de gegevens waren aangevuld met correctiefactoren zoals veranderingen in het drinkpatroon was het risico onder verwoede koffiedrinkers nog altijd twee tot drie keer zo hoog als onder de mensen die geen koffie dronken. Uit het onderzoek bleek echter ook dat zij die ophielden met koffiedrinken na tien jaar geen grotere kans op

DE LEIDERS VAN DE KERK
HEBBEN AANGERADEN GEEN
DRANKEN TE GEBRUIKEN
DIE SCHADELIJKE,
GEWENNENDE MIDDELEN
BEVATTEN. ALLE DRANKEN
DIE STOFFEN BEVATTEN
DIE SCHADELIJK ZIJN
VOOR HET LICHAAM,
MOETEN VERMEDEN
WORDEN.

ENKELE PRODUCTEN DIE CAFEÏNE BEVATTEN

¹ CACAO-EN CHOCOLADEPRODUCTEN BEVATTEN OOK HET STIMULERENDE MIDDEL THEOBROMINE. CACAO BEVAT DAARVAN 228-284 MG PER 1,7 DL. CHOCOLADE 480 MG PER 228 GRAM.

² WITTE CHOCOLADE BEVAT GEEN CAFEÏNE- HET IS EEN NEVENPRODUCT VAN CHOCOLADE.

BRONNEN

Bunker, M. L., en McWilliams, M., 'Caffeine Content in Common Beverages'. *Journal of American Dietetic Association* 74 (1979), blz. 30.

'Caffeine: How to Consume Less', *Consumer Reports*, oktober 1981, blz. 597-599.

Dyer, A. R., LeGrady, D., Shekelle, R. B., Stamler, J., Lin, K., Paul, O., en Lepper, M., 'Coffee Consumption and Twenty-Year Mortality in the Chicago Western Electric Company Study', resumé van het Tiende Internationale Cardiologencongres, Washington D. C., 1986, blz. 22.)

Goulart, F. S., *The Caffeine Book*, New York: Dodd, Mead and Company, 1984. *Harvard Medical School Health Letter* 7, nr. 9 (juni 1982).

LaCroix, A. Z., Mead, L. A., Liang, K. Y., Thomas, C. B., en Pearson, T. A., 'Coffee Consumption and the Incidence of Coronary Heart Disease', *New England Journal of Medicine* 315 (1986), nr. 16, blz. 977-981.

Mathias, S., Garland, C., Barrett-Connor, E., en Wingard, D. L., 'Coffee, Plasma Cholesterol, and Lipoproteins: A Population Study in an Adult Community', *American Journal of Epidemiology* 121 (1985), blz. 896-905.

Princeas, R. J., Jacobs, D. R., Crow, R. S., en Blackburn, H., 'Coffee, Tea, and VPB', *Journal of Chronic Disease* 33 (1980), blz. 67-321.

Stratton, C. J., 'The Xanthines: Coffee, Cola, Cocoa, and Tea', *BYU Studies* 20 (1980), blz. 371-388.

hartziekten liepen dan mensen die nooit koffie hadden gedronken.

Op het Tiende Internationale Cardiologencongres in Washington D. C., presenteerde een andere groep onderzoekers de uitkomst van een studie naar de invloed van koffiedrinken op hartziekten (Dyer e.a., 1986). Zij onderzochten 1910 patiënten van middelbare leeftijd waarbij zij rekening hielden met het aantal sigaretten dat zij dagelijks rookten, leeftijd, cholesterolgehalte en diastolische bloeddruk.

Zij constateerden dat er duidelijk verband is tussen een hoge koffieconsumptie en dood door hartziekten. Zij schreven: 'Deze resultaten onderschrijven de hypothese dat de mensen die meer dan vijf kopjes koffie per dag drinken meer risico lopen aan een hartinfarct te sterven, in het bijzonder aan een kort maar hevige myocardinfarct die zich in een bepaalde periode voordoot' (Dyer e.a., 1986, blz. 22). *Myocardinfarct* is de benaming voor het afsterven van kleine stukjes hartspierweefsel als gevolg van onderbreking van de bloedoetvoer.

Sommige mensen willen cafeïne vermijden door over te schakelen op cafeïnevrije koffie. Verschillende medische onderzoeken, die in de laatste tien jaar zijn gedaan, hebben echter aangetoond dat tussen de 40 en 50 procent van de drinkers van cafeïnevrij koffie te kampen hebben met maagdarmlachten, zoals maagzweren, infectie van de dikke darm, of diarree (Goulart, 1984).

Cafeïnevrije koffie stimuleert de produktie van maagzuren, omdat er bij het branden van koffiebonen scherpe zuren en oliën vrijkomen die de maagwand irriteren. Een onderzoek onder 13000 patiënten in ziekenhuizen in de omgeving van Boston (Massachusetts) heeft aangetoond dat de kans op een myocardinfarct hetzelfde is bij cafeïnevrije-koffiedrinkers als bij gewone koffiedrinkers (*Health Letter*, 1982).

In diverse onderzoeken zijn redenen aangedragen waarom koffiedrinken in verband kan worden gebracht met hartziekten. Ten eerste, omdat koffie een bescheiden hoeveelheid cafeïne bevat, wat een stimulerend middel is, kan het aritmie - onregelmatigheid van de normale hartslag - in de hand werken, wat kan

MEDISCHE
ONDERZOEKERS
VERMOEDDEN AL LANG
DAT KOFFIEDRINKEN
HART- EN VAATZIEKTEN
IN DE HAND WERKT.

leiden tot acute hartproblemen (Prineas e.a., 1980). Ten tweede kunnen de koffieconsumptie en een hoger cholesterolgehalte in het bloed met elkaar in verband worden gebracht (Mathias e.a., 1985).

Kennelijk is het lichaamsgewicht van invloed op de werking van de cafeïne. Een volwassene van 75 kilo 'krijgt per kopje instant-koffie of een blikje cola ongeveer 1 mg cafeïne per 1 kilo aan lichaamsgewicht naar binnen. Als een jong kind een kopje cacao drinkt of een reep chocolade eet krijgt het in verhouding net zoveel stimulerend middel binnen. Een blikje cola is voor datzelfde kind te vergelijken met vier kopjes instant-koffie voor een volwassene. (. . .) De symptomen van cafeïne in het lichaam zijn rusteloosheid, prikkelbaarheid, slapeloosheid en nervositeit' (Bunker and McWilliams, 1979, blz. 30).

Een begrip van de werking van cafeïne bij kinderen is belangrijk voor ouders.

Zoals de bijgaande lijst aangeeft bevatten vele dranken en producten cafeïne. Deze producten staan uitsluitend vermeld om vergelijking mogelijk te maken.

Na twintig jaar ervaring te hebben opgedaan in de gezondheidszorg zeg ik de leden die mij ernaar vragen, dat al het voedsel dat schadelijk is voor het lichaam waarschijnlijk een schending van de geest van wijsheid is die de leden in Leer en Verbonden 89 wordt voorgehouden. In het priesterschapsbulletin van februari 1972 (deel 8, nummer 1) stond: 'Behalve de uitspraak van de leiders in het prille begin van de kerk, dat met 'hete dranken' koffie en thee bedoeld wordt, is er geen officiële interpretatie van [het] woord van wijsheid.

'De kerk heeft nooit een officieel standpunt ingenomen met betrekking tot coladranken, maar de leiders van de kerk hebben aangeraden, en wij raden u met name aan, geen dranken te gebruiken die schadelijke, gewennende middelen bevatten onder omstandigheden die tot gewinning zouden voeren. Alle dranken die stoffen bevatten die schadelijk zijn voor het lichaam moeten vermeden worden'

Het woord van wijsheid maakt zijn naam waar - het instrueert ons geen dranken te nemen die schadelijk zijn voor ons lichaam. □

Dr. Clifford J. Stratton is doctor in de menselijke anatomie aan de medische faculteit van de University of Nevada te Reno. Hij woont in de Ring Sparks Nevada.

KINDEREN LEREN BIDDEN

Een gezin dat heeft geleerd om het oprechte, nederige, voortdurende gebed onderdeel te laten uitmaken van het dagelijks leven, krijgt onmetelijke zegeningen.

Bijna ieder kind stelt ooit de vraag: 'Waarom wil onze Hemelse Vader dat wij tot Hem bidden?' Naarmate ouders hun kinderen voorgaan in het in gebed uiten van respect en waardering voor God, geven zij een voorbeeld van een levenswijze die zal leiden tot dankbaarheid, zegeningen, troost, leiding, geloof en liefde.

Spiritualiteit begint met gebed. Hoe wij elk gebod naleven, wordt op de één of andere manier beïnvloed door onze manier en mate van regelmatig, oprecht contact met onze Vader in de hemel. Een gezin dat heeft geleerd om het oprechte, nederige, voortdurende gebed deel te laten uitmaken van het dagelijks leven, krijgt onmetelijke zegeningen.

President Gordon B. Hinckley heeft gezegd: 'Ik kan niets bedenken dat spanningen binnen het gezin [beter] oplost dan samen bidden, samen tegenover de Heer zwakheden toegeven, en de zegeningen van de Heer afsmeken over de woning en degenen die erin wonen' (*Improvement Era*, juni 1963, blz. 531).

Wanneer we onze kinderen uitleggen hoe ze behoren te bidden, kunnen we het hebben over (1) dankbaarheid uiten, (2) pleiten voor eenheid en liefde, (3) om hulp vragen in tijden van nood, en (4) om kracht vragen om verleiding te kunnen weerstaan of overwinnen.

Dankbaarheid. Door gebed kunnen we onze Vader in de hemel dank betuigen voor zijn goedheid en zegeningen. Naarmate we onze dank voor elkaar betuigen, voor onze woning en de fijne tijd die we samen doorbrengen, zullen onze kinderen niet alleen onze waardering daarvoor voelen, maar ook leren om zelf hun dank uit te spreken. We kunnen onze Hemelse Vader ook dank voor de herstelling van het evangelie, de schoonheid van de natuur, voor bescherming op

NAARMATE WE ONZE
DANK VOOR ELKAAR
BETUIGEN, VOOR
ONZE WONING EN
DE FIJNE TIJD DIE
WE SAMEN
DOORBRENGEN,
ZULLEN ONZE
KINDEREN NIET
ALLEEN ONZE
WAARDERING
DAARVOOR VOELEN,
MAAR OOK LEREN
OM ZELF HUN DANK
UIT TE SPREKEN.

reis en voor diverse zegeningen die het gezin gekregen heeft.

Eenheid. Eén van de grote zegeningen die een gezin dat bidt, ontvangt, is grotere eendracht. Als we door gebed oprecht nader tot de Heer proberen te komen, ontwikkelen we de onderlinge liefdesband in het gezin. Samen bidden brengt ons lichamelijk en geestelijk dichter bij elkaar, waardoor we moeilijke perioden beter kunnen doorstaan.

Een vader vond het moeilijk om zijn gezinsleden te vertellen dat hij van ze hield, maar was wel in staat om in gebed van zijn gevoelens blijk te geven. Zijn dochter had zijn gedrag verkeerd uitgelegd als onverschilligheid en was ontroerd toen haar

vader eens bad: 'Zegen mijn lieve dochter zodat zij het goede zal doen'. Een verlegen jongeman die zichzelf als zwak en bang beschouwde, voelde zich trots en vol zelfvertrouwen toen zijn ouders God dankten voor hun 'zachte, lieve zoon' (zie Ensing, januari 1976, blz. 37).

Ouders kunnen, op hun beurt, veel troost putten uit de kennis dat een alwetende, liefhebbende Vader in de hemel hun leiding en begrip kan geven. Door gebed kunnen we onze kinderen en hun noden beter leren begrijpen. We kunnen inzicht krijgen in hoe wij hen moeten onderwijzen en gehoorzaamheid bijbrengen.

Door gebed worden de gezinsleden één met elkaar, en één met de hemelse machten. Hierdoor kunnen we ook een nauwe band blijven voelen met kinderen die getrouwd zijn, op zending zijn of el-

ders naar school gaan. Naarmate wij bidden voor onze familie, kunnen we ook een nauwe band voelen met familieleden buiten ons eigen gezin.

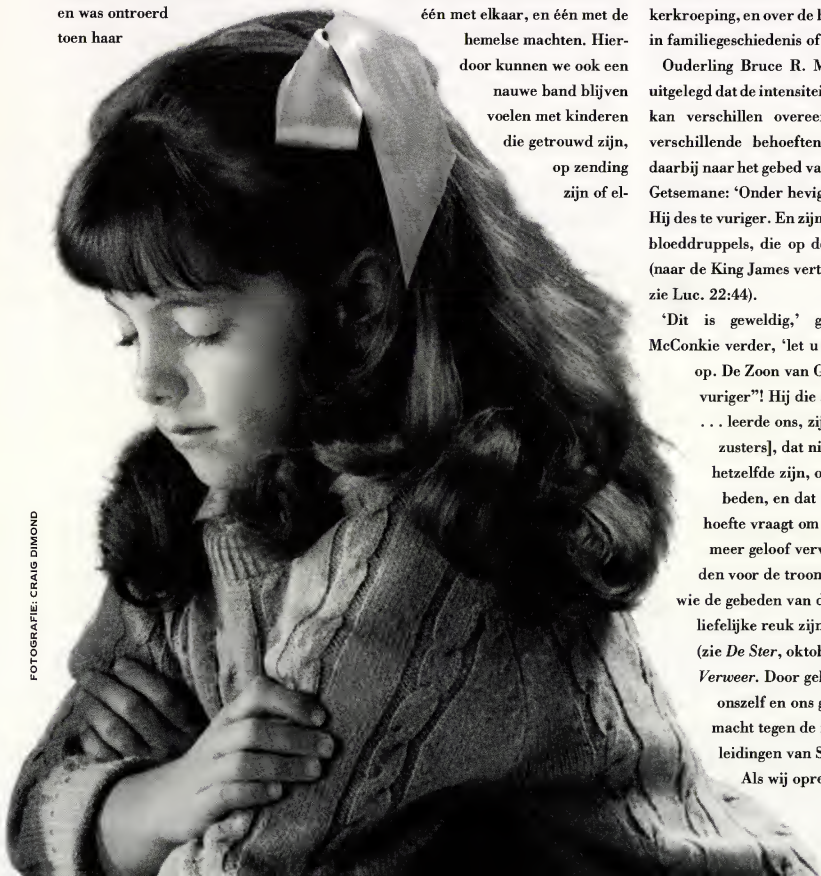
Behoeft. Gebed kan een bron van grote troost zijn als we een bijzondere behoefte te vervullen of een probleem op te lossen hebben. We kunnen bidden voor familieleden die hun geloof of getuigenis kwijt zijn. De apostel Jakobus heeft geschreven: 'Bidt voor elkander, opdat zij genezing ontvangt. Het gebed van een rechtvaardige vermag veel' (zie Jak. 5:16). We kunnen over de keuze van een betrekking bidden, over grote aankopen, over hoe we onze naaste kunnen helpen of goed ons best kunnen doen in een kerkroeping, en over de beste werkwijze in familiegeschiedenis of tempelwerk.

Ouderling Bruce R. McConkie heeft uitgelegd dat de intensiteit van ons gebed kan verschillen overeenkomstig onze verschillende behoeften. Hij verwees daarbij naar het gebed van de Heiland in Getsemane: 'Onder hevige foltering bad Hij des te vuriger. En zijn zweet werd als bloeddruppels, die op de aarde vielen' (naar de King James vertaling en de SV; zie Luc. 22:44).

'Dit is geweldig,' ging ouderling McConkie verder, 'let u hier eens goed op. De Zoon van God "bad des te vuriger"! Hij die alles goed deed . . . leerde ons, zijn broeders [en zusters], dat niet alle gebeden hetzelfde zijn, ook niet zijn gebeden, en dat een grotere behoefte vraagt om vuriger en van meer geloof vervulde smeekbeden voor de troon van Hem voor wie de gebeden van de heiligen 'een liefelijke reuk zijn' [zie Lev. 1:9] (zie *De Ster*, oktober 1976).

Verweer. Door gebed kunnen we onszelf en ons gezin met grote macht tegen de invloed en verleidingen van Satan wapenen.

Als wij oprecht bidden om

het vermogen goed van kwaad te onderscheiden, zullen wij thuis vrede en liefde ondervinden en zal ons gezin tegen het kwaad gesterkt worden. Wij zullen dan bovendien de geestelijke kracht ontvangen om verleidingen te overwinnen.

WANNEER MOETEN WE BIDDEN?

.....

Ons is geboden in het verborgene te bidden, in ons gezin en in het openbaar. In de bergrede heeft de Heer zijn discipelen instructies gegeven aangaande het gebed – in het verborgene en met goede bedoelingen (zie Matt. 6:5-15).

Wanneer wij ons dagelijks terugtrekken om alleen met de Heer te spreken, hebben we de gelegenheid om de kracht en het inzicht te krijgen die we nodig hebben om onze taak als ouder zo goed mogelijk uit te voeren. Op hun beurt leren onze kinderen, naarmate we hen over enkele van onze geestelijke ervaringen vertellen, dat het belangrijk is dagelijks tijd te besteden aan persoonlijk gebed.

De kerkleiders hebben ons geadviseerd dagelijks twee keer gezinsgebed te houden, 's morgens en 's avonds. Het hoofd van het gezin wijst degene aan die voorgaat in het gebed. Bij bijzondere gelegenheden kan het goed zijn als ieder lid van het gezin om de beurt hardop bidt.

President Kimball heeft gezegd: 'Als wij in ons gezinsgebed gezamenlijk neerknielen, leren wij onze kinderen, die zij aan zij met ons op hun knieën liggen, daarmee gewoonten aan, die hen levenslang bij zullen blijven. Als wij er de tijd niet voor nemen om te bidden, zeggen we daarmee feitelijk tegen onze kinderen: "Och, 't is toch eigenlijk niet zo belangrijk. We zullen ons er maar niet druk over maken. (...)" Als het niet bewust in ons tijdschema wordt opgenomen, schikt het ons waarschijnlijk nooit. Wat is het daarentegen heerlijk als men

thuis dergelijke gewoonten en gebruiken heeft ingesteld, zodat ouders, als zij later hun getrouwde kinderen opzoeken, ook weer geheel vanzelfsprekend samen met hen neerknielen om op de gebruikelijke manier hun gezinsgebed te houden!' (Zie *Het wonder der vergeving*, blz. 265.)

De houding die wij voor en na het gebed aannemen, is belangrijk. Te doen alsof het gebed niet meer is dan een noodzakelijke onderbreking van onze dagelijkse activiteiten en het te benaderen met een 'laten we het maar even doen'-houding, zou de plaats die het in ons leven behoort in te nemen als te onbetekenend voorstellen. Als we ons er niet op voorbereiden met de Heer te spreken, zal dat vaak tot gevolg hebben dat onze gebeden mechanisch en levenloos zijn, en dat we er niets mee bereiken. Zo is het ook niet goed om na ons gebed haastig met iets anders verder te gaan zonder er verder over na te denken, want daardoor verminderen we het belang en de uitwerking ervan op ons leven.

Er is een gezin dat probeert een rustige, waardevolle ervaring te maken van het gezinsgebed. Dat doen ze door van tevoren even de tijd te nemen voor een overgang van de dagelijkse activiteiten op het gebed. 'Wanneer we iedereen roepen voor het gebed, onderbreken we het leven van veel mensen die bezig zijn met verschillende taken en projecten. Iedereen is in gedachten bezig met zijn eigen activiteit, waardoor het nodig is om even de tijd te nemen om onszelf voor te bereiden op het gebed. [We] kunnen tegen [onze] kinderen zeggen: "Laten we even tijd nemen om na te denken over tot wie we bidden en waarom. Denk eens voor jezelf na over waar (...) we dankbaar voor zijn. (...)"

'Vaak gaan we de gebedskring rond en vragen ieder gezinslid of hij bijzondere behoeften heeft of zegeningen nodig heeft die hij graag in het gebed genoemd wil hebben.

'Cynthia zou kunnen vragen om een heldere geest bij haar voorbereiding op een schoolexamen; Maria zou kunnen vragen om gezegend te worden zodat ze die avond goed piano zal kunnen spelen tijdens de muziekkuitvoering; Stephen zou misschien hulp kunnen gebruiken bij het halen van een scoutingonderscheiding (...). Sandra zou leiding kunnen gebruiken bij de voorbereiding van haar ZHV-les. (...) Zo worden wij ons bewust van elkaars behoeften en leren we om concrete zegeningen te bidden' ('Teaching Our Children to Pray', Ensign, januari 1976).

Soms kunnen we door het gezinsgebed ook een sfeer scheppen waarin we dingen samen kunnen doen die we anders niet voor elkaar krijgen. Ann Banks heeft geschreven: 'Onze zoon, destijds een tiener, was altijd gespannen en koppig wanneer we probeerden een probleem met hem te bespreken. We kwamen tot de conclusie dat het belangrijk was het gesprek te plannen voor een tijd waarop hij het meeste voor het onderwerp open zou staan, en dat was 's morgens bij het gezinsgebed. Dan was het rustig in huis en hadden we allemaal een nederig, oprecht gevoel. We merkten dat de spanning verdween als het gesprek vooraf werd gegaan door een gebed' (Ensign, januari 1976, blz. 37).

HOE MOETEN WE BIDDEN?

.....

De belangrijkste manier om kinderen te leren bidden is het goede voorbeeld te geven. Als zij ons horen bidden, zullen ze zelf leren bidden. Buiten het gezinsgebed om kunnen we ook met ieder kind afzonderlijk bidden.

Kleine kinderen kunnen de woorden van een gebed herhalen dat een ouder gezinslid uitspreekt. Als we ervoor zorgen dat we bidden om dingen die voor hen belangrijk zijn en dat we niet altijd hetzelfde zeggen, zullen ze het gebed niet

zien als iets dat automatisch gedaan wordt.

In het jeugdwerk leren de kinderen de vier stappen van het gebed:

‘Onze Vader in de hemel . . .

‘Wij danken U . . .

‘Wij vragen U . . .

‘In de naam van Jezus Christus. Amen.’

Deze basisstappen helpen een kind herinneren wat het belangrijkste is in een gebed en laat het kennis maken met de juiste manier van aanspreken van de Godheid.

Een moeder maakte na een gedenkwaardige ervaring met haar kind de volgende opmerking: ‘Op een avond was ik aan het luisteren naar het gebed van ons dochtertje van tweeënhalve. Ze vroeg onze Hemelse Vader haar deken te zegenen, haar jonge poesje, de homen, en andere dingen waaruit haar wereld op dat moment bestond. Ik begon me af te vragen of de Heer dergelijke onbelangrijke gebedjes wel hoorde, waarop ik onmiddellijk een krachtige geestelijke bevestiging voelde dat onze Vader in de hemel zich mijn dochter bewust was en dat Hij haar liefhad en goed kende. Die geest bleef tijdens de rest van haar gebedje bij me en vervulde me met meer eerbied voor het gebed en voor dit kind dat ik mocht opvoeden.’

We moeten onze kinderen niet alleen leren te bidden, maar ook antwoorden op gebeden leren

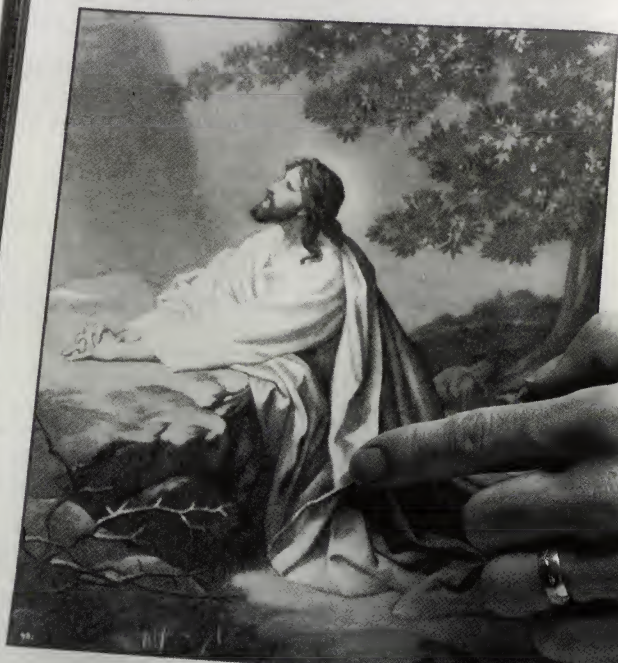
herkennen. We kunnen ze vertellen hoe wij antwoorden op onze gebeden hebben ontvangen en hun voorbeelden uit de Schriften vertellen. We kunnen uitlegen dat we antwoorden kunnen krijgen in de vorm van een indruk, een gevoel, rust of warmte, of een stille, zachte stem. We kunnen dat bijvoorbeeld krijgen bij het lezen van de Schriften.

Wanneer we onze kinderen het goede voorbeeld proberen te geven in de juiste houding voor het gebed, moeten we zelf meer openstaan voor indrukken. We moeten volgens Arthur Bassett ‘het lawaai, de wanorde, en de zorgen van de wereld’ buitensluiten om ‘af te laten en te weten dat [Hij] God is’ (zie ook Ps. 46:10). Zodra wij dat eenmaal hebben bereikt, moeten we ons tot het uiterste inspannen om ons volledig te concentreren, ‘dieper en dieper, tot ver in onze ziel. (. . .)’

‘Het krachtige gebed is nooit een pauze van drie minuten alvorens aan een goede nachtrust te beginnen. Nee, we moeten de Heer uitnodigen ons gedachten in te geven en in het licht van zijn leiding moeten we onze levenswijze aan het diepgaandste onderzoek onderwerpen. Op dergelijke momenten van volledige concentratie kunnen wij geheel nieuwe ideeën krijgen’ (Ensign, januari 1976, blz. 32-33).

Wanneer onze kinderen eenmaal hebben kennism gemaakt met de basiselementen van het gebed en het belang ervan voor onze geestelijke vooruitgang, zullen we het verlangen krijgen om deze geweldige gave samen verder te ontwikkelen en onze gebeden te vervolmaken, naarmate we ons leven in gehoorzaamheid vervolmaken, samen biddend dat zijn ‘. . . wil geschiede, gelijk in de hemel alsook op de aarde’ (Matt. 6:10). □

VERWIJZEND NAAR HET
GEBED VAN DE HEILAND
IN GETSEMANE, HEEFT
OUDERLING BRUCE R.
MCCONKIE UITGELEGD
DAT EEN GROTERE
BEHOEFTE OM
VURIGER GEBED
VRAAGT.

OMA'S GESCHIEDENIS

DOUGLAS T. EREKSON

Toen ik nog student was, is mijn grootmoeder van de trap gevallen. Ze kwam zo hard terecht dat haar hart drie keer stilstond en gereanimeerd moest worden. Ze had ook gebroken ribben, een gebroken heup en een gebroken kaak. Maar wat nog het ergste was: ze werd bijna helemaal blind.

Een paar weken later overleed mijn grootvader plotseling aan een hartaanval. Oma vroeg zich af of ze haar ongeluk alleen had overleefd om dit mee te moeten maken. Ze miste m'n grootvader enorm en had een groot verlangen om weer bij hem te zijn. Gelukkig had ze een goede huisonderwijzer die haar hielp waardoor een stuk onzekerheid werd weggenomen en ze het gevoel had dat ze goed werd verzorgd.

Na verloop van tijd kreeg oma het gevoel dat ze de val misschien om een bepaalde reden had overleefd, en ze was vastbesloten om achter die reden te komen. Ze begon zich te realiseren dat als iemand het aardse leven verlaat, er niet veel overblijft om hem of haar te bedenken. Veel van haar kleinkinderen en achterkleinkinderen – waaronder ikzelf – hadden haar en opa niet zo goed gekend. En ze wilde dat wij ons voor-geslacht kenden. Ze hadden nooit een dagboek bijgehouden, en ze besloot om over haar vijftig jaar huwelijk en haar dienstbetoon in de kerk te schrijven.

Met dit doel voor ogen kreeg oma weer zin in het leven. Haar enige probleem was hoe ze het zou aanpakken. Ze was

bijna blind en ze kon niet met een schrijfmachine overweg. Ze probeerde haar herinneringen op een bandrecorder in te spreken, maar haar geheugen liet haar zodanig in de steek dat het onmogelijk was om accuraat te zijn.

Rond die tijd belde oma me op en vroeg of ik haar wilde helpen. Ik had nooit een erg hechte relatie met mijn grootouders gehad, en ik zat er niet op te wachten om haar met dat project te helpen. Bovendien had ik niet de middelen om naar haar toe te gaan om te helpen.

Maar het lag vast in de bedoeling van de Heer dat ik haar zou helpen, want toen ik afstudeerde vond ik vlak bij mijn grootmoeder werk en woonruimte. Hoewel ik haar nog steeds niet wilde helpen met haar geschiedenis, vond ik dat ik het als familielid verplicht was om er wat tijd aan te besteden.

Op een dag ging ik bij haar langs en we evalueerden wat er gedaan moest worden. Ze had een doos vol foto's, bandjes, brieven, kranteknipsels en certificaten. Het zou wel maanden, misschien wel jaren, duren om dat allemaal te organiseren!

Maar de Heer verhoorde haar gebieden. In de eerste week op mijn nieuwe werk ging ik door mijn rug en kon ik een tijdje niet werken. Ik besloot die tijd te gebruiken om oma te helpen.

Ik kwam al snel tot de ontdekking dat de snelste manier om het materiaal te verzamelen was om oma haar verhaal op een band te laten inspreken, terwijl zij mijn vragen beantwoordde.

Hoewel de geschiedschrijving al aardig opschoot, was dat met mijn rug niet het geval, en na een poosje was ik helemaal blut. Ik besloot dat ik weer naar mijn werk moest gaan; de geschiedenis zou moeten wachten.

De huisonderwijzer van mijn grootmoeder, John Minor, vertelde me in die tijd dat mijn grootmoeder op een avond bijna was overleden. Ze was erg ziek en had hem opgebeld – niet om een zegen, maar om hem te vragen voor haar te bidden, en dat deed hij uiteraard.

Die nacht droomde John dat hij mijn grootvader zag, die zei dat hij mijn grootmoeder wilde komen halen. John had gesmeekt: 'Dat kunt u niet doen, ze heeft haar boek nog niet af!' De volgende dag ging hij kijken hoe het met oma was. Het ging goed!

Toen John mij over zijn droom vertelde, voelde ik dat de Geest mijn hart verzachtte. Ik begon het belang in te zien van het afmaken van oma's geschiedenis. Het zou niet gemakkelijk zijn, maar ik besloot om zoveel mogelijk tijd met haar door te brengen – zolang als mijn financiën het toelieten.

Ook andere familieleden begonnen zich bij het gebeuren betrokken te voelen. Ze stuurden me voedsel, en geld voor de huur zodat ik al mijn tijd aan het schrijven kon besteden. In een zak van een kledingstuk dat ik mijn familie had laten opsturen vond ik wat geld dat ik helemaal vergeten was. De Heer zegende mij en oma terwijl we samen aan het project werkten.

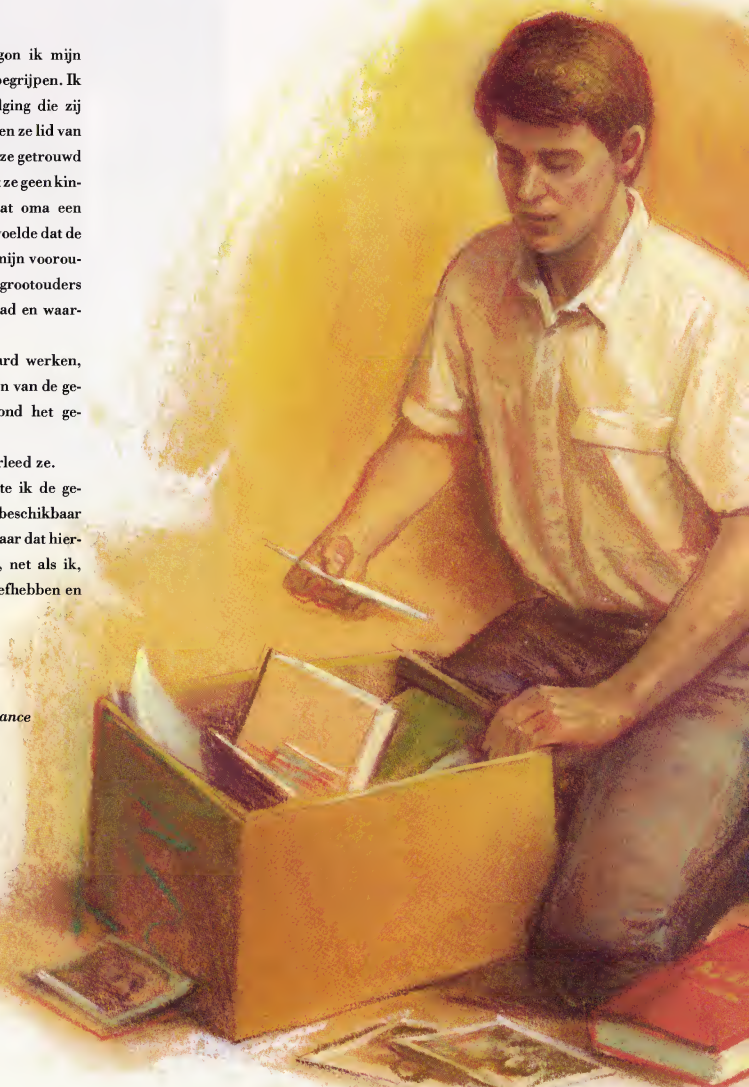
Tijdens het schrijven begon ik mijn grootouders steeds beter te begrijpen. Ik kreeg kennis van de vervolging die zij hadden moeten doorstaan toen ze lid van de kerk werden. Kort nadat ze getrouwd waren hadden ze ontdekt dat ze geen kinderen konden krijgen totdat oma een operatie had ondergaan. Ik voelde dat de geest van Elia mijn hart tot mijn voorouders wendde, en dat ik mijn grootouders meer dan ooit tevoren liefhad en waardeerde.

Na een paar maanden hard werken, gaf ik de eerste hoofdstukken van de geschiedenis aan oma. Ze vond het geweldig!

Een paar weken later overleed ze.

Na haar overlijden maakte ik de geschiedenis af en stelde haar beschikbaar aan de familie. Ik ben dankbaar dat hierdoor andere nakomelingen, net als ik, mijn grootouders kunnen liefhebben en begrijpen. □

Douglas T. Erekson is free-lance scriptschrijver en lid van de Wijk Glendale 4, in de Ring Glendale Californië.

BLINDHEID BEGRIJPEN

LAURIE WILSON THORNTON

De blijvende behoefte van bijna alle blinden is aardig gevonden en aanvaard te worden als iemand met een unieke persoonlijkheid, talenten en vaardigheden.

Toen ik hoorde dat er in onze ring een musical uitgevoerd zou worden, weldre er in mij een verlangen op om mee te doen. Ik had al vaak in toneelstukken gespeeld, maar in de drie jaar dat ik blind was, had ik niets meer gedaan met mijn voorliefde voor amateurtoneel. Ik was bang dat de regisseurs nooit een blinde actrice zouden gebruiken, en ik vroeg me af of ik in staat zou zijn om de ingewikkelde bewegingen te maken die op het toneel van me verwacht zouden worden. Maar mijn verlangen overwon mijn vrees en ik deed auditie voor een rol in de musical.

De auditie verliep goed, maar zelfs mijn echtgenoot, die mij bijzonder goed steunde, waarschuwde me dat ik niet teveel hoop moest koesteren. Tot mijn verbazing kreeg ik niet alleen de rol die ik wilde, maar een van de regisseurs had niet eens gemerkt dat ik blind was! Als ik me door mijn vrees ervan had laten weerhouden het te proberen, dan had ik een van de heerlijkste ervaringen van mijn leven gemist.

Helaas denken sommige mensen die ik gesproken heb dat blind worden voor hen het einde van de wereld zou zijn; ze zouden liever een andere kwaal hebben dan blind te worden!

Maar het leven is niet voorbij wanneer je blind bent. Tenslotte is een blinde gewoon iemand die niet of niet goed kan zien.

BLIND ZIJN

Sommige mensen zijn blind geboren door een aangeboren afwijking of een ongeluk bij de geboorte; anderen raken hun gezichtsvermogen veel later kwijt door een ongeluk of een ziekte, bijvoorbeeld door suikerziekte. Men kan op elke leeftijd plotseling of geleidelijk zijn gezichtsvermogen kwijtraken. Het is heel gewoon om boven de 65 jaar beperkingen van het ge-

RON GARDNER, DIE IN ZIJN WIJK EERSTE RAADGEVER IS IN HET JM-PRESIDIUM, IS BOVENDIEN ADVISEUR VAN HET LERARENQUORUM EN SCOUTLEIDER. OP WEG NAAR EEN QUORUMVERGADERING PRAAT HIJ EVEN MET DE JONGEMANNEN OVER EEN BOOT- EN VISTOCHT DIE ZE PAS GELEDEN ONDERNOMEN HEBBEN.

FOTOGRAFIE: LONGIN LONCZYNA

zichtsvermogen te krijgen en dat kan vele oorzaken hebben. Blindheid betekent niet altijd in algehele duisternis leven. De meerderheid van de mensen die blind zijn, kunnen nog wel wat zien. Sommigen zien de omtrekken van voorwerpen, maar kunnen geen details zien; anderen zien goed genoeg om grote letters te lezen. Iemand met kokerzicht kan alleen maar recht vooruit zien, terwijl mensen met een ander soort blindheid alleen maar opzij kunnen kijken. Velen hebben last van nachtblindheid, terwijl veel andere mensen bij fel licht last hebben van blindheid.

Voor mensen die ziende zijn opgegroeid, kan de aanpassing aan blindheid ontzettend moeilijk zijn. Maar het is net als bij alle andere veranderingen: de houding van de persoon, en de steun van anderen, kan het een stuk gemakkelijker maken.

Toen ik pas blind was geworden, vroeg ik me af of ik ooit nog zelf voor mijn man en kinderen zou kunnen zorgen. Ik zat een tijd erg in de put. Maar uiteindelijk besefte ik dat ik bijna alles kon doen wat ik vroeger deed als ik maar hard werkte, oefende en inventief genoeg was om een andere manier te vinden om het te doen.

De aanpassing aan blindheid kan vooral moeilijk zijn voor oudere mensen die daar voor het eerst mee geconfronteerd worden. Het bedroefde mij over een 82-jarige vrouw te horen die haar dagen doorbracht met mijmeren over het verleden en wensen dat ze zou sterven, omdat ze niet meer kon zien waardoor ze niet meer kon lezen, naaien of andere dingen doen die ze eens zo graag had gedaan. Een andere oudere vrouw vertelde aan een vriendin dat ze niet meer naar de kerk zou gaan als

ze door blindheid niet meer zelf aan het avondmaal zou kunnen deelnemen.

Hoewel dergelijke gevoelens typerend zijn voor het eerste stadium van aanpassing aan blindheid, hebben deze zusters aanmoediging nodig van familie of vrienden om hen tot het besef te brengen dat het leven nog steeds waardevol is en dat obstakels voor actief deelnemen aan het kerkgebeuren eerder denkbeeldig dan reëel zijn.

Men kan veel emotionele kracht en lichamelijke hulp krijgen van vrienden die om je geven en je willen steunen, en het is belangrijk dat die steun blijvend is. De behoeften van iemand die een beperkt gezichtsvermogen heeft kunnen veranderen naarmate hij of zij leert hoe zich aan te passen en onafhankelijk te worden, maar ziende leden behoren te proberen zich bewust te zijn van de behoeften die blijvend zijn. De blijvende behoefte van bijna alle blinden is om aardig gevonden en aanvaard te worden als iemand met een unieke persoonlijkheid, talenten en vaardigheden.

EEN JUIST BEELD VAN MENSEN HEBBEN

De grootste moeilijkheden die blinden ervaren, zijn waarschijnlijk de problemen die ontstaan doordat ze verkeerd begrepen worden door zienden. Twee van de gevaarlijkste denkbeelden zijn dat een blinde (1) een 'superman' of 'supervrouw' is die tot verbazingwekkende prestaties in staat is, ondanks het feit dat hij of zij blind is, of (2) een ongelukkig iemand is die zelfs de eenvoudigste taken niet kan uitvoeren. Het zou veel beter zijn voor de blinde als men hem of haar zag – en behandelde – als een gewoon iemand.

Een ervaring van Bruce Gardner, een blinde advocaat uit Phoenix (Arizona) illustreert beide denkbeelden. Toen Bruce verhuisde naar zijn huidige wijk, maakte hij kennis met een intelligente, vriendelijke tienerjongen die al vanaf zijn geboorte blind was. Maar de leden van de wijk behandelden hem als een hulpeloos iemand: ze brachten hem overal naartoe. 'Toen de mensen in de wijk zagen hoe onafhankelijk ik was, dachten ze dat ik bijzonder was', zegt Bruce.

'Toen ik geroepen werd als huisonderwijzer van die jongen, kocht ik onmiddellijk een stok voor hem. Op een zaterdagochtend liepen we samen de korte afstand naar de kerk, iets wat hij nooit eerder had gedaan, waarna we het hele gebouw doorliepen om hem bekend te maken met de indeling van het gebouw. Na twee keer kon hij zelf gaan en staan waar hij wilde in de kerk. Het enige probleem was dat sommige mensen het moeilijk vonden om hun houding tegenover hem te veranderen. Hij is nu op voltijdzending en is van plan om daarna een graad aan de universiteit te behalen.

Er is tijd, moeite en soms zelfs training voor nodig om dingen te leren doen die men maar gedeeltelijk of helemaal niet kan zien. Maar iemand met een beperkt gezichtsvermogen moet geen overdreven lof of medelijden krijgen.

'De houding die men aanneemt tegenover de blinde zal altijd een probleem zijn', zegt dr. John Crandell, die aan de Brigham Young University hoogleraar is in de educatieve psychologie. 'Er zijn mensen die zich erover verbazen dat ik mijn schoenveters kan strikken.'

Pam Taylor uit Bennion (Utah) is het daarmee eens. Haar echtgenoot, Milt, en zij hebben geen van beiden een volledig gezichtsvermogen. Ze hebben zeven kinderen, waaronder een tweeling van twee jaar. 'Het is frustrerend dat wanneer er iets mis gaat met een van de kinderen, wanneer er bijvoorbeeld een ongehoorzaam is, andere mensen denken dat dat komt doordat ik blind ben, in plaats van te beseffen dat iedere ouder dergelijke problemen met zijn kinderen heeft.'

WERKEN IN DE KERK

Leden met een beperkt gezichtsvermogen hebben al bijna elke denkbare kerkfunctie vervuld. Zelfs apostelen en profeten zijn de Heer doeltreffend en met succes blijven dienen ondanks moeilijkheden met hun gezichtsvermogen. Dat begon al met Isaak en Jakob, wiens ogen op latere leeftijd respectievelijk 'zwak' en 'dof' waren geworden, maar ook president George Albert Smith en ouderling Richard L. Evans hadden geen volledig gezichtsvermogen: beiden waren blind in één oog. President Marion G. Romney heeft wel eens een grapje gemaakt over het verminderde gezichtsvermogen van president Kimball, president N. Eldon Tanner en zichzelf (destijds allen lid van het Eerste Presidium); hij noemde hen 'drie blinde mollen'!

Dr. John Crandell wijst op de overduidelijke maar vaak over het hoofd geziene waarheid dat 'niet iedereen een groot leraar of leider kan zijn, maar dat blindheid dat niet veroorzaakt. Alle mensen – ook blinden – hebben een gave ontvangen, en

---

DOOR IDEEËN VAN EEN BEHULPZAME SCOUTLEIDER, HEEFT WENDY BYBEE MANIEREN GEVONDEN OM HAAR ZON JAMES TE HELPEN SCOUTING-ONDERSCHIEDINGEN TE VERDIENEN. MOEDER EN ZON ZIJN BEIDEN BLIND GEBOREN.

BOY SCOUTS OF AMERICA

ALL AMERICAN
JAMBORAL
UNITED STATES OF AMERICA
175th ANNIVERSARY
GREAT SALT LAKE
COUNCIL

maar weinigen hebben alle gaven. Laat de blinde zijn eigen talenten en vaardigheden ontwikkelen.'

Er zijn maar al te veel blinde leden die ondervinden dat de gelegenheden die zij krijgen om iets te doen in de kerk beperkt zijn door de houding van anderen. Clair Todd, een zuster uit Norwich (Engeland) die nu in Homestead (Florida) woont, zegt hierover: In sommige wijken – gelukkig niet mijn huidige wijk – ben ik vanwege mijn blindheid niet overwogen voor een roeping. Het ging om roepingen die ik zonder enige moeite had kunnen uitoefenen! Een bisschop werd bijvoorbeeld geïnspireerd om mij te roepen als jong-volwassenenvertegenwoordigster, maar hij bleef die gedachte verwerpen omdat hij dacht: 'Maar Hemelse Vader, dat kan ze niet!' Hij kreeg die ingeving echter telkens weer en uiteindelijk sprak hij erover met mij. Natuurlijk kon ik het wel!

ANDERE MOEILIKHEDEN

Ongeacht hoe goed iemand zich heeft aangepast aan zijn blindheid, blijven er altijd veel moeilijkheden over.

Lezen. Eén van de grootste moeilijkheden die bijna iedere blinde heeft, is dat hij niet kan lezen. Het lezen van de post en het betalen van rekeningen kan moeilijk of zelfs onmogelijk zijn; de laatste ontwikkelingen of trends in iets bijhouden is moeilijk; proberen een kind met huiswerk te helpen kan zowel de ouder als het kind frustreren.

Maar de moderne technologische ontwikkelingen, zoals bandrecorders en computers hebben het de blinden makkelijker gemaakt te 'lezen' en te schrijven dan in de tijd dat er alleen braille was. Sinds ik blind ben geworden, heb ik geleerd een computer met een stemsynthesizer te gebruiken, waardoor ik heb kunnen doorgaan met schrijven en redigeren, wat ik al enkele jaren had gedaan voordat ik blind werd. Maar bandrecorders en computers zijn nog maar een gedeeltelijke oplossing omdat de blinde door de apparatuur wat zijn leessnelheid betreft beperkt wordt. Daardoor is er meer materiaal om te lezen dan hij kan verwerken.

Hoe kunnen meevoelende kerkleden hiermee helpen? Diane Brown uit Salt Lake City zegt: 'Wanneer iemand mij vraagt om een les van hem over te nemen, zou het handig zijn als hij of zij die les op een cassettebandje zou inspreken. Het is soms erg moeilijk om iemand te vinden die voor kan lezen om mij te helpen de les voor te bereiden.'

Dr. Thomas H. Pettit, hoogleraar oogheelkunde aan het Los Angeles Medical Center, dat verbonden is aan de University of California, en directeur van het Jules Stein Eye Institute, zegt hierover: 'Toen ik bisschop was, vroeg ik in het kader van een dienstbetoenproject vaak mensen om bandjes te maken met

materiaal voor slechtzienden. Daar velen in mijn gebied zich interesseerden voor toneel en het helemaal niet erg vonden om iets op een bandje in te spreken, werkte dat prima.

Volgens Tommy Miyasaki uit Sugar City (Idaho) is er nog een probleem met lezen: 'Leerkrachten schrijven soms iets op het bord of hangen een groot vel papier op zonder de tekst voor te lezen.'

Ik had grote waardering voor de attentheid en zorgzaamheid van een lerares in de zustershulpvereniging. Zij gaf mij een cassettebandje met dezelfde boodschap die zij voor andere zusters uitgetypt had. Ze nam ook de moeite om haar visuele hulpmiddelen voor mij te beschrijven.

Vervoer. Het is voor blinden ook frustrerend om voor vervoer afhankelijk te zijn van anderen en daardoor minder onafhankelijk te zijn. Maar meevoelende kerkleden kunnen hier veel aan doen. Dr. Crandell zegt hierover: 'Enkele huisonderwijscollega's waren altijd bereid om mij ergens heen te rijden, zelfs toen ik in wijken woonde waar ik grote afstanden moest afleggen.' Mary Maxfield, een weduwe uit Salt Lake City, zegt dat de wijkleden haar elke maand meenemen naar de tempel en elke week naar de kerkdiensten.

Ook de leden van mijn eigen wijk bellen regelmatig op om te vragen of iemand mij al meeneemt naar de vergadering huise-lijk leven en of mijn kinderen ergens heen moeten worden gebracht. Ze bieden het zo geregeld aan dat het makkelijker voor me is om het zelf aan te te vragen als ik eens geen aanbod van iemand gekregen heb.

Andere activiteiten. Wendy Bybee en haar zoon James, afkomstig uit West Valley City (Utah), beiden met een gezichtsstoornis geboren, hebben ondervonden dat een behulpzame kerkleider veel voor ze kan doen. 'James had eerst wat moeilijkheden in de scouting, maar zijn huidige leidster wegbaner-scouting is heel bijzonder! Ze heeft extra tijd aan hem besteed om hem te leren knopen; ze schrijft allerhande materiaal in grote letters voor hem en zorgt er altijd voor dat de aankondigingen van activiteiten die ze ons toestuurt donker ge-

---

LINDA BRAITHWAITE HEeft ZICH ER DOOR HAAR BLINDHEID NIET VAN LATEN WEERHOUDEN HAAR MUZIKALE TALENTEN TE ONTWIKKELEN OF ANDEREN ERVAN MEE TE LATEN GENIETEN. ZE IS IN VERSCHILLENDE WIJKEN ORGANISTE EN PIANISTE GEWEEST EN ZINGT MOMENTEEL IN HET MORMOONS TABERNAKELKOOR.

noeg geschreven of getypt zijn om door mij gelezen te worden. Ze heeft me geholpen bij het bedenken van manieren waarop James onderscheidingen kan verdienen, zodat het voor hem eerlijk is en dat de andere jongens niet denken dat hij er makkelijk vanaf komt.'

Sociale aanvaarding. Hoewel veel mensen de blinden tijdens de kerkdiensten vriendelijk behandelen, ondervinden sommige blinden dat ze maar zelden worden uitgenodigd voor sociale activiteiten. Sinds ik blind ben geworden is het veel moeilijker om vlot te zijn in de omgang en nieuwe kennissen op te doen. Ik kan niet zomaar naast iemand gaan zitten of na de kerkdienst iemand in de menigte opzoeken. En ik kan de nieuwe gezichten in de wijk niet ontdekken. Vaak moet ik maar gewoon blijven zitten en hopen dat iemand het initiatief zal nemen om bij mij te komen zitten.

JE OP JE GEMAK VOELEN

.....

Misschien zijn de mensen wel bang dat ze iets verkeerd zullen zeggen of doen tegenover een blinde en die daardoor beleedigen. Maar omdat ik altijd grapjes maak over mijn blindheid, is er een manier om vast te stellen of een ander zich ondanks mijn handicap ook op zijn gemak voelt bij me: dat is het geval als hij of zij er ook grapjes over gaat maken. Ik wil dat de mensen mij gewoon behandelen zoals ze iedere andere vriendin zouden behandelen.

Een lid van mijn wijk vertelde me dat ze op een dag een auto voorbij had zien rijden en omdat ze meende mij achter het stuur te zien zitten, zwaaide ze. Even later dacht ze: 'Wat dom! Laurie is blind; ze kan me niet zien zwaaien.' De gedachte dat het gek zou zijn dat ik die auto zou rijden, kwam geen moment bij haar op. 'Toen ik er later over nadacht, vond ik het zo dom,' vertelde ze me, 'maar tenslotte vergeet ik altijd dat je blind bent.' Dat is misschien wel het grootste compliment dat ik ooit krijgen kan – dat andere mensen mij net als ieder ander beschouwen. 'Ik vergeet gewoon dat je blind bent' – dat is een van de aardigste opmerkingen die ik kan krijgen.

Laurie Wilson Thornton is inmiddels acht jaar geheel blind. Haar echtgenoot, Scott, en zij hebben vier kinderen, waarvan er twee geadopteerd zijn nadat zij blind was geworden. □

WAT KUNT U DOEN?

1. Leer blinden kennen om hun persoonlijke behoeften te kunnen begrijpen. Dat is beter dan te raden wat zij wel of niet kunnen. Voordat u hen uw diensten opdringt, kunt u beter vragen wat u kunt doen om hen te helpen. Als ze zeggen dat ze geen hulp nodig hebben, geloof dat dan.

2. Geef hun de gelegenheid om ook iets te doen. Als u niet zeker weet of ze iets kunnen, vraag het ze dan. Probeer niet te raden wat hun persoonlijke vaardigheden of beperkingen zijn.

3. Zeg wie u bent als u hen begroet. Speel geen 'Wie is dit?'-spelletje. Vaak zal een blinde uw stem wel herkennen, maar het wordt toch op prijs gesteld als u zegt wie u bent.

4. Als een blinde met u mee wil lopen, laat hem dan uw arm nemen en volg hem; grijp niet zijn arm en trek hem mee. Als hij met een stok loopt, vraag dan: 'Kan ik u helpen?', in plaats van aan te nemen dat hij u nodig heeft. Als u hem helpt een zitplaats te vinden, leg dan zijn hand op de rug van een stoel in plaats van hem naar beneden te duwen. Onthoud dat hij waarschijnlijk minder hulp nodig heeft dan u denkt.

5. Bied aan hem voor te lezen of iets op een bandje in te spreken – als dat materiaal niet al op band beschikbaar is. Zeg tijdens het lezen waar nodig 'citaat' en 'einde citaat'.

6. Lees bij het geven van een les de tekst voor van de visuele hulpmiddelen of wat u op het bord schrijft.

7. Spreek hem rechtstreeks aan; stel geen vragen via iemand anders. Blindheid heeft geen uitwerking op zijn intelligentie. Spreek met een normaal volume in plaats van te schreeuwen; de meeste blinden zijn niet doof.

8. Ga er niet van uit dat zijn andere zintuigen, zoals het gehoor, automatisch uitzonderlijk zijn ontwikkeld. Hoewel een blinde wel leert om zijn andere zintuigen beter te gebruiken, bestaat er geen natuurlijke compensatie.

9. Leer hem kennen! Word zijn vriend. Het zal niet alleen zijn leven, maar ook uw leven verrijken.

IK BESEFTE DAT IK ZONG

BETTY JAN MURPHY

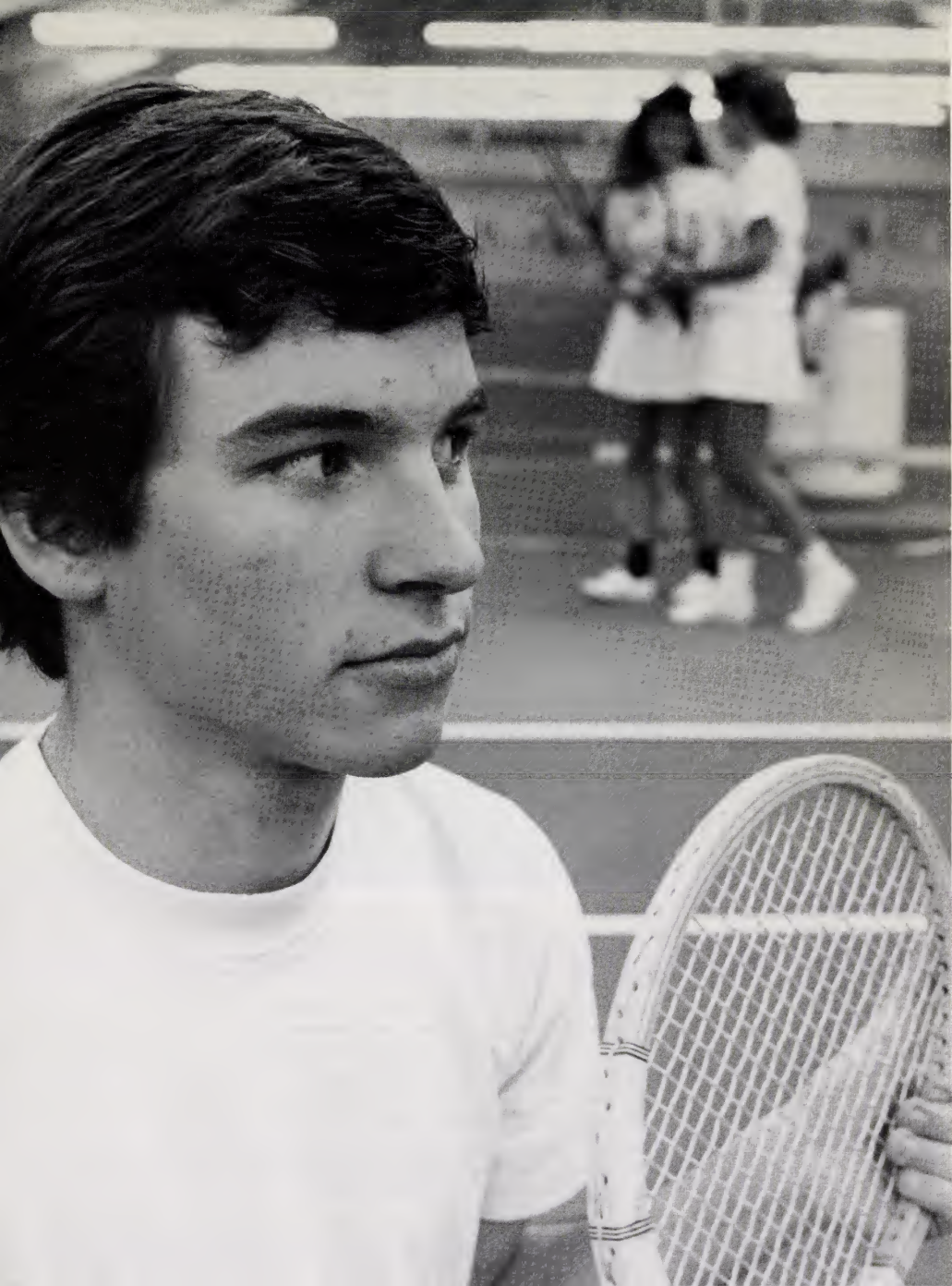

FOTOGRAFIE: CRAIG DIMOND

Soms krijgen we van de Heer bijzondere zegeningen door de liefde en steun van andere mensen. Op een avond, toen de dagelijkse beslommeringen mij teveel schenen, knielde ik neer en smeekte de Heer in tranen om hulp en begrip.

Een paar minuten later belde er een vriendin op. Ze kampte met een persoonlijk probleem en was ook ontmoedigd. Hoewel we geen van beiden een bevredigende oplossing voor elkaars problemen hadden, was het toch goed om even met elkaar te praten.

Een half uur later, echter, besepte ik dat ik aan het zingen was. Verrast kwam ik tot de ontdekking dat mijn last verlicht was. Mijn vriendin vertelde me later dat zij zich na het gesprek ook opgelucht had gevoeld. Hoewel onze problemen niet volledig waren opgelost, hielp de Heer ons om kracht uit elkaar te putten. □

ONREINE GEDACHTEN

Wanneer ik een mooi meisje zie, overkomt het me wel eens dat er verkeerde gedachten bij mij opkomen. Is dat ziekelijk of heel natuurlijk?

Het antwoord op vragen van algemeen evangeliebelang geldt als leidraad en niet als officiële uitspraak aangaande het beleid van de kerk.

ONS ANTWOORD

Dat er wel eens verkeerde gedachten bij je opkomen is niet ziekelijk. Gedachten zijn zeer indringend en op zijn tijd hebben wij er allemaal moeite mee ze te bedwingen. Ideeën die zich aan ons opdringen, eisen een plaats op in onze gedachten, ook wanneer ze niet welkom zijn. Iets heel onschuldigs, zoals opmerken hoe aantrekkelijk iemand is, kan heel gemakkelijk uit de hand lopen als je je fantasie de vrije loop laat.

De oplossing is: leren je verkeerde gedachten een halt toe te roepen op het moment dat ze proberen bij je binnen te sluipen. Dat kan in 't begin moeilijk zijn, maar het kan wel.

Ouderling Boyd K. Packer van het Quorum der Twaalf heeft eens over die strijd gesproken. In zijn toespraak vergeleek hij je geest met een toneel en je gedachten met de acteurs en actrices die in een bepaald stuk optreden.

'Heb je wel eens gemerkt hoe er, zonder dat je het zelf eigenlijk wilt, een louchideeje naar binnen glijft (. . .) en je aandacht opeist? Zulke aanstootgevende gedachten zullen hun best doen alle andere te verdringen.

'Als je ze toestaat hun gang te gaan, zullen ze (. . .) omdat je erin toegestemd hebt (. . .) van alles voor je ten toneel voeren, tot de grenzen van wat jij toelaatbaar vindt. (. . .)

'Ze kunnen het machtig interessant maken en je er zelfs

van overtuigen dat het allemaal heel onschuldig is - het zijn tenslotte alleen maar gedachten.

'Maar wat doe je in zo'n situatie, wanneer het toneel van je geest wordt opgeëist door de duiveltjes van onreine gedachten? (. . .)

'Kies een lievelingslofzang (. . .) zoals misschien "Ik ben een kind van God" (. . .)

'Gebruik die lofzang dan als een plek waar je gedachten naartoe kunnen gaan (. . .) Iedere keer dat die louchete acteurs vanuit de coulissen van je gedachten het toneel van je geest opstappen, moet je als het ware die plaat opzetten.

'Bij het horen van de melodie en wanneer de woorden zich in je gedachten vormen, zullen de verkeerde voorstellingen beschaamd wegglijpen. Zo zal de hele stemming bij je van binnen veranderen. Een omdat die verheffend en rein is, zullen de minderwaardige gedachten verdwijnen' (*Ensign*, januari 1974, blz. 28).

Waar ouderling Packer op doelt, is dat we onze gedach-

ten niet zo maar hun gang moeten laten gaan, maar moeten zorgen voor een goede plek waar zij kunnen verblijven. Als je dus zorgen maakt over verkeerde gedachten, kun je maar beter bepaalde tv-programma's, films, video's, boeken en tijdschriften, waardoor je gedachten het verkeerde pad op gaan, vermijden en op zoek gaan naar zaken die je juist dichter bij je Hemelse Vader brengen. Vergeet daarbij niet dat lezen in de Schriften en bidden veel kracht kan opleveren.

We weten allemaal hoe levendig onze fantasie kan zijn. De Heiland uitte de waarschuwing: 'Een ieder, die een vrouw aanziet om haar te begeren, heeft in zijn hart reeds echtbreuk met haar pleegd' (Matteüs 5:28).

Waarom was zo'n strenge waarschuwing nodig? Omdat de Heer begreep dat de gedachte de vader van de daad is. Als wij onze gedachten kunnen beheersen, beheersen we ook onze handelingen. Een zendingspresident gaf zijn zendelingen eens de

raad: 'Het kan helemaal geen kwaad om te denken: hé, wat is dat een mooi meisje, als het daar maar bij blijft.'

Waarom wordt het zo onderstreept dat wij niet teveel nadruk moeten leggen op lichamelijke aantrekkingskracht? Omdat dat slechts één aspect is van het plan van onze Hemelse Vader voor zijn kinderen. De wereld wil ons graag leren mensen te beschouwen als voorwerpen die geen ander doel hebben dan de bevrediging van onze verlangens. Banden die op zulke gedachten gebaseerd zijn, zijn oppervlakkig en slechts gericht op het bevredigen van één behoefte.

Maar de Heer heeft 'een weg, die nog veel verder omhoog voert' (1 Korintiërs 12:31). Hij wil dat wij een huwelijksband hebben met een liefhebbende man of vrouw, een band die hartelijk en warm en allesomvattend is. De Heer geeft ons die gevoelens van liefde en bekoring, sterke banden die Hij ons wil zien gebruiken als middelpunt van een eendrachtig, eeuwig gezin. Wat je moet doen, is leren die gevoelens in de juiste richting te sturen, ze leren begrijpen als onderdeel van het groei- en leerproces, van de voorbereiding op een tempelhuwelijk, waardoor je eens met je gezin in het celestiale koninkrijk zult kunnen wonen.

Wanneer je je gedachten ziet als een sleutel tot je toekomst, zul je begrijpen waarom de Heer zegt hoe belang-

rijk het is ze goed te beheersen. 'Laat deugd uw gedachten zonder ophouden versieren; dan zal uw vertrouwen in het nabij-zijn van God sterk worden' (zie LV 121:45).

ANTWOORDEN VAN JONGE MENSEN

Het is volkomen natuurlijk dat je je aangetrokken voelt tot een knap meisje. Dat is in overeenstemming met het plan van God. Maar Satan, die dat ook weet, probeert heel geniepig verkeerde gedachten bij je binnen te smokkelen. Je moet je steeds bewust zijn van je gedachten en als je ontdekt dat ze ontspoord zijn, moet je ze uit je hoofd zetten. Bid dat je hulp zult krijgen om je gedachten rein te houden en lees iedere dag in de Schriften. Ik ken geen betere manier om je geest met goede gedachten te vullen dan regelmatige schriftstudie.

Jared Parish, 17
Cedar City (Utah)

Ik vind niet dat het ziekelijk is wanneer een jongen verkeerde gedachten krijgt. Het is volkomen natuurlijk. Maar er is zoveel dat ons van nature komt aanwaaien. Slordig, lui of ruzieachtig zijn is waarschijnlijk ook heel natuurlijk, maar zulke zaken moeten we wel overwinnen.

Als we hier op aarde kwamen om maar alles te doen wat natuurlijk is of lijkt, wat voor doel zou ons leven dan hebben? We zijn hier om te groeien en die zwakheden de baas te worden.

Zodra je merkt dat er verkeerde gedachten bij je opkomen, moet je ze vervangen door goede gedachten. Je zou steeds een fijne uitspraak of een bepaald lied bij de hand kunnen hebben, of een lievelingstekst die je uit je hoofd hebt geleerd. Vertel je Hemelse Vader waar je mee worstelt en vraag om zijn hulp. Als je geloof hebt, zul je je probleem kunnen overwinnen.

Jill Rhead, 17
Phoenix (Arizona)

Ja, verkeerde gedachten zijn heel natuurlijk. Alleen wil dat niet zeggen dat ze ook goed zijn.

Zulke gedachten onder controle houden is moeilijk. Je zult je er wellicht heel bewust op moeten toeleggen om een lofzang te zingen, een tekst op te zeggen, of de ver-

keerde gedachte te vervangen door een beeld van Christus. Als de gedachte zich niet zo maar laat wegsturen (en dat gebeurt welens), moet je misschien bidden om kracht om de baas van je gedachten te zijn. Het mijden van muziek, boeken, posters, kleding of activiteiten die zulke gedachten in de hand werken, is ook aan te bevelen.

Heb geduld. Je geest is een prima plek om van allerlei rommel op te slaan en het is moeilijk om er grote schoonmaak te houden.

Lahni Rock, 16
Jakarta (Indonesië)

Het is heel natuurlijk dat een jongeman opmerkt hoe aantrekkelijk een bepaald meisje is. Het is zelfs bijzonder moeilijk om die charmes niet op te merken. Maar we moeten niet stilstaan bij verkeerde gedachten. Dat is niet goed.

Koning Benjamin zei: '(...) indien gij uzelf en uw gedachten (...) niet bewaakt, (...) dan moet [gij] omkomen' (Mosiah 4:30). Alma waarschuwde ons: '(...) onze gedachten zullen ons ook verdoorden' (Alma 12:14).

Doe je best om onreine ge-

dachten niet te koesteren. Ik hoop dat er geen jongeman is die zulke gedachten heeft over het meisje waar ik eens mee zal trouwen. Denk eraan dat de Heer al onze gedachten kent. Wij moeten alle vrouwen respecteren. Een jonge vrouw heeft haar leven gewaagd om jou het leven te geven.

Bid over deze zaak. Leg dan je zwakheden neer voor de Heer en Hij zal ze sterk maken!

Matthew D. Carling, 18
Vista (Californië)

Wat jij voelt is helaas heel normaal. Bijna alle tieners krijgen weleens verkeerde gedachten in verband met iemand van het andere geslacht. In de wereld wordt dikwijls gezegd dat er niets verkeerd is aan zulke gedachten, maar dat is niet zo. Ze kunnen tot onzedelijke handelingen leiden waarvan je misschien levenslange littekens zult overhouden. Wat je moet doen, is iets anders verzinnen om aan te denken wanneer zulke gedachten bij je opkomen om ze weg te jagen. Denk aan een prachtige wei vol mooie bloemen of zing je lievelingslofzang. Als

de verkeerde gedachten heel hardnekkig zijn, moet je misschien met je bisschop gaan praten zodat hij je kan helpen. En wat je bovenal moet doen, is je Hemelse Vader om zijn hulp bidden.

Telindalee Ann Beck, 15
Tacoma (Washington)

Iemand heeft eens gezegd: 'Je kunt een boek niet oordelen naar de omslag.' Dikwijls, wanneer wij een jongen of een meisje zien, vinden we hem of haar 'een spetter' of 'een stuk' wegens hun uiterlijk. De Heer heeft ieder van ons andere uiterlijke en innerlijke eigenschappen gegeven. Dat is waar we aan moeten denken wanneer we iemand op straat zien lopen.

Ouderling Mike Shadler, 23
Zendingsgebied Winnipeg
Canada

Misschien kan ik een ander licht op je vraag werpen. Ik ben in de kerk opgegroeid en er is mij geleerd dat gedachten zoals de gedachten die jij beschrijft, natuurlijk en normaal zijn. Omdat ik ze zelden had, heb ik heel lang gedacht dat er iets aan mij mankeerde – ook ik vroeg me af of dat een 'ziekeliijk' verschijnsel was. We moeten nooit vergeten dat Satan altijd zal proberen ons

ongerust te maken wanneer er geen reden voor is. Ik begrijp nu dat het goed en door God gegeven is om belangstelling te hebben voor het andere geslacht en bepaalde verlangens in die richting te voelen, en dat zij zich niet bij iedereen op dezelfde leeftijd of in dezelfde mate voordoen. De ware toets om te weten of onze neigingen ziekelijk of gezond zijn, is de manier waarop we omgaan met die gedachten en gevoelens.

Marc Larsen, 21
Draper (Utah)

Nee, hoor. Zulke gedachten en gevoelens zijn heus niet ziekelijk. Ze zijn heel natuurlijk. Maar de kunst is ze niet voort te laten duren.

Ik ben op 't ogenblik op zending en mijn gedachten beheersen is een van mijn moeilijkste opgaven, vooral 's zomers wanneer het lijkt alsof de hele wereld schaars gekleed rondloopt.

Onze zendingspresident heeft ons de raad gegeven de 'verkeerde gedachten' zo vlug mogelijk door 'goede gedachten' te vervangen. Door aan een lofzang, een tekst of zoiets te denken, zullen je gedachten snel verbeteren.

En bid altijd om hulp. Met het verstrijken van de tijd en door te oefenen zal het steeds beter gaan. Dus, als je weer zo'n 'goed-ogend' meisje ziet, zorg dan dat ze zo blijft door goede, reine gedachten te koesteren. Bedenk wie haar vader is. Ze is een dochter van God!

Ouderling Glen W. Burr, 20
Zendingsgebied Indianapolis
Indiana

Nee, het is niet ziekelijk. Het is heel natuurlijk om zulke gedachten te hebben, maar we moeten ze niet aanmoedigen. Onze Hemelse Vader heeft gezegd dat we moeten leren onze gedachten, onze daden en ons lichaam te beheersen. Makkelijker gezegd dan gedaan, dat weet ik, maar dat het moet worden gedaan, staat vast. Begin door te proberen vooraf het goede in de mensen te zien, zodat je niet zo vlug het slechte zult zien. Zie ze in gedachten in de hemel, in de kerk, in de tempel of op een andere goede plaats, en je zult er steeds beter in slagen je gedachten te beheersen.

Naomi Jones, 15
Rigby (Idaho)

DE DONKERE WOLKEN VAN WANHOOP VERWIJDEREN

JOHN B. FISH

Toen ik negen jaar oud was, heb ik een misdaad begaan. Ik besloot een stripboek uit de winkel te stelen. De eigenaar heeft me niet betrapt, maar toen ik thuis kwam waren mijn ouders achterdochtig, want ze wisten dat ik geen geld had om een stripboek te kopen. Toen mijn moeder achter de waarheid was gekomen, nam ze me mee naar die winkel waar ik mijn zonde aan de eigenaar moest belijden. Hij liet me zelf beslissen hoe ik het goed wilde maken en hoe ik zou leren om nooit meer te stelen.

De vloer van de winkel was van hardhout en iedere avond strooide de eigenaar zaagsel op de grond om vervolgens al het vuil en stof van de vloer te kunnen vegen. Dat werk mocht ik doen. Ik was er van overtuigd dat het maar voor een paar dagen zou zijn. Als ik aan het eind van iedere middag, na schooltijd, de winkel binnenkwam, knikte de eigenaar naar me en wees naar de bezem en de doos met zaagsel. Pas weken later vertelde hij me op een avond dat hij vond dat ik nu lang genoeg had gewerkt.

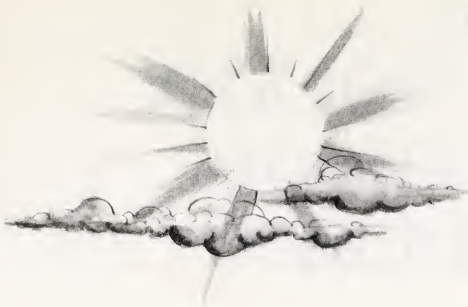
Ik vertel jullie dit verhaal niet om mijn zonde weer opnieuw te beleven, maar om aan te geven dat het vegen van de vloer, de

prijs die ik moest betalen, mij nog vers in het geheugen ligt. Ik kan me nog wel herinneren dat ik het stripboek uit de winkel wegnam; maar de gevoelens van schuld, neerslachtigheid, verdriet en diep berouw zijn al lang verdwenen omdat ik werd geholpen om mij te bekeren. Ik kan me dat urenlange vegen van de vloer nog goed herinneren, waardoor ik de prijs van het stelen niet vergeet. Dat moedigt mij aan om nooit meer oneerlijk te zijn.

Veel jaren later, toen ik al getrouwd was, werd ik geroepen om in de zondagschool les te geven aan de 15-jarigen. Het was een grote klas met enthousiaste en energieke leerlingen. Ik moest me iedere week goed voorbereiden om hun een stapje voor te blijven.

Op een zondag, na de les, kwam er een jongeman naar me toe die vroeg of we even onder vier ogen konden praten. Hij vertelde me alles over een seksuele overtreding waar hij bij betrokken was geweest. Hij huilt, en ik kon zien dat zijn hart was vervuld met wroeging.

Ik moedigde hem aan om met de bisschop te spreken, zijn oom, en uiteindelijk ging ik met hem mee naar de bisschop en

wachtte buiten. Ik was natuurlijk geen onderdeel van hetgeen de jongeman vanaf dat moment heeft gedaan, maar ik zag de donkere wolken van wanhoop en verdriet bijna meteen uit zijn gezicht wegtrekken. Hij werd weer de normale en fijne jongeman die ik de afgelopen jaren had leren kennen. De bekering heeft zijn ziel, zijn hart, zijn verstand, ja, zelfs zijn gezicht gereinigd. Zijn ogen waren weer helder, zijn glimlach weer breder, en de manier waarop hij liep en zijn voorkomen gaven blijk van zijn geluk.

Toen ik later bisschop was, heb ik ontdekt dat er vijf stappen in het bekeringsproces zijn:

1. Erkennen wat we verkeerd hebben gedaan.
2. De zonde verzaken (niet meer doen).
3. Onze zonde belijden.
4. De geleden schade vergoeden.
5. Onszelf vergeven en God om vergeving vragen.

Als bisschop had ik eens het jaarlijkse gesprek met een van de jonge vrouwen. Het was een prachtige zomerdag en de stralen van de middagzon weerkaatsten op de stofdeeltjes in de lucht. We spraken over het belang van de kleine dingen die we doen in het leven ten opzichte van uiterst zichtbare dingen die wij doen.

Zonder te waarschuwen barstte ze in tranen uit, en hilde, en hilde. Ik stond op uit de stoel achter mijn bureau en liep naar haar toe. Ik ging naast haar zitten en probeerde haar te troosten.

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg ik.

‘Ik ben zo slecht!’ riep ze uit.

‘Wat heb je dan voor slechts gedaan?’ vroeg ik.

‘Ik ben zo gemeen tegen mijn beste vriendin. Ik neem haar voortdurend met opzet en in aanwezigheid van anderen in de maling. Ik ben zo gemeen.’ Ze hilde weer verder.

‘Kun je een voorbeeld geven van wat je dan doet?’ vroeg ik voorzichtig.

Ze beschreef een aantal situaties waarin ze die jonge vrouw, waarvan ze beweerde dat het haar beste vriendin was, werkelijk wreed en goed voorbereid aanviel.

‘Wat moet ik doen, bisschop?’ vroeg ze.

Zo vriendelijk en voorzichtig mogelijk legde ik haar uit dat ze zich moest bekeren.

‘Hoe?’ vroeg ze.

Ik zei: ‘Je hebt erkend dat het verkeerd is wat je je vriendin aandoet. Dat is de eerste stap. Nu moet je beslissen of je je echt wilt bekeren. En of je echt alles wilt doen wat daar voor nodig is.’ Ze knikte bevestigend.

De dagen en weken daarna werkte deze fijne jonge vrouw hard om het wrede af te leren. Ze veranderde haar plannen om pijn te doen in plannen die behulpzaam en opbouwend waren.

Ze beled haar zonden aan mij, haar bisschop. In gebed geknield luisterde ik naar haar belijdenis tegenover God. Uiteindelijk ging ze naar haar vriendin en sloot vrede met haar. In een poging om het goed te maken, probeerde mijn jonge vriendin extra haar best te doen om het leven van haar beste, en begripende vriendin zo aangenaam en ongecompliceerd mogelijk te maken. Ik heb van dichtbij meegemaakt dat het net zo belangrijk is om te vergeven als om vergeving te vragen. Gelukkig waren dit twee bijzondere jonge vrouwen.

Binnen een paar maanden had mijn jonge vriendin zichzelf vergeven – haar vriendin had haar al weken daarvoor vergeven – en het was haar vanuit de hemel vergeven.

Haar hart en verstand zijn tot rust gekomen. Ik ben er zeker van dat ze zich nog steeds herinnert hoe ze haar vriendin behandeld heeft. Dat zal haar helpen om eraan te denken het nooit meer te doen. Ze heeft echter geen last meer van verdriet of gewetenswroeging omdat ze zich volledig heeft bekeerd.

In het getuigenis van Amulek, toen hij en Alma de menigte onderwezen, staat: ‘Ik verzoek u (. . .) dat gij de dag uwer bekering niet tot het einde uitstelt; want (. . .) indien wij onze tijd in dit leven niet nuttig besteden, [volgt] de nacht der duisternis, waarin geen arbeid kan worden volbracht’ (Alma 34:33).

We hebben een liefhebbende en vergevengezinde Hemelse Vader die de zondelast verlicht als wij ons bekeren. Ik bid dat wij Hem de gelegenheid zullen geven om ‘de donkere wolken van wanhoop’ te verwijderen en dat wij ervoor zullen kiezen om de vrede en het geluk te ervaren die voortkomt uit waarlijk bekering. □

'DE TERUGKEER'; DAVID, HOEFT

'EN [DE NEPHIETEN] KWAMEN WEDEROM BUIJEN, EN GORDDEN HUN WAPENRUSTING AAN, EN TROKKEN OP TEGEN DE LAMANIETEN OM HEN LIJT HUN LAND TE DRUIVEN, EN DE LAMANIETEN VERSLOEGEN HEN, DREVEN HEN TERUG EN DOODDEN VELEN VAN HEN. (...) EN NU WAS ER DIEPE ROUW EN LUID GEKLAAG ONDER HET VOLK VAN LIMHI. (...) EN ZIJ TROKKEN WEDEROM TEN STRIJDE, MAAR ZIJ WERDEN ANDERMAAL TERUGGEDREVEN, EN LEDEN GROTE VERLIEZEN. JA, ZIJ TROKKEN ZELFS TEN DERDEN MALE OP, MET HETZELFDE NOODLOTTIGE GEVOLG; EN ZIJ, DIE NIET WAREN GEDOOD, KEERDEN WEDER TERUG NAAR DE STAD NEPHI, EN ZIJ VERNEDERDEN ZICH. (...)'

(MOS/AAH 21:7-13)

Ik heb altijd geweten dat ik een
Hemelse Vader heb die van mij houdt.
Het is heerlijk om meer over Hem te
leren en te weten wat ik moet doen om bij
Hem te kunnen terugkeren. Ik wil dat mijn
vrienden de waarheid weten, zodat ook
zij gelukkig kunnen zijn.
(Zie 'Nooit te jong', blz. 10.)